

ఫిబ్రవరి
2016

118

సంపుటి : 10 సంచిక : 9

వెల రు. 10/-

ఈ సంచికలో.....

ఆంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధి సమస్యలు
సామాజిక రంగంలో మధ్య తరగతికి సంధికాలం
పెట్టుబడుల ప్రవాహం : ప్రచారం - వాస్తవాలు
అంబేద్కర్, పెరియార్లపై సంఘ పరివార్ వ్యతిరేక ప్రచారం
ఎన్నికలలో పోటీ నుండి పేదల బహిష్కరణ
చైనా సిల్క్ రోడ్ వ్యూహం భారత్కు అవకాశాలు
భారత ద్రవ్యస్పృతి సంక్షిప్త పరిచయం
బూర్జువా వార్తాపత్రికలు కార్మికవర్గానికి శత్రువులు
కార్మికోద్యమ నేత కామ్రేడ్ బర్దన్

కార్మికోద్యమ నేత కామ్రేడ్ బర్దన్

యు. రామకృష్ణ

సిపిఐకి విప్లవ పంథాను రూపకల్పన చేసిన వ్యూహకర్త.. మతోన్మాద శక్తులను నిలువరించేందుకు లౌకిక, ప్రజాస్వామ్య శక్తులు, పార్టీలతో ఓ అవగాహన ఏర్పర్చుకొని, వామ పక్షాలు ఐక్య పోరాటం చేయాల్సిన ఆవశ్యకతను గుర్తించి కృషి చేసిన విశిష్ట నాయకుడు..

కార్మికోద్యమాల్లో రాటుదేలి కార్మిక, కష్టజీవుల హృదయాల్లో చెరగని ముద్రవేసిన అగ్రనేత.. నిరాదంబరత, నిక్కచ్చితనం, ఉద్యమ నిర్మాణ దక్షత, జనాన్ని ఆకట్టుకునే ప్రసంగాలు ఆయన సొత్తు..

మంచి పార్లమెంటేరియన్. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఆయన బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, మార్క్సిజం-లెనినిజం మౌలిక రచనలు, రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, శరత్ సాహిత్యం, విక్టర్ హ్యూగో, షేక్స్పియర్, ఫావోల్తోవ్ రష్యన్ క్లాసిక్స్, మరాఠీ, బెంగాలీ, హిందీ, ఇంగ్లీషు భాషలతో లోతైన పరిచయమూ, కళలు, సాంస్కృతిక రంగాల్లో అనుబంధమూ ఆయనను ఓ విశిష్ట మేధావిగా తీర్చిదిద్దాయి.

వామపక్ష ఉద్యమానికి 17వ ఏటనే ఆకర్షితుడై నాటి నుంచి 75 ఏళ్లపాటు ప్రజాహిత-వామపక్ష కార్మిక సంఘాల నాయకుడుగా అవిశ్రాంత పోరాటం చేశారు. ఆయనే సిపిఐ అగ్ర నేత ఎబి బర్దన్. ఈ ఏడాది జనవరి 2న 92 ఏట కన్నుమూసిన ఆయనకు నివాళిగా ఈ వ్యాసం.

ఎబి బర్దన్ గా పిలిచే అర్థం భూషణ్ బర్దన్ తూర్పు బెంగాల్ (ప్రస్తుత బంగాదేశ్)లోని సైల్డెట్ లో 1924 సెప్టెంబర్ 25న జన్మించారు. తండ్రి ఉన్నతోద్యోగి కావడంతో మహారాష్ట్రలోని నాగపూర్ లో స్థిరపడాల్సి వచ్చింది. మెరిట్ విద్యార్థి అయిన బర్దన్ నాగపూర్ యూనివర్సిటీ నుంచి ఎంఎ పట్టా పొందారు. విద్యార్థి దశలో జైలుకు వెళ్లి అక్కడ నుంచే పరీక్షలకు హాజర్ ఉత్తీర్ణులయ్యారు. నాగపూర్ యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్ యూనియన్ ఎన్నికల్లో భారీ మెజారిటీతో విజయం సాధించారు.

అక్కడ చదువుతున్నప్పుడే (1940 కాలంలో) బర్దన్ ఎఐఎన్ఎఫ్ లో చేరారు. పార్టీపై నిషేధ కాలంలో కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరారు. 1946లో గుంటూరులో జరిగిన ఎఐఎన్ఎఫ్ మహాసభల్లో ముఖ్య పాత్ర

పోషించారు. సత్యపాల్ డాంగ్, గీతా ముఖర్జీ సహచరుడుగా విద్యార్థి ఉద్యమ నిర్మాణంలో విశేష కృషి చేశారు. 1948లో పార్టీపై నిషేధ కాలంలో అజ్ఞాత జీవితంలోకి వెళ్లారు.

ఆర్ఎన్ఎస్ కు కేంద్ర స్థానంగా ఉన్న నాగపూర్ ను కేంద్రంగా చేసుకొని కార్మిక సంఘాలను నిర్మించడంలోనూ, వాటిని సంఘటిత పరచడంలోనూ ఎనలేని కృషి చేశారు. నాటి మధ్యప్రదేశ్ లోనూ కార్మికోద్యమాలను నిర్మించారు. మహారాష్ట్రలోని విదర్భ ప్రాంతంలో కామ్రేడ్ సుధాంసుదేశ్ ముఖోత్ కలిసి కమ్యూనిస్టు పార్టీని నిర్మించారు. విదర్భ ప్రాంతంలో కష్టజీవులు, మధ్యతరగతి వర్గాల ప్రేమాభిమానాలను చూరగొన్నారు. అఖిల భారత స్టాయిలో ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ కు దీర్ఘకాలం అధ్యక్షుడుగా పనిచేశారు. మహారాష్ట్ర శాసనసభకు 1957లో జరిగిన ఎన్నికల్లో నాగపూర్ నుంచి స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా ఎన్నికయ్యారు. ఎఐఐఎస్ కి అధ్యక్షుడుగానూ, కార్యదర్శి గానూ పనిచేశారు.

కామ్రేడ్ చంద్ర రాజేశ్వరరావు ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఉన్న కాలంలో కేంద్ర కార్యదర్శి వర్గానికి ఎన్నికయ్యారు. తర్వాత ఇండ్రజిత్ గుప్తా ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎన్నికైనప్పుడు డిప్యూటీ ప్రధాన కార్యదర్శిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. 1996 నుంచి 14 సంవత్సరాల పాటు పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించారు. తరువాత ఆ బాధ్యత నుంచి బచ్చికంగా వైదొలిగారు. గతేడాది మార్చిలో పుదుచ్చేరిలో జరిగిన సిపిఐ 22వ జాతీయ మహాసభల్లో ఆయనను సిపిఐ ప్రోగ్రామ్ కమిషన్ పర్సనెంట్ చైర్మన్ గా ఎన్నుకున్నారు.

మతోన్మాద శక్తులు రాజ్యాధికారానికి రాకుండా నిలువరించేందుకు యుపిఎ-1 నిర్మాణమైనప్పుడు సిపిఐఎం అగ్రనేత హరికిషన్ సింగ్ సూర్జితో కలిసి పని చేశారు. అది దేశ ప్రజల ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు దోహదకారని ఆ బద్దేశ్ పాలన రుజువు చేసింది. ప్రభుత్వం ప్రజానీకమాల విధానాలు, కార్యక్రమాలను రూపొందించడంలోనూ, ఆ సమయంలో భారత ప్రజాస్వామ్యానికీ, ముఖ్యంగా దేశంలోని బడుగు బలహీనవర్గాలకు కొంత మేలు చేసిందనడంలో సందేహం లేదు.

సరళీకరణ, ప్రపంచీకరణ, ప్రయవేటీకరణ విధానాల వల్ల భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ పరాధీనమై కష్టజీవుల, పేద ప్రజల బతుకులు అతలాకుతలుమవుతున్న తరుణంలో.. వాటిని ప్రతిఘటించడానికి సంఘటిత ఐక్య పోరాటాలు అవసరమని భావించి, అందుకు కావలసిన భూమికను ఏర్పాటు చేయడానికి వామపక్ష ఐక్య కార్యచరణకు కృషి చేశారు. ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీల మధ్య పునరేకీకరణ జరగాలని తరచూ ప్రకటించేవారు.

ఓసారి నాగపూర్ లో నక్కల్స్ ను పట్టుకొని వారిని కాల్చివేయడానికి సిద్ధమవుతున్న సమయంలో పోలీసుల, పాలకుల కుట్రలను బహిర్గతం చేసి వారి ప్రాణాలను కాపాడారు. కార్మిక, శ్రామిక ప్రజల్లో చెరగని ముద్ర వేసుకోవడం వల్లే బర్దన్ 80వ జన్మదినం రోజున విదర్భకు చెందిన ట్రేడ్ యూనియన్ సంస్థలు ఆయనను సత్కరించి రూ. 20 లక్షలను బహూకరించాయి. ఆ డబ్బును ఆయన విదర్భ ట్రేడ్ యూనియన్ స్కూలుకు విరాళంగా అందజేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సిపిఐతో ఆయనకు సుదీర్ఘ సంబంధాలున్నాయి. ఎన్నికల సందర్భంలోనూ, ఇతర సమయాల్లోనూ అనేకసార్లు పర్యటించారు. హైదరాబాద్ లోని చంద్ర రాజేశ్వరరావు ఫౌండేషన్ కు శంకుస్థాపన, ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమాల్లో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా వచ్చి ప్రసంగించారు. విద్యార్థి దశ నుంచే ఆయనకు ఆంధ్రప్రదేశ్ గాఢమైన సంబంధాలున్నాయి. ఆయన రచనలు స్ఫూర్తిదాయకంగా ఉంటాయి. ట్రేడ్ యూనియన్, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాలపై ఆయన రాసిన చిరు పుస్తకాలు, వ్యాసాలు కమ్యూనిస్టు శ్రేణులకు విజ్ఞానదాయకంగా ఉండేవి. మతం, కులం, చరిత్రపై కూడా అనేక పుస్తకాలు వెలువరించారు. ఈ పుస్తకాలు ఆయా

(మిగతా 35వ పేజీలో)

1. కార్మికోద్యమ నేత కామ్రేడ్ బర్నర్
- యు. రామకృష్ణ 2
2. ఆంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధి సమస్యలు
- అజ శర్మ 4
3. సామాజిక రంగంలో మధ్య తరగతికి
సంధికాలం
- ఎస్. వీరయ్య 10
4. పెట్టుబడుల ప్రవాహం: ప్రచారం - వాస్తవాలు
- బి. తులసీదాస్ 12
5. అంబేద్కర్, పెరియార్లపై
సంఘ పరివార్ వ్యతిరేక ప్రచారం
- ఇలంగోవన్ రాజశేఖరన్ 14
6. ఎన్నికలలో పోటీ నుండి వేదల బహిష్కరణ
- డి.కె. రాజాలక్ష్మి 20
7. చైనా సిల్కోరోడ్ వ్యూహం
భారత్ కు అవకాశాలు
- గీతాంజలి నటరాజ్, రిచాసెకాన్ 24
8. భారత ద్రవ్యస్థితి సంక్షిప్త పరిచయం
- కొండముది లక్ష్మీప్రసాద్ 29
9. బూర్జువా వార్తాపత్రికలు కార్మికవర్గానికి
శత్రువులు
- అంటోనియో గ్రాంసీ 36

సంపాదకుడు:
ఎస్. వెంకట్రావు

సంపాదక వర్గం:
**పాటూరు రామయ్య
బి.వి. రాఘవులు
తమ్మినేని వీరభద్రం
ఎస్. వీరయ్య
తెలకపల్లి రవి**

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు)
ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కమిటీ తరపున
ప్రచురణ కర్త, ముద్రాపకుడు: బి.వి.రాఘవులు
సంపాదకుడు : ఎస్. వెంకట్రావు
ముద్రణ : ప్రజాశక్తి డైలీ ప్రింటింగ్ ప్రెస్,
ఫ్లోట్ నెం 21/1, అజహాబాద్, హైదరాబాద్-20
ఫోన్: ఎడిటోరియల్ 0866-2573822
మేనేజర్: 040-27673787
Email: svenkatarao_1958@yahoo.com
visit cpi(m) site at : cpim.org

అభ్యుదయంపై దాడి

కేంద్రంలో ఆర్ఎస్ఎస్-బిజెపి నేతృత్వంలోని సరేంద్ర మోడీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఉన్నత విద్యాలయాలు, సంస్థల్లో ప్రజాతంత్ర, లౌకిక భావాల ప్రచారాన్ని ఒక పద్ధతి ప్రకారం నిర్మూలించి, హిందూత్వ భావజాలాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలే ఇటీవల హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ (హెచ్సీయు)లో రోహిత్ వేముల ప్రాణాలు తీశాయి. అంతకు ముందు చెన్నయ్ ఐఐటిలో, తాజాగా ఢిల్లీలోని జెఎన్యూ, ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ ఇంకా అనేక కేంద్ర సంస్థల్లో జరుగుతున్న పరిణామాలను గమనిస్తే ఆర్ఎస్ఎస్ పరివారపు వికృత క్రీడ అర్థమవుతుంది.

హైదరాబాద్ కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయంలో అంబేద్కర్ విద్యార్థి సంఘం కార్యకలాపాలను నిర్మూలించే కుట్రతోనే ఒక చిన్న ఘటనను ఉపయోగించుకుని అయిదుగురు దళిత విద్యార్థులను విశ్వవిద్యాలయ అధికారులు బహిష్కరించారు. ఈ సంఘం అష్టల్ గురు ఉరిని వ్యతిరేకించి దేశద్రోహానికి పాల్పడింది కాబట్టి ఆ సంఘానికి చెందిన విద్యార్థులపై చర్య సమంజసమేనని బిజెపి నాయకులు, కేంద్ర మంత్రులు చెబుతున్నారు. అందువల్ల విబిఏపి విద్యార్థిపై దాడి అనేది సాకు మాత్రమేననీ, కేంద్ర మానవ వనరుల శాఖ మంత్రి స్మృతి ఇరానీ దగ్గరినుండి వచ్చిన ఉత్తరం పల్లనే యూనివర్సిటీ అధికారులు రోహిత్ బృందంపై చర్య తీసుకున్నారని స్పష్టమవుతూనే ఉంది. రోహిత్ ఆత్మబలిదానంతో ఈ సమస్య దేశప్రజల దృష్టికి ప్రముఖంగా వచ్చింది. కానీ ఇలా పెద్దగా దృష్టికి రాకుండా అనేక కేంద్ర సంస్థల్లో దళిత విద్యార్థులపైనా, అభ్యుదయ సంస్థలపైనా ప్రభుత్వం దాడులకు పూనుకుంటూనే ఉన్నది. వీటన్నిటికీ కేంద్ర ప్రభుత్వం, హిందూత్వ శక్తులు చెబుతున్న సమాధానం ఒక్కటే ఆ విద్యార్థి సంఘాలు, లేక సంస్థలు దేశ వ్యతిరేక చర్యలకు పాల్పడుతున్నాయి. చెన్నయ్ ఐఐటిలో అంబేద్కర్ పెరియార్ స్టూడెంట్ సర్కిల్ విద్యార్థులమీద కూడా కేంద్ర మానవ వనరుల శాఖ ఇవే కారణాలతో ఇదే విధమైన చర్యలు తీసుకుంది. ఈ సంస్థ “జాతి వ్యతిరేక, కులతత్వ ఉగ్రవాద వాతావరణం” సృష్టినోందనీ, విద్యేషాలు రెచ్చగొడుతోందనీ అభియోగాలు మోపింది. అభ్యుదయ, ప్రజాతంత్ర లౌకిక భావాలకు నిలయమైన ఢిల్లీ జెఎన్యూ గురించి ఇటీవల ఆర్ఎస్ఎస్ సిద్ధాంతవేత్త అశ్వినీ మిశ్రా ఒక వ్యాసం రాస్తూ ఇక్కడ టీచర్లు, విద్యార్థులు “నక్కలైట్లకు మద్దతిస్తున్నారు, కార్గిల్ యుద్ధ అమరులను అవమానపరిచారు, గొడ్డుమాంసం తినడాన్ని ప్రోత్సహించారు, అష్టల్ గురు ఉరితీతను వ్యతిరేకించారు” అందువల్ల వీళ్లంతా జాతి వ్యతిరేకులు అని తీర్మానించాడు. హిందూ సమాజాన్ని, జాతినీ విచ్ఛిన్నం చేయజూస్తున్న వీళ్లపై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరాడు. అలాగే ఢిల్లీ యూనివర్సిటీలో 15 వామపక్ష సంఘాలు రామజన్మభూమిపై సదస్సు నిర్వహిస్తుంటే సంఘ పరివార్ శక్తులు దానిపై దాడి చేసే విధ్వంసం సృష్టించాయి.

మోడీ అధికారంలోకి వచ్చాక కేంద్ర సంస్థలపై జరిగిన దాడుల్లో ఇవి కొన్ని మాత్రమే. వీటిని పరిశీలించినప్పుడు ప్రభుత్వం ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఉన్నత విద్యాసంస్థల్లో అభ్యుదయ శక్తులను నిర్మూలించి వాటిని పచ్చి మితవాద మతవాద భావజాల నిలయాలుగా మార్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నదన్న విషయం బోధపడుతుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటినుండి మన ఉన్నత విద్యాసంస్థలు విభిన్న భావజాలాల మధ్య ఘర్షణకు నిలయాలుగా ఉన్నాయి. అందులో నుండే జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పేరెన్నికగన్న గొప్ప మేధావులు వచ్చారు. ఈ సంస్థలను సంఘ పరివార్ చేజిక్కించుకోవడం అంటే ఆ సంస్థలు ఫాసిస్టు భావాలకు కేంద్రాలుగా మారిపోవడమే. ఈ ప్రమాదాన్ని నివారించాలంటే అభ్యుదయ, ప్రజాతంత్ర శక్తులు ఐక్యమై మోడీ ప్రభుత్వ దుష్ట యత్నాలను ప్రతిఘటించాలి.

చందా వివరాలు

విడిపత్రిక: రూ.10, సంవత్సర చందా:రూ.100, పోస్టు ద్వారా రూ. 120

పోస్టు ద్వారా లేదా ఏజెంటు ద్వారా తెప్పించుకోవచ్చు.
లేదా మీ స్థానిక పార్టీ కార్యాలయంలో సంప్రదించండి.
ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్ అన్ని బ్రాంచీలలోనూ లభిస్తాయి.

చిరునామా

మేనేజర్,
మార్క్సిస్టు (సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక),
ఎం.బి.బిజ్జానకేంద్రం,
డోర్ నెం. 27-30-3, ఆకులవారి వీధి,
గవర్నర్ పేట, విజయవాడ-520 002

ఆంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధి సమస్యలు

- అజ శర్మ

రచయిత ఉత్తరాంధ్ర అభివృద్ధి వేదిక అధ్యక్షులు

అభివృద్ధి, వెనుకబాటుతనం గురించి దేశంలోను, రాష్ట్రంలోను నేడు పెద్ద చర్చ జరుగుతోంది. దేశాన్ని అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు తీసుకుపోతానని సరేంద్రమోడీ, నూతన రాష్ట్రాన్ని తానే అభివృద్ధి చేయగలనని చంద్రబాబు - ప్రజలను నమ్మించి ఇరువురూ అధికారంలోకి వచ్చారు. ఏడాదిన్నర కాలం పైగా జరుగుతున్న పరిణామాల ప్రత్యేకత ఏమిటంటే అభివృద్ధి మునుగులో ఈ ఇరువురి నాయకులు నయా ఉదారవాద విధానాలను మరింత స్పీడుగా అమలు చేయడం.

మనరాష్ట్రంలో చంద్రబాబునాయుడుగారు రాష్ట్ర అభివృద్ధికి జిల్లాకో ఐయర్ పోర్టు, పరిశ్రమల స్థాపనకు ప్రతిజిల్లాలో లక్ష ఎకరాల ల్యాండ్ బ్యాంక్, ఇంటికో ఉద్యోగం, నదులు అనుసంధానం, ప్రపంచలోనే అగ్రగామి రాజధాని నిర్మాణం, మెకిన్ ఆండ్రప్రదేశ్ వంటి అనేక రూపాల్లో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నట్లు ప్రకటిస్తున్నారు. ఈ ప్రకటనలు మాటల వరకేనా? ఆచరణ రూపం దాలుస్తాయా? అన్నదానిని బట్టి రాష్ట్ర భవిష్యత్ ఆధారపడి ఉంటుంది.

రాష్ట్ర విభజనముందు, తర్వాత కూడా వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి చర్చనీయాంశమైంది. రాష్ట్ర విభజన నేపథ్యంలో నియమించిన శ్రీకృష్ణ కమిషన్, విభజన చట్టం - రెండింటిలోను వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ప్రత్యేక ప్యాకేజీ గురించి చెప్పబడింది. రాయలసీమలో నాలుగు జిల్లాలు, ఉత్తరాంధ్రలో మూడు జిల్లాలు, ప్రకాశం జిల్లా - రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలలో 8 జిల్లాలు వెనుకబడిన జిల్లాలుగా ఉన్నాయి. మిగిలిన 5 జిల్లాలు అంటే ఉభయగోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలు అభివృద్ధి జిల్లాలుగా ఉన్నాయి. రాష్ట్రం సమగ్రాభివృద్ధి సాధించాలంటే, సాధించిన అభివృద్ధిని నిలుపుకుంటూ, వెనుకబడిన జిల్లాలను / ప్రాంతాలను అభివృద్ధి పథంలోకి తీసుకురావాలి. ఇది ఏ రకంగా చేయాలో తెలుసుకోవడానికి అభివృద్ధి అంటే ఏమిటి? అభివృద్ధి ఎలా సాధ్యం? వంటి

రెండు ప్రాథమిక విషయాలను పరిశీలించాలి. వెనుకబడ్డ ఉత్తరాంధ్ర, అభివృద్ధి చెందిన పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో మార్పులను ఈ వ్యాసంలో పరిశీలించడం జరిగింది.

రాష్ట్రంలో పరిస్థితి : మన రాష్ట్రంలో నూతన పరిశ్రమల స్థాపన, విద్యుత్ ఫ్లాంట్ల నిర్మాణం, ఎయిర్ పోర్టుల వంటి ప్రభుత్వం చేపడుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు భూములు ఇవ్వడానికి రైతులు, పవర్ ప్లాంట్లు వద్దని ఆ ప్రాంతాలలోని ప్రజలు పెద్దఎత్తున ప్రతిఘటిస్తున్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా సోంపేట, కాకరాపల్లి, పోరాకి వంటి ప్రాంతాల్లోను, నెల్లూరు, కాకినాడలోను పవర్ ప్లాంట్స్ నిర్మాణానికి వ్యతిరేకంగా పెద్ద ఉద్యమాలు సాగుతున్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లా సోంపేటలో ముగ్గురు, కాకరాపల్లిలో ముగ్గురు పోలీసుకాల్పుల్లో ప్రాణాలు కూడా కోల్పోయారు. భోగాపురం, గన్నవరం, కుప్పం విమానశ్రాయాలకు భూములు ఇవ్వడానికి రైతులు నిరాకరిస్తున్నారు. విశాఖజిల్లా పూడిమడక వద్ద ప్రభుత్వ రంగ ఎన్.టి.పి.సి. పరిశ్రమ స్థాపనకు ఆ ప్రాంత ప్రజలు ఒప్పుకోవడం లేదు.

ఇక్కడ ఒక సందేహం సహజంగానే వస్తుంది. అదేమంటే పరిశ్రమల స్థాపనకు, మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంటే ప్రజలు ఎందుకు వ్యతిరేకిస్తున్నట్లు? ప్రజలు అభివృద్ధి నిరోధకులా? లేదా కొన్ని స్వార్థపర శక్తులు వారిని రెచ్చగొడుతున్నాయా? ప్రభుత్వ ప్రయత్నాలను వ్యతిరేకిస్తున్న వారిని ముఖ్యమంత్రి గారు అభివృద్ధికి రాక్షసుల్లా అడ్డు పడుతున్నారని అంటున్నారు. అటువంటి రాక్షసుల ప్రజలు? ప్రజలు ఈ రకంగా ఉంటే ఇక అభివృద్ధి ఎలా సాధ్యం?

ఈ ప్రశ్నలన్నింటికి ఖచ్చితంగా సమాధానాలు సరైనవిగా ఉండాలి. ఎవరో రెచ్చగొడితే రెచ్చిపోయే అమాయకులు కాదు ప్రజలు. రెచ్చగొట్టడాలు కూడా దీర్ఘకాలం సాధ్యంకాదు. సోంపేటలో ధర్మలక్ష్మింటే నిర్మాణానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు గత 5 సం॥లుగా పోరాడుతున్నారు.

ప్రభుత్వాన్ని నిలవరించారు. ప్రజలలో బలమైన సంకల్పం లేకపోతే ఇంత దీర్ఘకాల ఉద్యమం సాధ్యంకాదు. మరి ప్రభుత్వం ప్రజల ఆలోచనలను ఎందుకు గౌరవించడం లేదు? ప్రజలు ఏం కోరుకుంటున్నారో తెలుసుకోవడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించడం లేదు?

పోనీ ప్రజలు అభివృద్ధిని కోరుకోరు, భూములను వదిలి మెరుగైన జీవితానికి వెళ్ళరు, మార్పును ఆమోదించరు, కూపస్థు మందూ కాలుగా ఉండడానికి ఇష్టపడతారని అనుకుందామా! అంటే నేటి పరిస్థితులకు భిన్నంగా పరిశ్రమలు, ప్రాజెక్టుల స్థాపనకు స్వచ్ఛందంగా భూమిలిచ్చిన చరిత్ర ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజలకుంది. ఉదాహరణకు మన రాష్ట్రంలోని అతిపెద్ద స్టీల్ ప్లాంట్ కు సుమారు 36వేల ఎకరాల భూమిని 16450 మంది రైతుల నుండి 1984-90 సం॥లో ప్రభుత్వం సేకరించింది. రైతులు ఎలాంటి ప్రతిఘటన లేకుండా భూములు ఇంత పెద్దఎత్తున ఇచ్చారు. మరి ఇప్పుడు తక్కువ భూములను ఇవ్వడానికి కూడా ఎందుకు నిరాకరిస్తున్నారు? ఇది తెలుసుకోవాలంటే అసలు అభివృద్ధి అంటే ఏమిటి అన్న ప్రశ్నకు సమాధానం వెతకాలి.

అభివృద్ధి అంటే ఏమిటి?

అభివృద్ధి గురించి వీబిబిల్ బహుమతి గ్రహీత డా॥అమార్వనేస్ ఈ క్రింది విధంగా తెలిపారు. “అభివృద్ధి ప్రజల జీవితాలను మెరుగుపరిచేదిగా ఉండాలి. ప్రజల సామర్థ్యాలను పెంచేదిగా, తమ భవిష్యత్తును తామే నిర్ణయించుకునే స్వేచ్ఛ నిచ్చేదిగా ఉండాలి”.

అమర్వనేస్ చెప్పిన విషయాన్ని పరిగణనలోనికి తీసుకుని, నేడు రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న పరిణామాలను పరిశీలించాలి. ఉదాహరణకు స్టీల్ ప్లాంట్ నిర్మాణానికి రైతులు భూములిచ్చారంటే దానికి కారణం ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమలో

మంచి ఉపాధి లభిస్తుందని, తమ జీవితాలు మెరుగుపడతామని భావించారు కాబట్టే. వారి భావన సరైనదని కూడా నేడు నిరూపించ బడింది. భూములిచ్చి నిర్వాసితులైన రైతులు స్టీల్ షాంటల్లో మంచి ఉపాధినే పొందారు. మెరుగైన జీతాలు పొందుతున్నారు. గతంలో వ్యవసాయంపై వారుపడ్డ కష్టం, పొందిన ఆదాయాలతో పోలిస్తే ఖచ్చితంగా నేడు మెరు గైన జీవన విధానాన్ని కలిగిఉన్నారు. నిర్వాసితు లలో ఇంకా కొంతమందికి ఉపాధి రాలేదు, కాని ఉపాధి వచ్చిన వారు మాత్రం సుఖంగానే ఉన్నారు. అందరికీ మెరుగైన జీవనం కలుగుతుం దంటే ప్రజలు ముందుకు వస్తారని ఈ అను భవం తెలుపుతోంది.

దీనికి భిన్నమైన మరో అనుభవం కూడా విశాఖ జిల్లాలోనే ఉంది. అచ్యుతాపురం ఎస్ఐ జెడల్ రైతుల నుండి 6947 ఎకరాల భూమిని 2006 సం॥లో ప్రభుత్వం సేకరించింది. రైతులు భూములు ఇవ్వడానికి ప్రతిఘటించినా ప్రభుత్వం బలవంతంగా లాక్కొంది. 6 వేల మంది నిర్వాసితులయ్యారు. అందరికీ ఉపాధి కల్పిస్తామని నమ్మబలికింది. ఈ భూములను వివిధ కంపెనీలకు చౌకగా ఇచ్చింది. ఉదాహరణకు 'ట్రాండిక్స్' అనే బహుళజాతి కంపెనీకి ఎకరానికి సం॥నికి ఒకరూపాయి చొప్పున వెయ్యి ఎకరాలను లీజుకు ఇచ్చింది. ఆ కంపెనీ 60వేల మందికి ఉపాధి కల్పిస్తామని తెలిసి, కేవలం 25 వేల మందికి మాత్రమే ఉద్యోగాలిచ్చింది. వీరిలో భూములు కోల్పోయిన రైతులు, ఉపాధి కోల్పోయిన వృత్తిదారులు నామ మాత్రంగా ఉ న్నారు. 90శాతం మంది నిర్వాసితులకు సెజ్లోలో ఉపాధి కల్పించబడలేదు. ఉద్యోగాలు చేస్తున్న వారికి కూడా ఉద్యోగభద్రత లేదు. నెల వేతనం రూ॥ 5-6 వేలు మాత్రమే. విపరీతమైన పని ఒత్తిడి వీటికి తోడు వృత్తి సంబంధిత వ్యాధులకు కూడా గురవుతున్నారు. ఇక్కడ రైతులు మెరుగైన జీవితాలను కోల్పోయి ఏ ఉపాధిలేక బికారుల్లా మారుతున్నారు. ఒక బహుళజాతి కంపెనీ ప్రయోజనాలకోసం, వేలమంది రైతుల జీవితాలను ఘణంగా పెట్టినదానికి తార్కాణం ఇది.

అయినా రైతులు భూములివ్వడానికి ముందుకు వస్తారని ఆశించడం సమంజసమా? తమ జీతాలు బుగ్గిపాలవుతుంటే ప్రతిఘటించడం రాక్షసత్వం ఎలా అవుతుంది? పై రెండూ రెండు భిన్నమైన అనుభవాల ఆధారంగా నేడు రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న ఘటనలను పరిశీలిద్దాం.

కాలుష్యపరిశ్రమలు :

అభివృద్ధి పేరుతో నేడు రాష్ట్ర తీరప్రాంతం లో అనేక మందుల, రసాయన పరిశ్రమలు

“90శాతం మంది నిర్వాసితులకు సెజ్లోలో ఉపాధి కల్పించబడలేదు. ఉద్యోగాలు చేస్తున్న వారికి కూడా ఉద్యోగభద్రత లేదు. నెల వేతనం రూ॥ 5-6 వేలు మాత్రమే. విపరీతమైన పని ఒత్తిడి వీటికి తోడు వృత్తి సంబంధిత వ్యాధులకు కూడా గురవుతున్నారు.”

వస్తున్నాయి. వీటివల్ల ఈ ప్రాంత ప్రజలకు వస్తున్న ఉపాధి అతితక్కువ. అదే సందర్భంలో భూములు, వృత్తులు కోల్పోతున్నవారు మాత్రం అధికం. ఈ పరిశ్రమలు వెడజల్లుతున్న కాలుష్యం వల్ల ప్రజలు అనారోగ్యం పాలవుతున్నారు. నీరు కలుషిత మవుతోంది. పశుసంపద నాశన మవుతోంది. రసాయన వ్యర్థాలు సముద్రంలో కలవడంతో రాష్ట్రంలోని 982 కి॥మీ॥ తీరప్రాంతంలోని మత్స్య సంపద నాశనమై మత్స్యకారులు ఉపాధి కోల్పోతున్నారు. ఈ విచ్చలవిడి పారిశ్రామికీకరణ వల్ల పర్యావరణం ధ్వంసం అవుతోంది. కోస్తాతీరం ఎక్కువగా వున్న శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి, నెల్లూరు జిల్లాలలో వస్తున్న పరిశ్రమలన్నీ ఇలాంటివే. ఈ కాలుష్యకారక పరిశ్రమల వల్ల ప్రజల జీవితాలు మెరుగు అవడం మాట అటించి, మరింత దుర్భరంగా మారుతున్నాయి.

అనేక ధర్మల్ పవర్ ప్లాంటల్ నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం అనుమతిస్తోంది. పెద్దఎత్తున భూములను సేకరిస్తోంది. ఈ ప్లాంటల్లో ఉత్పత్తయ్యే విద్యుత్ దేశంలో ఎక్కడైనా అమ్ముకుని లాభాలు గడించుకునే స్వేచ్ఛ ఆ పరిశ్రమలకు ఉంది. స్థానికులకు మాత్రం భూమి, భుక్తి పోయి, ధూళి, కాలుష్యం మిగులుతాయి. అందుకే ప్రజలు వీటి స్థాపనకు పెద్దఎత్తున వ్యతిరేకిస్తున్నారు.

విచిత్రంగా అమూల్యసేన్ చెప్పినట్లు ఇక్కడ ప్రజలకు తమకు ఏంకావాలో చెప్పుకునే స్వేచ్ఛను కూడా ప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదు. వ్యతిరేకించినవారిని అభివృద్ధి నిరోధకులుగా ప్రభుత్వం ముద్రవేస్తుంది. ప్రతిఘటించినవారిపై తీవ్ర నిర్బంధం ప్రయోగిస్తోంది.

విమానాశ్రయాలు : ప్రతి జిల్లాకి కనీసం ఒక విమానాశ్రయాన్ని నిర్మిస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు తన అభివృద్ధి పథకంలో భాగంగా ప్రకటించారు. ఈ విమానాశ్రయాల వల్ల ఆ ప్రాంత ప్రజలు కోల్పోయేదేమిటి? పొందే దేమిటి? అన్నది ప్రధాన అంశం. నేడు భోగాపురం, కుప్పంలలో విమానా

శ్రయాల నిర్మాణం, గన్నవరంలో విస్తరణ కోసం రైతుల నుండి భూసేకరణకు ప్రభుత్వం పూనుకుంది. భోగాపురంలో 3873 ఎకరాలు, కుప్పంలో 600 ఎకరాలు, గన్నవరంలో 650 ఎకరాల భూమిని రైతులు నుండి సేకరిస్తామని తెలిపింది. రైతులు భూములివ్వడానికి ఒప్పుకోవడం లేదు. నాగార్జునసాగర్ (గుంటూరు), దొనకొండ (ప్రకాశం), తాడేపల్లిగూడెం (ప॥గో), ఓర్వకల్లు (కర్నూలు), దగదర్తి (నెల్లూరు)లలో 5 ఎయిర్పోర్టులకు 7వేల ఎకరాల భూసేకరణకు పూనుకుంది. విశాఖపట్నం అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి 15వేల ఎకరాలు అవసరమని ప్రతిపాదించింది.

విమానాశ్రయాలకు ఇంత భూమి అవసరమా అన్నది పెద్ద ప్రశ్న. ఉదాహరణకు దేశంలోనే అతిపెద్ద ముంబాయి ఎయిర్పోర్టు 1850 ఎకరాలల్లో ఉంది. చెన్నై 1200 ఎకరాలు, అహమ్మదాబాద్ 1180 ఎకరాలు, త్రివేండ్రం ఎయిర్పోర్టు 700 ఎకరాలు కంటే తక్కువ భూమిలో ఉన్నాయి. ఇవన్నీ మహానగరాలు మరి అటువంటి ఎయిర్పోర్టులకే అవసరం లేనింత భూమి మన రాష్ట్రంలో ఎయిర్పోర్టులకెందుకు? ముంబాయి కంటే విశాఖపట్నం పెద్ద కేంద్రమా? లేక త్రివేండ్రం కంటే కుప్పాం పెద్ద కేంద్రమా?

అవసరాలకు మించి భూములు సేకరించడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు పూనుకుంటోంది? రైతులను రోడ్డుపై పడేసి, రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారాన్ని ప్రోత్సహించడానికి కాదా? తమకు మెరుగైన జీవితం కలుగుతుందనే నమ్మకం, భరోసా ప్రభుత్వం కల్పిస్తే రైతులు భూములివ్వడానికి సిద్ధపడతారేమో. కాని ప్రభుత్వం ఆపని చేయకపోగా, భూసేకరణకు వేరే అప్రజాస్వామిక మార్గం ఎంచుకుంది. ప్రభుత్వం ఎందుకు ఇలా చేసింది? ఎందుకంటే ప్రభుత్వానికి కూడా తెలుసు, ఈ విమానాశ్రయాల వల్ల భూములు కోల్పోయిన రైతులకు దమ్మిడి ప్రయోజనం కూడా ఉండదని. ఇక్కడ ప్రభుత్వానికి కావలసింది కొంతమంది సంపన్నులు, కార్పొరేట్ సంస్థల

“ రాష్ట్రంలోనే అతిపెద్ద ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమ అయినా విశాఖపట్నం స్టీల్ ప్లాంట్ కు స్వంత గనులను కేటాయించడానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిరాకరిస్తున్నాయి. ఓబులా పురం గనులను ఇంకా ఉనికిలో లేని బ్రాహ్మణీ స్టీల్ కు కేటాయించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ కు మాత్రం ఆ గనులను కేటాయించ లేదు.”

ప్రయోజనం తప్ప మరొకటి కాదు. అయితే ప్రభుత్వం మాత్రం ఆశ్చర్యకరంగా తాము అభివృద్ధికి కృషి చేస్తుంటే, కొంతమంది రాక్షసుల్లా అడ్డుపడుతున్నారని వాదన చేస్తోంది. ఇది అభివృద్ధి? వేలాది మంది ప్రజలను రోడ్డున పడేసే చర్యలతో అభివృద్ధి ఎలా సాధ్యమవుతుంది. కాని ఇది తప్ప మరో మార్గం లేదని ప్రభుత్వం చేస్తున్న వాదన సరైనదేనా? వేరే మార్గంలో అభివృద్ధి సాధ్యం కాదా? ఇవి తెలుసుకోవాలంటే అభివృద్ధి మార్గాలెవటో పరిశీలించాలి.

అభివృద్ధి మార్గాలు

ఏ ప్రాంతమైనా, ఏదేశమైనా అభివృద్ధి ఎలా సాధించవచ్చో ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త డబ్ల్యు. ఎ. లూయీస్ ఈ క్రింది విధంగా తెలిపారు.

1. ఆ ప్రాంతంలోని వనరులను పూర్తిగా సద్వినియోగం చేసుకోవాలి.
2. విధానాలు భవిష్యత్తుకు ఉపయోగపడేలా వుండాలి.
3. ప్రతి ఒక్కరికీ ఫలాలు అందేలా అభివృద్ధి వుండాలి.

పై నియమాలు పాటించి వెనుకబడిన ప్రాంతాలు కూడా అభివృద్ధి సాధిస్తాయని ఆయన తెలిపారు. ఇప్పటి దాకా అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు / ప్రాంతాలన్నీ ఈ విధంగానే అభివృద్ధి సాధించాయి. అలాగే ఈ సూత్రాలను పాటించకపోతే అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలు కూడా వెనుకబాటు చెందుతాయని కూడా ఆయన తెలిపారు. ఈ కోణం నుండి ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలను ఎలా అభివృద్ధి చేయవచ్చు, అభివృద్ధి చెందిన జిల్లాలలో ఎలా అభివృద్ధిని కొనసాగించవచ్చు అన్న విషయాలను పరిశీలించాలి.

బాగా వెనుకబడ్డ ప్రాంతంగా ఉత్తరాంధ్రను, బాగా అభివృద్ధి చెందిన పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలను శాంపిల్స్ గా తీసుకుందాం. లూయీస్ తెలిపిన సూత్రాల ఆధారంగా వీటిని క్లుప్తంగా పరిశీలిద్దాం.

ఉత్తరాంధ్ర : రాష్ట్రంలోని శ్రీకాకుళం, విజయ

నగరం, విశాఖపట్నం జిల్లాలు ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాలు. ఇక్కడ ప్రధాన వనరులు

- 1) విశాలమైన తీర ప్రాంతం
- 2) ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలు
- 3) దట్టమైన అటవీ ప్రాంతం
- 4) అధిక వర్షపాతం

పై వనరులను సక్రమంగా వినియోగించుకోవడం ఎలా వుందో చూద్దాం.

అధిక వర్షపాతం : మన రాష్ట్రంలో అత్యధిక వర్షపాతం నమోదవుతున్న జిల్లాల్లోవి. సగటున 1050 మి.మీ. పైగా మూడు జిల్లాలలో వర్షం కురుస్తోంది. అయితే విచిత్రంగా సాగునీరు, త్రాగునీరు సమస్యలు ఇక్కడ తీవ్రంగా వున్నాయి. సాగునీటి ప్రాజెక్టులు లేకపోవడంతో విస్తారంగా భూమి వున్నా సాగులోవున్న భూమి బాగా తక్కువ. ఉదాహరణకు కాలువలు, బావుల ద్వారా సాగు అవుతున్న భూమి రాష్ట్రంలో అతి తక్కువగా విశాఖపట్నంలో 92 వేల హెక్టార్లు, 93 వేల హెక్టార్లతో విజయనగరం జిల్లాలు అట్టడుగున వున్నాయి. సాగునీరు లేకపోవడంతో ఈ ప్రాంతంలో ఉత్పాదకత కూడా చాలా తక్కువగా వుంటోంది. 2013-14 సం॥లో పరి ఉత్పాదకత హెక్టారుకు శ్రీకాకుళంలో 1749 కేజీలు (13వ స్థానం) విశాఖపట్నం 1752 కేజీలు (12వ స్థానం), విజయనగరం 2491 కేజీలు (10వ స్థానం)లో వున్నాయి. అంటే అత్యధిక వర్షపాతం వున్నా వ్యవసాయంలో అత్యంత వెనుకబడ్డ జిల్లాలుగా ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాలు వున్నాయి. ఆ నీటిని నిల్వ చేసుకునే ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు నిర్మించకపోవడంతో వర్షపు నీరు వృధాగా బంగాళా ఖాతంలో కలిసిపోతోంది.

తీర ప్రాంతం : ఉత్తరాంధ్రలో 353 కి.మీ పొడవైన సముద్ర తీర ప్రాంతం ఉండి చేపలు, రొయ్యలకు సముద్రతీరం ఉపయుక్తంగా వుండేది. రాష్ట్రంలో రొయ్యల పరిశ్రమ, సముద్ర ఉత్పత్తుల ఎగుమతులకు ప్రధాన కేంద్రంగా విశాఖ వుండేది. అయితే నయా ఉదారవాద

విధానాలు అమలవుతున్న గత రెండున్నర దశాబ్దాల కాలంలో సముద్రతీరంలో మత్స్య సంపద క్రమేణా కనుమరుగవడం ప్రారంభమైంది. తీరప్రాంతం వెంబడి నిర్విస్తూన్న మందులు, రసాయన పరిశ్రమలు, ధర్మల్ ఫవర్ ఫ్లాంటుల వ్యర్థాలు సముద్రంలో కలవడంతో ఈ ప్రాంతంలోని మత్స్య సంపద నాశనవడమే కాకుండా తీవ్ర పర్యావరణ సమస్యలు కూడా తలెత్తుతున్నాయి. ఫలితంగా మత్స్యకారులు వృత్తి కోల్పోయి రోడ్డున పడ్డారు. కొత్తగా నెలకొల్పుతున్న ఇటువంటి పరిశ్రమలలో వీరికి వస్తున్న ఉపాధి కూడా దాదాపు శూన్యం. ఒకప్పుడు గౌరవంగా బ్రతికిన మత్స్యకారులు నేడు బిశారుల్లా తిరుగుతున్నారు.

ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలు : ఉత్తరాంధ్ర ఈ మాత్రంగానైనా వుందంటే దానికి ప్రధాన కారణం విశాఖలోని ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలు. విశాఖ ఆర్థికాభివృద్ధిలో ఇవి కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. వీటివల్ల విశాఖజిల్లా స్థూల ఉత్పత్తి 64,458 కోట్ల రూపాయలు, తలసరి ఆదాయం రూ॥ 1,24,162 లతో రాష్ట్రంలోనే అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. అంతేకాక మెరుగైన సౌకర్యాలు కలిగిన ఉపాధి అవకాశాలకు కేంద్రంగా విశాఖ ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలున్నాయి. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఆర్థిక, పారిశ్రామిక రాజధానిగా విశాఖ విలసిల్లడానికి ఈ ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలే ప్రధాన కారణం.

అయితే నయా ఉదారవాద కాలంలో ఈ పరిశ్రమలను బలహీన పరిచే చర్యలను పాలకులు చేపట్టారు. రాష్ట్రంలోనే అతిపెద్ద ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమ అయినా విశాఖపట్నం స్టీల్ ప్లాంట్ కు స్వంత గనులను కేటాయించడానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిరాకరిస్తున్నాయి. ఓబులా పురం గనులను ఇంకా ఉనికిలో లేని బ్రాహ్మణీ స్టీల్ కు కేటాయించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ కు మాత్రం ఆ గనులను కేటాయించలేదు. మరో ప్రక్క స్టీల్ ప్లాంట్ లో 10% వాటాల అమ్మకంతో ప్రారంభించి, ప్రైవేటీకరణ చేయాలని కుట్ర పన్నుతున్నారు.

ఇతర ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలైన హిందూ స్టాన్ షిప్ యార్డు, బి. హెచ్. పి. ఎల్. ఆర్ డల్ లేవీతో కొట్టుమిట్టాతున్నాయి. విశాఖపట్నం పోర్టులోని 26 బెర్దులు ఏదో ఒక రూపంలో ప్రైవేట్ సంస్థల నిర్వహణలో వున్నాయి. పోర్టులోని కీలకమైన “ఓర్ హిండ్స్ షిఫ్ట్” ను బహుళజాతి వేదాంత కంపెనీకి ధారాదత్తం చేసారు. విశాఖ కేంద్ర కార్యాలయంగా వున్న ‘ డ్రెడ్జింగ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా’ కష్టాల కడలిలో వుంది. ఒకప్పుడు దేదీప్యమానంగా

వెలిగి, విశాఖ ఆర్థికాభివృద్ధిలో ప్రధాన పాత్ర పోషించిన విశాఖ ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమలు నేడు ఇలా కూనారిల్లుతున్నాయి.

దట్టమైన అటవీ ప్రాంతం : రాష్ట్రంలో దట్టమైన అటవీ ప్రాంతం ఉత్తరాంధ్రలో వుంది. విశాఖ జిల్లాలో 2326.41 చ.కి.మీ విస్తీర్ణంలో దట్టమైన అడవులు వున్నాయి. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం రాష్ట్రంలో మొత్తం గిరిజనులు 15, 40,133 మంది వుండగా, వారిలో 10, 20,174 (75%) మంది అంటే మూడు వంతులకుపైగా గిరిజనులు ఉత్తరాంధ్రలోనే వున్నారు.

గిరిజన ప్రాంతం అపారమైన అటవీ సంపదను, అరుదైన జంతు వృక్షాలను, ప్రపంచ ప్రఖ్యాత ఆర్గానిక్ కాఫీని సృష్టిస్తోంది. కాఫీ, పిప్పళ్ళు, చింతపండు, పసుపు, మిరియాలు, తేనె, కూరగాయలు, ఫలాలు విస్తారంగా దొరుకుతాయి. వీటిని వినియోగించుకుని ఆ ప్రాంతాన్ని బ్రహ్మాండంగా అభివృద్ధి చేయవచ్చు. వెనుకబడ్డ గిరిజనులకు ఉపాధి కల్పించవచ్చు. అయితే ఈ సంపదను వినియోగించుకునే చిన్న సహకార పరిశ్రమలు ఏవీ ప్రభుత్వం స్థాపించక పోవడంతో, ఈ సంపదంతా దళారుల పాలవుతోంది. దీనివల్ల అపార సంపదవున్నా, గిరిజనులుపాధి కోసం వలసలు పోవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది.

అభివృద్ధికి అవసరమైన ఈ చర్యలేవీ ప్రభుత్వం చేపట్టకపోగా, నేడు అభివృద్ధి పేరుతో వినాశకర బాక్సైట్ తవ్వకాలకు సిద్ధపడింది. ఈ తవ్వకాలవల్ల ఆ ప్రాంతంలోని గిరిజనులు నిరాశ్రయులవడమే కాక, తీవ్ర హర్షావరణ సమస్యలు తలెత్తుతాయి. గిరిజనులు, హర్షావరణ వేత్తలు, మేధావులు వద్దని ఎంతగా వారిస్తున్నా నేటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మాత్రం ఎలాగైనా ప్రజలను మోసపుచ్చి, బాక్సైట్ నిక్షేపాలను అన్‌రాక్, జిందాల్ సంస్థలకు ధారపోయాలని కంకణం కట్టుకుంది. దీనికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న వాదనేమిటంటే, అత్యంత విలువైన బాక్సైట్‌ను వృధాగా వదలిస్తే అభివృద్ధి ఎలా సాధ్యమని? ఈ వాదన బయటకు చూడడానికి బాగానే వుంటుంది. కాని కొద్దిగా పరిశీలిస్తే రెండు విషయాలు అవగతమవుతాయి. ఒకటి ఈ తవ్వకాల వల్ల రెండు ప్రైవేట్ సంస్థలు లాభపడతాయి తప్ప, గిరిజనులకు ఒరిగేదేమీ వుండదు. దుమ్ము, ధూళి, కాలుష్యం, భూమి కోల్పోవడం తప్ప, రెండవది అతి ముఖ్యమైన విషయమేమిటంటే బాక్సైట్ నిక్షేపాలు తవ్వకున్న కొద్దీ హరించుకుపోతాయి తప్ప కొత్తగా ఊరవు. మరి అంతా ఖాళీ ఆయన తర్వాత ఆ ప్రాంత భవిష్యత్ ఏమిటి? పచ్చగావున్న గిరిజన ప్రాంతం బీడుగా మారడమే. భవిష్యత్ నాశనమయ్యే ఇటువంటి

“ ప్రభుత్వ రంగ పరిరక్షణ, కాలుష్యకారక పరిశ్రమల నుండి తీర ప్రాంతాన్ని రక్షించడం, అటవీ ఉత్పత్తులను పూర్తిగా వినియోగించుకుని, గిరిజనులకు ఉపాధి అవకాశాలు పెంచడం ద్వారానే అభివృద్ధి సాధ్యం. ”

చర్యల వల్ల అభివృద్ధి సాధ్యం కాదని లూయీస్ అభివృద్ధి సిద్ధాంతం తెలుపుతోంది.

పుష్కలంగా వున్న వనరులను వినియోగించుకోకపోవడమే నేటి ఉత్తరాంధ్ర వెనుకబాటుకు కారణం. వర్షపు నీటిని పూర్తిగా సద్వినియోగం చేసుకునే ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు చేపట్టుకుండా ఉత్తరాంధ్ర అభివృద్ధి సాధ్యం కాదు. ప్రభుత్వ రంగ పరిరక్షణ, కాలుష్యకారక పరిశ్రమల నుండి తీర ప్రాంతాన్ని రక్షించడం, అటవీ ఉత్పత్తులను పూర్తిగా వినియోగించుకుని, గిరిజనులకు ఉపాధి అవకాశాలు పెంచడం ద్వారానే అభివృద్ధి సాధ్యం. ప్రజలందరి క్షేమం కోరేవారైతే ఇటువంటి చర్యలే చేపట్టాలి. కాని నేడు పాలకులు ఈ అభివృద్ధి చర్యలు చేపట్టడానికి పనేమిరా నిరాకరిస్తున్నారు. అభివృద్ధి పేరుతో ప్రజలను వంచన చేసి, ప్రకృతి వనరులను ప్రైవేట్ సంస్థలు కొల్లగొట్టకుపోవడానికి అనుమతిస్తున్నారు. వద్దు మొద్రో అని ప్రజలు మొత్తుకుంటున్నా కాలుష్య కారక పరిశ్రమలను విచ్చలవిడిగా అనుమతిస్తున్నారు. ఆఖరుకు పరిశ్రమల స్థాపనకు చట్టప్రకారం చేపట్టవలసిన ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ కూడా నిర్బంధం ప్రయోగించి,

ఒక ఫార్చ్యూనా మార్పివేయడం రిమాజుగా మారింది. ఇటువంటి వినాశకర చర్యల వల్ల అభివృద్ధి ఎడారిలో ఎండమావే. వీటివల్ల వెనుకబాటు తనం పోవడం, సరికదా ఉత్తరాంధ్ర మరింత వెనుకబాటుతనంలోకి నెట్టడుతుంది.

వెనుకబడిన ప్రాంతాల పరిస్థితి ఇలా వుండగా అభివృద్ధి అయిన జిల్లాలుగా వున్న తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాల్లో పన్ను మార్పులను పరిశీలిస్తే రాష్ట్ర అభివృద్ధి ఏ దిశలో వుంది, ఎటువంటి భవిష్యత్ వైపు మనం పయనిస్తున్నామనే విషయాలు అవగతమవుతాయి.

అభివృద్ధి చెందిన జిల్లాలలో పన్ను మార్పులు: ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోను, నూతన రాష్ట్రంలోను అభివృద్ధి చెందిన జిల్లాలుగా ఉభయగోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలు వున్నాయి. దీనికి కారణం ఆ జిల్లాలు వ్యవసాయంలో సాధించిన అభివృద్ధి ఈ అభివృద్ధికి మూలం ఆ జిల్లాలలో వున్న గోదావరి, కృష్ణ వంటి నదీ జిల్లాలను సక్రమంగా వినియోగించుకోవడం. ఫలితంగా పరిసాగు, ఇతర ఆహార ధాన్యాల ఉత్పాదకత, ఉత్పత్తిలో ఈ జిల్లాలు అగ్రభాగాన

జిల్లా స్థూల ఉత్పత్తి, తలసరి ఆదాయం

జిల్లా	స్థూల ఉత్పత్తి (రూ॥ లక్షలలో)	
	2004-2005	2012-2013
తూర్పు గోదావరి	17,28,990 (12.82%)	44,25,390 (10.55%)
పశ్చిమ గోదావరి	12,70,442 (9.42%)	35,45,578 (8.45%)
కృష్ణా	14,73,631(10.93%)	46,28,189 (11.03%)
గుంటూరు	11,87,860 (8.81%)	41,65,011 (9.93%)
నెల్లూరు	7,61,273 (5.64%)	25,56,929 (6.09%)
రాష్ట్రం	1,34,76,688	4,19,39,056

(గమనిక : బ్రాకెట్లో వున్నవి రాష్ట్ర మొత్తంలో శాతం, ఆధారం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆర్థిక గణాంక శాఖ డైరెక్టర్)

“ రాష్ట్రంలో గత 10 సం॥రాల కాలంలో వరి ఉత్పత్తి క్రమేణా తగ్గడం గమనించవచ్చు. దీని కారణం వరిసాగు భూమి తగ్గడం, ఉత్పాదకత కూడా తగ్గడం. 2005-06లో వరిసాగు భూమి మొత్తం రాష్ట్రంలో 39 లక్షల హెక్టార్లు ఉండగా 2013-14కు 25 లక్షల హెక్టార్లకు తగ్గింది. ”

వున్నాయి. అయితే ఇది ఒకప్పటి మాట. గత రెండు దశాబ్దాలకు పైగా అమలువుతున్న సరళీకరణ విధానాల ప్రభావం ఈ జిల్లాలపై కూడా తీవ్రంగా పడుతోంది. దీనివల్ల జిల్లా స్థూల ఉత్పత్తి, తలసరి సగటు ఆదాయాలలో కూడా ఈ జిల్లాల అభివృద్ధిలో మార్పులు వస్తున్నాయి. 2004 - 05 - 2012-13 ల మధ్య ఈ రెండు సూచికలలో వచ్చిన మార్పులను ప్రక్కనున్న వివరాల ద్వారా గమనించవచ్చు.

పై వివరాలను పరిశీలిస్తే తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో స్థూల ఉత్పత్తి వాటా ఈ 8సం॥లో తగ్గిందని తెలుస్తోంది. తూర్పు గోదావరి జిల్లా వాటా 2004-05లో 12.82% నుండి 2012-13కు 10.55కు తగ్గింది. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఇదే కాలంలో 9.42% నుండి 8.45%కు తగ్గింది. మిగిలిన మూడు జిల్లాలలో స్వల్పంగా పెరుగుదల కనపడుతుంది. ఉభయ గోదావరి జిల్లాలలో తగ్గడానికి ఒక ప్రధానమైన కీలకమైన కారణం వుంది. అదే మంటే ఈ రెండు జిల్లాలు వరిసాగు, అత్యధి కంగా వున్న జిల్లాలు.

రాష్ట్రంలో గత 10 సం॥రాల కాలంలో వరి ఉత్పత్తి క్రమేణా తగ్గడం గమనించవచ్చు. దీని కారణం వరిసాగు భూమి తగ్గడం, ఉత్పాదకత కూడా తగ్గడం. 2005-06లో వరిసాగు భూమి మొత్తం రాష్ట్రంలో 39 లక్షల హెక్టార్లు ఉండగా 2013-14కు 25 లక్షల హెక్టార్లకు తగ్గింది. వరి ఉత్పత్తి కూడా 2005-06లో 1.17 కోట్ల టన్నులు ఉండగా 2013-2014కు 79లక్షలకు పడిపోయింది. ఉదాహరణకు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో కాలువలు ద్వారా వ్యవసాయం క్రమేణా తగ్గుతోంది. 1991-92లో కాలువ ద్వారా వ్యవసాయం ఈ జిల్లాలో 2.05 లక్షల హెక్టార్లలో జరగగా 2013-14కు 1.75 లక్షల హెక్టార్లకు తగ్గింది. ఇదే కాలంలో హెక్టార్లకు వరి ఉత్పాదకత కూడా 3394

కేజీల నుండి 3191 కేజీలకు పడిపోయింది. ప్రభుత్వ విధానాలు ఎంత ఘోరంగా ఉన్నాయంటే నిరంతరం సత్య శ్యామలంగా ఉండే ఉభయగోదావరి జిల్లాలలో రైతులు 2011లో మొట్టమొదటిసారి పంట శెలవు (క్రాప్ హాలీడే) ప్రకటించే దుస్థితి ఏర్పడింది. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాను ఆంధ్రరాష్ట్ర “ధాన్య భాండాగారం” అని పిలుస్తారు. అటువంటి జిల్లాలో ఇటువంటి పరిణామం జరగడం ఆందోళన కలిగించే విషయం. దీన్ని పరిశీలించవలసివుంది.

1980వ దశకంలో రాష్ట్రంలో రొయ్యల చెరువులు త్రవ్వడం ప్రారంభమైంది. రాష్ట్ర 982 కి॥మీ కోస్తా ప్రాంతంలో ఉప్పునీటి వనరులు పుష్కలంగా వుండడంతో రొయ్యల ఉత్పత్తిని ఎగుమతుల ద్వారా వాణిజ్యం కోసం ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించింది. 1980లో రాష్ట్ర మత్స్యశాఖ 17వేల హెక్టార్లు రొయ్యల సాగుకు అనుకూలమని గుర్తించింది.

రాష్ట్రంలో 1990లో 6వేల హెక్టార్లలో ప్రారంభమైన రొయ్యల సాగు 2012కు 84,951 హెక్టార్లకు పెరిగింది. 2012 ఆఖరుకు దేశంలో మొత్తం 2 లక్షల టన్నుల రొయ్యలు ఉత్పత్తికాగా, అందులో 1.6 లక్షల టన్నులు (80%) ఒక్క ఆంధ్రరాష్ట్రంలోనే ఉత్పత్తి అయ్యాయి. ఈ ఉత్పత్తికి ప్రధాన కారణం పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఎక్కువగా రొయ్యల సాగు పెరగడం. ఈ జిల్లాలో 1987సం॥లో 240.20 హెక్టార్ల నుండి 2012కు 25,438 హెక్టార్లకు ఈ సాగు విస్తరించింది. అంటే 10 రెట్ల పైగా భూమిలో రొయ్యల సాగు పెరిగింది. వరిపంట కంటే, రొయ్యల సాగు లాభదాయకంగా వుండడంతో నయా ఉదారవాద విధానాల కాలంలో ప్రభుత్వం ఈ పంటకు రైతులను ప్రోత్సహించింది, సబ్సిడీలూ ఇచ్చింది. ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహకాలు, లాభదాయకంగా వుండడం వంటి కారణాలవల్ల రైతులు కూడా పెద్దఎత్తున రొయ్యలపంటకు మొగ్గు

చూపారు. వరిసాగు భూమిని రొయ్యల చెరువులుగా మార్చారు. కేవలం ఉప్పునీటి భూమిలోనే కాకుండా ఉప్పునీటిలో మంచినీటిని కూడా కలిపి చెరువులను ఏర్పరచారు. ఈ భూములు భవిష్యత్లో వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడవు. ఈ మార్పు ప్రభావంతో వరి ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకత తగ్గడమే కాకుండా కాలుష్యం, ఉపాధి, భవిష్యత్ అవసరాలు, ఇతర సామాజిక సమస్యలు తలెత్తున్నాయి.

కాలుష్యం : ప్రతి టన్ను రొయ్యలు / చేపల ఉత్పత్తికి 42-66 కేజీల నైట్రోజన్ వ్యర్థాలు, 72- 10.5 కేజీల ఫాస్ఫరస్ వ్యర్థాలను కూడా ఉత్పత్తి చేస్తుంది. పంటను మార్చి మరో రొయ్యల పంటను చెరువులను సిద్ధం చేస్తున్నప్పుడు ఒక హెక్టారుకు ఒక టన్ను రసాయన వ్యర్థాలు వెలువడుతాయి. ఈ వ్యర్థాలు నేరుగా పరిసర నీటిలో కలిసిపోతాయి. ఈ చెరువులలోని ఉప్పునీరు ఇంకిపోయి భూగర్భ జలాల్లో కలిసిపోతుంది. (నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంజనీరింగ్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్, నీరి)

దీనివల్ల వ్యవసాయం దెబ్బతినడమే కాక ప్రజలను త్రాగునీరు కూడా లేకుండా పోయింది. భూగర్భ నీటి నుండి దుర్వాసన రావడమే కాకుండా, చర్మవ్యాధులు, డయేరియా, అమీబయాసిస్ వంటి రోగాల బారిన ప్రజలు పడుతున్నారు. ఉదాహరణకు జిల్లాలో 60% పైగా రొయ్యలసాగు జరుగుతున్న భీమవరం రెవిన్యూ డివిజన్లోని అనేక గ్రామాల ప్రజలు 15 కి॥మీ దూరం కూడా వెళ్ళి మంచినీరు తెచ్చుకోవలసి వస్తోంది.

కాలుష్యమే కాక రొయ్యల సాగువల్ల ఉష్ణోగ్రత పెరగడం, కరువు, వరదలు, గాలి వానలు, సముద్రమట్టం పెరగడం వంటి దీర్ఘకాల ఆనర్థాలకు దారితీసి పెద్ద ఎత్తున పర్యావరణ సమస్యలు ఉద్భవిస్తాయి. (డిసిల్వా సోబో 2009, పొన్నయ్య, మురళీధర్ 2009)

ఉపాధి : వ్యవసాయంలో పోలిస్తే రొయ్యల సాగుకు మానవశ్రమ తక్కువ. ఉదాహరణకు ఒక హెక్టారు వరిసాగుకు 125 పని దినాలు అవసరమైతే అదే రొయ్యలసాగుకు 80 పని దినాలు కంటే తక్కువ మాత్రమే సరిపోతాయి. దీనివల్ల ఉపాధి సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. దీనికి సంబంధించి ఒక ఆశ్చర్యకరమైన విషయాన్ని గమనించాలి. అదేమంటే వ్యవసాయం బాగా అభివృద్ధి చెందింది కాబట్టి పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో రైతులు ఎక్కువగా వుంటారని భావిస్తాం. కాని విచిత్రంగా 2011లో రాష్ట్రంలోనే అత్యధికంగా వ్యవసాయ కార్మికులు ఈ జిల్లాలో ఉన్నారు. జిల్లాలోని

మొత్తం 15,63,867 మంది ప్రధాన కార్మికులలో 9,11,184 మంది (58.26%) వ్యవసాయ కార్మికులే. ఉపాంగ కార్మికులు 2,44,426 మంది వుండగా వీరిలో 1,77,817 (72.75%) మంది వ్యవసాయ కార్మికులుగా వున్నారు. వ్యవసాయం తగ్గిపోవడం, రోయ్యల సాగులో ఉపాధి తక్కువగా వుండడంతో గ్రామీణ నిరుద్యోగం ఈ జిల్లాలో పెద్దఎత్తున పెరుగుతోంది. గమనించవలసిన విషయం ఇక్కడేమిటంటే మహిళలు రోయ్యల సాగులో సాధారణంగా పాల్గొనకపోవడం. దీనివల్ల సాధారణ నిరుద్యోగం పెరగడంతో పాటు, మహిళలతో నిరుద్యోగం మరింత ఎక్కువగా పెరగడం ప్రత్యేకతంగా గుర్తించాలి. వీరిలో అత్యధికులు దళితులు. ఈ మహిళలు మరో ఆధారం లేక ఇంటి పనుల కోసం విదేశాలకు ముఖ్యంగా గల్ఫ్ దేశాలకు వలసపోతున్నారు. ఈ సంఖ్య క్రమేణా పెరుగుతుండడంతో ఇతరత్రా అంత ప్రాధాన్యంలేని భీమవరం పట్టణంలో ప్రత్యేకంగా 'పాస్ పోర్టు ఆఫీస్' ను నెలకొల్పారు. 5 జిల్లాలకు కేంద్రంగా ఉన్న విశాఖ పాస్ పోర్టు ఆఫీసులో 2009లో 61,745 పాస్ పోర్టులు జారీకాగా, 2012లో 1,10,526 పాస్ పోర్టులు జారీ చేసారు. అంటే కేవలం మూడు సంవత్సరాలలో పాస్ పోర్టుల జారీ 44% పెరిగింది. ఈ పెరుగుదలలో అధికభాగం పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోనే ఉంది.

ఇతర సామాజిక సమస్యలు :

కాలుష్యం, పర్యావరణం, ఉపాధి వాటి సమస్యలే కాక అనేక ఇతర సామాజిక సమస్యలు కూడా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఉత్పన్నమవుతున్నాయి.

1. అక్షరాస్యత పెరుగుదల రాష్ట్రంలోనే అత్యల్పంగా వుంది. 2001-11 మధ్య 10 సం||రాల కాలంలో రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యత 6.98% పెరగగా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఇది కేవలం 0.79% మాత్రమే. గ్రామీణ ప్రాంతంలో పెరుగుతున్న పేదరికానికి ఇది నిదర్శనం.
2. జనాభా పెరుగుదల రేటు కూడా రాష్ట్రంలోనే అత్యల్పంగా వుంది. 1961-71 లో రాష్ట్రంలో 4వ స్థానంలో వున్న జిల్లా 1991-2001 కి 10వ స్థానానికి చేరి 2001-11 కు ఆఖరి స్థానానికి దిగజారింది. జనాభా పెరుగుదల 1961-71లో 20.02% (రాష్ట్రం 18.96%), 1971-81లో 21.04 (20.53%), 1981-91లో 22.39% (21.13%), 1991-2001లో 8.13% (11.89%) 2001-11లో 3.51%

“ప్రకృతి వనరులను కొల్లగొట్టకుపోయే క్రోనికేపిటలిజం వల్ల వినాశనమే మిగులుతుంది. నేడు వీటినేమీ ఖాతరు చేయకుండా నిర్బంధాన్ని కూడా ప్రయోగించి మోడీ, చంద్రబాబు ప్రభుత్వాలు ప్రజల నుండి పెద్దఎత్తున భూములు లాక్కొని, ప్రకృతి సంపదను కార్పొరేట్ సంస్థలు దోచుకుపోయే విధానాలు అవంభిస్తున్నాయి.”

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో వరి పొలాలను మింగేస్తున్న రోయ్యల చెరువులు

(9.21%) గా వుంది. 1991 నుండి రాష్ట్ర సగటు కంటే జనాభా పెరుగుదల బాగా తక్కువగా వుండడం గమనార్హం. దీనికి ప్రధాన కారణం వలసలు, ముఖ్యంగా మహిళలు సుదూర ప్రాంతాలకు వలస పోవడం.

3. వీటిన్నింటికి మించి నేరాల సంఖ్య అత్యధికంగా పెరగడం ఆందోళన కలిగిస్తుంది. 2013లో రాష్ట్ర నేర రికార్డుల ప్రకారం జిల్లాలో 123 రేప్ కేసులు నమోదై రాష్ట్రంలో అత్యధిక రేప్ లు జరిగిన జిల్లాగా నిలిచింది. 86 కిడ్నాప్ లతో కూడా అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. కన్నుపు దొంగతనాల్లో కూడా 490తో అగ్రస్థానం, ఇతర నేరాలు కూడా రాష్ట్రంలో అత్యధికంగా 4065 ఈ జిల్లాలో జరిగాయి.

ముగింపు

ఈ అంశాలన్నీ వరిశీలిస్తే మూడు విషయాలు అవగతమవుతాయి. మొదటిది వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఉన్న వనరులను సద్వినియోగం చేసుకోలేకపోతే వెనుకబాటు తనం మరింత పెరుగుతోందేగాని, అభివృద్ధి జరగడం లేదు. రెండవది అభివృద్ధి చెందిన పశ్చిమగోదావరి వంటి ప్రాంతాలలో వనరులను దుర్వినియోగపరచడం వల్ల అభివృద్ధి

తిరోగమనంలో వుంటోంది. అన్నపూర్ణగా పేరు గాంచిన గోదావరి జిల్లాలో వరి ఉత్పత్తి భవిష్యత్ లో బాగా తగ్గిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. మూడవది పాలకులు అభివృద్ధి పేరుతో చేపడుతున్న విధానాల వల్ల సామాన్యులు కుదేలై, సంపన్నులు లాభపడుతున్నారు.

దీనికి భిన్నంగా ప్రజలందరికీ అభివృద్ధి ఫలాలు అందేలా, భవిష్యత్ తరాలకు ఉపయోగపడేలా విధానాలు వుండాలి. ప్రకృతి వనరులను కొల్లగొట్టకుపోయే క్రోనికేపిటలిజం వల్ల వినాశనమే మిగులుతుంది. నేడు వీటినేమీ ఖాతరుచేయకుండా నిర్బంధాన్ని కూడా ప్రయోగించి మోడీ, చంద్రబాబు ప్రభుత్వాలు ప్రజల నుండి పెద్దఎత్తున భూములు లాక్కొని, ప్రకృతి సంపదను కార్పొరేట్ సంస్థలు దోచుకుపోయే విధానాలు అవంభిస్తున్నాయి. అభివృద్ధి మార్గాలు తెలిపిన డా॥ అమార్త్యసేన్, లూయీస్ లు సోపలిస్టు ఆర్థికవేత్తలేం కాదు. పెట్టబడిదారీ విధానంలో కూడా కనీస సూత్రాలు పాటించడం ద్వారా అభివృద్ధి సాధ్యమేనని వారు తెలిపారు. మన పాలకులు ఈ పాటి కనీస చిత్త శుద్ధినైనా ప్రదర్శించేలా ఒత్తిడి చేయడం నేడు ప్రజల ముందున్న సవాలు. ✽

సామాజిక రంగంలో మధ్యతరగతికి సంభికాలం

రచయిత సిపిబి(ఎం) కేంద్ర కమిటీ సభ్యులు

ఎస్. వీరయ్య

బీసీ రిజర్వేషన్లలో క్రీమీ లేయర్ డిమాండ్ ముందుకొచ్చింది.

బీసీల లోనే ఎందుకుండాలి? ఎస్సీ, ఎస్టీలలో లేదు కదా!

రాజ్యాంగ సమయంలో క్రీమీలేయర్ ప్రస్తావనే లేదుకదా ఇప్పుడెందుకు?

క్రీమీలేయర్ అమలుచేయడం వల్ల బీసీలకు నష్టం కాదా!

ఇది బీసీల ఐక్యతను విచ్ఛిన్నం చేస్తుందా? అసలు క్రీమీలేయర్ అంటే ఏమిటి?

క్రీమీలేయర్ గాని, బీసీ సబ్ప్లాన్ గాని, స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బీసీ రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ గాని ఇప్పుడెందుకు ముందుకొచ్చాయి?

దళితులు, గిరిజనులు, బీసీలుగా చెప్పబడు తున్న సామాజిక తరగతులలో స్వాతంత్ర్యం వచ్చేనాటికి చదువుకున్నవారు నామమాత్రమే. వర్ణవ్యవస్థ దుప్పలితం ఇది. సాతంత్ర్యానంతరం రిజర్వేషన్ల ఫలితంగా కొందరైనా చదువుకో గలిగారు. ప్రభుత్వ శాఖల్లోనూ, ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్లోనూ ఉద్యోగాలు పొందగలిగారు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు బడుగు, బలహీన వర్గాల ప్రజలను అభివృద్ధి చేయడంలో చిత్తశుద్ధి ప్రదర్శించలేదు. పెట్టుబడిదారులు, భూ స్వాముల ప్రయోజనాలే తప్ప కష్టజీవుల ప్రయోజనాలు పట్టించుకోలేదు. కేవలం ఎన్నికల ప్రయోజనాలకోసం వీరిని ఓటు బ్యాంకుగా వాడుకున్నారు. సంక్షేమ పథకాలు ఆశ చూపి, ఆయా కులాల మీద పట్టు కలిగిన నాయకులను చేరదీసి పబ్బం గడుపుకున్నారు.

సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల ఫలితంగా చేతివృత్తులు ధ్వంసమవుతున్నాయి. వెనుకబడిన తరగతుల ఉపాధి చెదిరింది. ఆయా వృత్తుల లోకి పెట్టుబడిదారీ వ్యాపార సంబంధాలు చొచ్చుకుపోతున్నాయి. సాంప్రదాయ వృత్తుల స్థానంలో పెట్టుబడి ప్రవేశించింది. ఫలితంగా వెనుకబడిన తరగతుల ప్రజల జీవితాలు అతలాకుతలమవుతున్నాయి. సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల ఫలితంగానే ఆశ్రిత పెట్టుబడిదారి

విధానం కూడా రంగంలోకి వచ్చింది. అధికారాన్ని అడ్డం పెట్టుకొని ప్రజల సంపదను కొల్లగొట్టటంలో వేగం పెరిగింది. వృత్తులు దెబ్బతిన్నప్పటికీ ఆయా తరగతులలో, ముఖ్యంగా ఎక్కువ జనాభాగల బీసీ తరగతులలో కొందరు నాయకత్వ స్థాయి వారికి పాల కుల అండ లభించింది. పెట్టుబడిదారీ వ్యాపార సంబంధాలలోకి కొందరు అడుగుపెట్టగలిగారు. తమ కులవృత్తినే వ్యాపారాలుగా అభివృద్ధి చేసుకోగలిగారు. పాలు, మద్యం, పవర్లూమ్స్, మత్స్య పరిశ్రమ, ఉన్ని పరిశ్రమ, మాంసం వంటి రంగాలలో వ్యాపారం వృద్ధి చెందింది. ఈ వ్యాపారాలలో పట్టు సంపాదించిన వారు రాజకీయ మద్దతుతో క్రమంగా వృత్తితో సంబంధం లేని రియల్ ఎస్టేట్, చిల్ ఫండ్ వ్యాపారాలు, సివిల్ కాంట్రాక్టులలోకి అడుగు పెట్టారు. స్థానిక సంస్థల్లో ప్రజాప్రతినిధులుగా ఎన్నికవడం కూడా ఇందుకు తోడ్పడింది. ఆశ్రిత పెట్టుబడిదారీ విధానం వీరికి అందివచ్చిన అవకాశమయింది. ప్రభుత్వ పథకాల అమలు కోసం విస్తరించిన ప్రభుత్వ శాఖల ద్వారా మధ్యతరగతి ఉద్యోగుల సంఖ్య పెరిగింది. మరోవైపు పెట్టుబడిదారీ సంబంధాల విస్తరణ ఫలితంగా వ్యాపార సంబంధాలు పెరిగాయి. రిజర్వేషన్లు, ఆశ్రిత పెట్టుబడిదారీ విధానం ఇందుకు బాగా తోడ్పడ్డాయి.

వెనుకబడిన సామాజిక తరగతులలో ఏర్పడిన మధ్యతరగతిలో సహజంగానే కొత్త ఆశలు చిగురించాయి. ఆర్థిక అభివృద్ధిలోనూ, రాజకీయ రంగంలోనూ తగిన వాటా కోసం డిమాండ్ ముందుకొచ్చింది. దీని కొనసాగింపే చట్ట సభల్లో బీసీ రిజర్వేషన్ల డిమాండ్. ఇది ప్రజాతంత్ర కోరిక అనడంలో సందేహం లేదు. కానీ ఆయా సామాజిక తరగతులలో ఇప్పటికే కొంత అభివృద్ధి చెందిన కొద్దిమందికి సంబంధించిన డిమాండ్ మాత్రమే ఇది. ఆయా కులాలలోని లక్షలాది సాధారణ ప్రజలకు దీనివల్ల ఒసగూడే ప్రయోజనం పెద్దగా ఉండదు. ఏమైనా ఇది కేంద్రస్థాయిలో తీసుకో

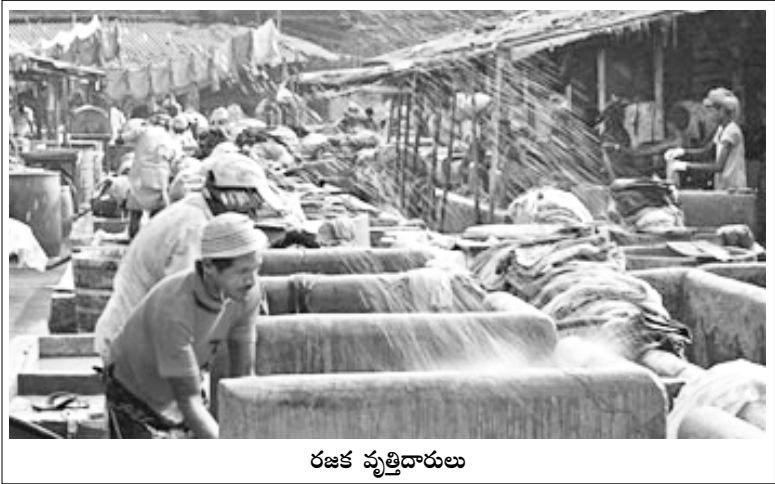
వాల్సిన నిర్ణయం. వివిధ రాష్ట్రాలలో భిన్నమైన పరిస్థితులు ఉన్నందువల్ల జాతీయ స్థాయిలో చర్చ జరగాలి.

రాజకీయ రిజర్వేషన్ల విషయం పక్కన పెడితే వెనుకబడిన తరగతులలోని పేదలు విద్య, ఉపాధి రంగాలలో రిజర్వేషన్ల ప్రయోజనం ఏ మేరకు పొందగలుగుతున్నారన్నది ప్రశ్నార్థకమే? విచ్ఛిన్నమవుతున్న కులవృత్తినే నమ్ముకుని చితికి పోయిన పేద కుటుంబ విద్యార్థి అదే సామాజిక తరగతిలోని క్రీమీలేయర్తో ఉన్నత విద్య కోసం, ఉపాధి అవకాశాల కోసం పోటీ పడలేకపోతున్నాడు. అందుకే క్రీమీలేయర్ సమస్య ముందుకొచ్చింది. రాజ్యాంగం రూపొందించే సమయంలో క్రీమీలేయర్ ప్రస్తావనకు అవకాశమే లేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చేనాటికి బడుగు బలహీన వర్గాలలో చదువుకున్నవారు నామమాత్రమే. ఆనాటికి ఆయా తరగతులలో ఆధునిక మధ్య తరగతి రూపొందటం అనే ప్రశ్నే ఉదయించదు. క్రీమీలేయర్ పేరుతో రిజర్వేషన్ల ప్రయోజనం నిరాకరిస్తే బీసీల కోసం కేటాయించిన స్థానాలు మిగిలిపోయి ఓపెన్ కాంపిటిషన్లో పడిపోతాయనే అభిప్రాయం ఉన్నది. తద్వారా అగ్రకులాలే లాభపడతాయని కూడా అపోహలు ఉన్నాయి. ఇది వాస్తవం కాదు. దళితులు, గిరిజనులలో పోటీ ఇంకా పెరగలేదు. అనేక సందర్భాలలో అర్హులైన అభ్యర్థుల కొరత వల్ల స్థానాలు మిగిలిపోతున్నాయి. ఖాళీలుగా వదిలివేయాల్సి వస్తోంది. అందువల్ల అక్కడ క్రీమీలేయర్ సమస్య ఉత్పన్నం కాదు. ఇంకా ఎక్కువ మందిని ఉన్నత చదువుల్లోకి తేవడం ఎట్లా అన్నదే కీలకం. ఇందుకు భిన్నంగా బీసీల్లో పోటీ పెరిగింది. క్రీమీలేయర్ను మినహాయిస్తే స్థానాలు మిగిలిపోయే పరిస్థితి లేదు. ఒకవేళ ఆ పరిస్థితి ఎదురై సప్పటికీ ప్రత్యామ్నాయం ఉన్నది. బీసీలకు కేటాయించిన స్థానాలు అతిమంగా బీసీలకే చెందే విధంగా చూడవచ్చు. క్రీమీలేయర్ మినహా

యించడం వల్ల స్థానాలు మిగిలిపోతే వాటిని బీసీల్లోని క్రిమీలేయర్ కేటాయించవచ్చు. విద్యా, ఉపాధి రంగాల్లోనే కాదు బీసీ సబ్ప్లాన్ లో కూడా ఆయా సామాజిక తరగతుల్లోని నిరుపేదలకు అందుబాటులోకి వచ్చేవిధంగా తగిన నిధులు కేటాయించాలి.

అత్యంత వెనుకబడిన తరగతుల (ఎంబీసీ) నినాదం కూడా ముందుకొచ్చింది. పెట్టుబడిదారీ అభివృద్ధి సృష్టించిందే ఎంబీసీ. ఆశ్రిత పెట్టుబడి దారీ విధానం ఫలాల బీసీలలోని అన్ని తరగతులకు సమంగా అందలేదు. కొన్ని వెనుకబడిన తరగతులలో మాత్రమే క్రిమీలేయర్ బలపడింది. అత్యధిక వెనుకబడిన కులాలలో ప్రజలు నిరుపేదలుగా కనీసమాత్రమైన చదువు సంధ్యలకు దూరమై జీవిస్తున్నారు. రజక, క్షౌర వంటి సేవా వృత్తులు, కుండలు చేయటం, తడికలు అల్లటం, రాళ్లు కొట్టటం, వడ్రంగం వంటి వృత్తులలో పెట్టుబడి ప్రవేశంతో సంప్రదాయ వృత్తులు విచ్చిన్నమవుతున్నాయి. చలనచిత్ర పరిశ్రమ, టీవీలు, అంతర్జాల రంగాలలో అభివృద్ధి ముందు గంగిరెద్దులు, బుడబుక్కల వంటి సాంస్కృతిక తరగతులు నిలవలేక పోతున్నాయి. బీసీల్లో కూడా ఈ విభజన రావడానికి ఆయా కులాల జన సంఖ్య ముఖ్యపాత్ర పోషించింది. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ఓటు ఒక ముఖ్య సాధనం. పాలకుల ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాల్లో జనసంఖ్యకు ప్రముఖ స్థానం ఉన్నది. జనాధిక్య వెనుకబడిన తరగతుల ప్రజలను బలమైన ఓటు బ్యాంకుగా మాత్రమే పాలకులు పరిగణించారు. అందుకే వారి దృష్టి అంతా వెనుకబడిన తరగతులలోని 5 లేదా 6 కులాల మీదనే సారించారు. సంక్షేమ పథకాలు ప్రకటించినా, విద్యా వైద్య సౌకర్యాలు కల్పించినా అత్యధిక భాగం వీరికే అందాయి. సహజంగానే ఉపాధి రంగంలో వీరే రిజర్వేషన్ల ప్రయోజనాలను అందుకోగలిగారు. వ్యాపార రంగంలోనూ కొందరైనా అదుగుపెట్టగలిగారు. వీటి పర్వసానంగానే ఈ జనాధిక్య వెనుకబడిన తరగతులకు లాల్లో అత్యధిక సంఖ్యలోని పేదలకు క్రిమీలేయర్ కు మధ్య దూరం పెరిగింది. అంతే కాదు, ఈ 5,6 జనాధిక్య కులాలకు 100 కు పైగా ఉన్న చిన్న చిన్న సామాజిక తరగతులకు మధ్య దూరం మరింతగా పెరిగింది. ఏ కులానికి ఆ కులం చూసినప్పుడు వీరి జనాభా తక్కువగా ఉండటం వల్ల పాలకుల ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాల దృష్టిలో వీరు పడలేదు. తీవ్ర నిర్లక్ష్యానికి బలయ్యారు. అందుకే విద్యా వైద్య సదుపాయాలకు, ఉపాధి అవకాశాలకు

“ఎంబీసీలను సంఘటిత పరచడం అంటే వివక్షమీద పోరాటమే. సామాజికంగా బాగా వెనుకబడ్డ తరగతులు వీరు. అంతేకాదు, దాదాపు ఎంబీసీలంతా శ్రామికులే. అందుకే ఆర్థికరంగంలో కూడా ఇది వర్గపోరాటమే.”

రజక వృత్తిదారులు

అందనంత దూరంలో పడ్డారు. ఫలితంగా బీసీలకు రిజర్వేషన్లు ఉన్నప్పటికీ బీసీల్లోని క్రిమీలేయర్ తో కూడా పోటీపడగల స్థితిలో వీరు లేరు. వీరిలో చదువుకున్నవారే అతి తక్కువ. అందువల్ల ఉన్నత విద్య, ఉపాధి రంగాల్లో పోటీ పడటం అన్న ప్రశ్నే ఉత్పన్నం కాదు. ఆధునిక అభివృద్ధి ఫలితాలు వీరికి అందని ద్రాక్ష పండ్లు. విడివిడిగా చిన్న కులాలైనా ఇవన్నీ కలిపితే జనాభాలో సుమారు 30 శాతం. ఆధునిక ప్రపంచం వీరిని 'అభివృద్ధి'కి అవతలి భాగానికి వెలివేసింది. కులవ్యవస్థ దళితులను ఊరినుండి పాలిమేరల్లోకి వెలివేసివేట్టే 'అభివృద్ధి' యాగంలో గిరిజనులు సమిధలయినట్టే, ఊరిమధ్య ఉండనిస్తూనే ఈ 30 శాతం ప్రజలను 'అభివృద్ధి' అవతలికి గెంటివేసింది. అందుకే వీరంతా ఎంబీసీలయ్యారు. కాదు...ఎంబీసీలను 'అభివృద్ధి' సృష్టించింది. పెట్టుబడి సృష్టించింది. అందుకే ఎంబీసీ నినాదం ముందుకొచ్చింది. బీసీల్లో క్రిమీలేయర్ తో పాటు స్థానిక సంస్థల బీసీ రిజర్వేషన్లలో వర్గీకరణ డిమాండ్ కూడా ముందు కొచ్చింది. ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల స్థానిక సంస్థల్లో ఇప్పటికే బీసీలకు రాజకీయ రిజర్వేషన్లు

ఉన్నాయి. కానీ క్రిమీలేయర్ లేని ఎంబీసీలు ఇక్కడ కూడా పోటీపడగల స్థితి లేదు. అందుకే ఈ వర్గీకరణ నినాదం. ఆదాయంలో సగం అవకాశాల్లో సగం అన్న నినాదం ఎంబీసీలకు అంతగా తోడ్పడేది కాదు. పైగా చట్టసభల్లో రిజర్వేషన్లు ఒక రాష్ట్రంలో తేలే సమస్య కాదు. అందుకే బీసీ సబ్ప్లాన్ రూపొందించడం ద్వారా అత్యంత వెనుకబడిన తరగతులకు అధిక నిధులు కేటాయించే విధంగా పోరాడవచ్చు. విద్య, ఉపాధి రంగాల్లో అవకాశాల పెంపుదల కోసం స్థానిక సంస్థల బీసీ రిజర్వేషన్లలో వర్గీకరణ కోసం పోరాడవచ్చు. సామాజిక రంగంలో ఎంబీసీల ప్రయోజనాల కోసం పోరాడాలని భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు) తెలంగాణ రాష్ట్ర కమిటీ నిర్ణయించింది. బీసీ సబ్ప్లాన్, బీసీ వర్గీకరణ, క్రిమీలేయర్ వంటి నినాదాలతోనే వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన ప్రజల మౌలిక సమస్యలు శాశ్వతంగా పరిష్కారమవుతాయన్న భ్రమలు అవసరం లేదు. ఎంబీసీలను సంఘటిత పరచ (మిగతా 35వ పేజీలో)

పెట్టుబడుల ప్రవాహం ప్రచారం - వాస్తవాలు

బి. తులసీదాస్ ✍️

రచయిత సిపిఎం రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు

జనవరి 10నుండి 12వరకు విశాఖ పట్టణంలో జరిగిన భాగస్వామ్య సదస్సు, అలాగే జనవరి 20-23మధ్య ముఖ్యమంత్రి దావోస్ పర్యటన సందర్భంగానూ కుదిరిన ఒప్పందాలతో రాష్ట్రంలోకి పెట్టుబడుల వరద వస్తోందని విస్తృత ప్రచారం జరుగుతోంది. అయితే, ఈ పెట్టుబడుల వరదలో నిజంగా పరిశ్రమలు, సంస్థలు వస్తాయా లేక ఆ పేరుతో రైతుల భూములు గుంజకొని, వాటిని రియల్ ఎస్టేట్ గా మార్చేస్తారా అన్నది ఒక అనుమానం. నయా ఉదారవాద విధానాలు వచ్చాక దేశ, విదేశీ కార్పొరేట్లు రకరకాల పేర్లతో భూములు పొంది పరిశ్రమ పెట్టకుండా లేదా పెట్టినా ఉత్పత్తి ఆపేసి ఎగనామం పెట్టిన ఘటనలనేకం. అది ఎన్ఎన్ పవర్ మొదలు తాజాగా రిలయన్స్ కృష్ణపట్నం మెగా పవర్ ప్రాజెక్టు వరకు అదే తీరు గమనించవచ్చు. బ్రాహ్మణి స్టీల్స్ పేరిట ప్రభుత్వ భూములు కారుచౌకగా పొంది వాటినే తాకట్టు పెట్టి బ్యాంకు రుణం పొందిన గాలి జనార్ధనరెడ్డి కంపెనీ మోసం తెలుగు ప్రజలు మరువగలరా? దేశీయంగా పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేయడానికి ఇక్కడి వనరులు చాలవనీ, అవి కావాలంటే విదేశీ సంస్థలు, వాటి పెట్టుబడులు రావాలనే అభిప్రాయాన్ని ప్రజల్లో కలిగించాలన్న పాలకవర్గాల దుర్మృద్ధిని కూడా గమనించవలసి వుంటుంది. తద్వారా విదేశీ కార్పొరేట్లుకు, అంతర్జాతీయ ద్రవ్య పెట్టుబడికి సానుకూలత కల్పించే కుట్రను అర్థం చేసుకోవాలి. భారత్ లోనూ, ఆయా రాష్ట్రాల్లో పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయాలని గతంలోనూ ప్రధానులు, వివిధ రాష్ట్రాల ముఖ్య మంత్రులు అరుదుగా విదేశీ పర్యటనల్లో కోరిన సందర్భాలున్నాయి. కాని, సుమారు ఒక్క నెల వ్యవధిలోనే పశ్చిమ

బెంగాల్ -కొల్కత్తా(జనవరి 8,9), తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ - విశాఖపట్నం (జనవరి 10-12), అనంతరం కర్నాటక- బెంగళూరు (ఫిబ్రవరి 8,9),..... ఇలా తెలుగు టీవి ఛానెల్స్ లో డైలీ సీరియల్స్ లా పెట్టుబడులకు సంబంధించిన సదస్సులు జరగడం ఇప్పటి ప్రత్యేకత. ఆ పేరుతో వివిధ భాషల పత్రికల్లో రంగురంగుల వాణిజ్య ప్రకటనలివ్వడం, ఎపి ప్రభుత్వం అయితే ఏకంగా విదేశ బస్సులపై సైతం అడ్డరెట్లమెంట్లు ప్రదర్శించడం విడ్డూరం. అయితే, ఆ పెట్టుబడుల వరద కాగితాలపైన, ప్రచార సాధనాల్లోనే మిగిలిపోయేలా వుంది తప్ప నిజంగా వచ్చే పెట్టుబడి, కలిగే ఉపాధి స్వల్పం. భారత ప్రభుత్వ వాణిజ్య మంత్రిత్వ శాఖ వెల్లడించిన వివరాలను బట్టి ఇది తేటతెల్లం అవుతోంది. (వారి వెబ్ సైట్ dipp.nic.in నుండి తీసిన వివరాలు).

జరిగిన ఒప్పందాలు వెంటనే కార్యరూపం దాల్చవు. అందుకు సమయం కావాలని కొందరనవచ్చు. ఆ లెక్కన చూసినా 2010నుండి 2014వరకు జరిగిన మొత్తం ఒప్పందాలు, ఆ తరువాతి అయిదేళ్లలో అంటే 2011నుండి 2015 వరకు అమలులోకి వచ్చిన సగటు చూద్దాం. అయిదేళ్ల సగటు ఒప్పందాల విలువ రూ. 9,54,287కోట్లు కాగా అమలులోకి వచ్చినది మాత్రం రూ.54,718కోట్లు విలువై నవే. అంటే కేవలం 6.78శాతం మాత్రమే ఆచరణరూపం దాల్చాయి. పెట్టుబడులు రాబట్టడంలో గొప్ప రాష్ట్రంగా పేరున్న గుజరాత్ లెక్కలు తీసినా ఇదే కాలంలో వారి సాఫల్యతా శాతం 20.73శాతమే వుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర చూస్తే అది 7శాతంగా వుంది. కాబట్టి

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (నవంబర్)
ఆంధ్రప్రదేశ్ :						
జరిగిన ఒప్పందాలు (పెట్టుబడి) అమలులోకి	1,62,574	91,859	59,392	17,631	21,510	20,113
వచ్చిన పెట్టుబడులు	1,011	2,266	7,150	5,021	2,804	4,040
తెలంగాణ:						
ఒప్పందాలు	13,034	11,967	10,947	7,718	6,200	8,652
అమలు	1,174	173	1,261	3,365	1,137	447
మహారాష్ట్ర :						
ఒప్పందాలు	1,76,194	1,33,596	70181	53,402	40,367	30,373
అమలు	1,291	4,671	7,509	30,266	6,024	18,902
గుజరాత్ :						
ఒప్పందాలు	1,47,152	1,41,116	1,26,201	94,228	39,597	61,493
అమలు	4,565	2,148	49,616	15,478	40,954	5,478
దేశం						
ఒప్పందాలు	17,31,731	15,37,710	5,67,830	5,29,828	4,04,339	2,86,297
అమలు	29,735	12,870	82,156	78,497	78,747	71,322
(కోట్ల రూపాయలలో)						

జరిగిన ఒప్పందాలలో కార్యరూపం దాల్చేవి అంతంత మాత్రమేనన్నది సుస్పష్టం.

అమలులోకి వచ్చిన ఒప్పందాలు కూడా సజావుగా సాగిపోతున్నాయని చెప్పలేము. సిఎమ్ఐఈ సంస్థ ఇచ్చిన వివరాల ప్రకారం (మింట్ పత్రిక 5.1.2016 ప్రచురణ- ఈ క్రింది పట్టిక చూడవచ్చు) 2015 డిసెంబర్ 31 నాటికి దేశంలో నిర్మాణంలో ఉన్న భారీ ప్రాజెక్టులలో రూ.10లక్షల 70వేల కోట్ల పెట్టుబడికి సంబంధించినవి ఆగిపోయాయి. ఇవి మొత్తం ప్రాజెక్టులో 11.8శాతం. 2013 సెప్టెంబరు నాటికి ఈ సంఖ్యలు రూ.8లక్షల 30వేల కోట్లు, 10శాతం. ఇందులోనూ ప్రైవేటు రంగంలోని ప్రాజెక్టులే ఎక్కువ భాగం ఆగిపోతున్నాయి. 2013 సెప్టెంబరు నాటికి అమలులో ఉన్న ప్రైవేటు ప్రాజెక్టులలో 14.52శాతం ఆగిపోగా 2015 డిసెంబరు నాటికి అది 19.42శాతానికి పెరిగింది. అంటే అమలులోకి వచ్చాయని చెప్పే ప్రతి ఐదు ప్రైవేటు ప్రాజెక్టులలో ఒకటి ఆగిపోయిందన్నమాట. “మంచపాండవులు - మంచం కోళ్ల” సామెత గుర్తుకొస్తుంది కదా! విదేశాల నుండి నిధులు వస్తున్నాయి లేదా వస్తాయి అన్నది అంతంత మాత్రపు వాస్తవమే! దేశానికి వచ్చే ఎఫ్డిఐలు సాధారణంగా రిజర్వు బ్యాంకు ప్రాంతీయ శాఖల ద్వారా ఆయా రాష్ట్రాలకు వెళ్తాయి. ఆ విధంగా చూస్తే హైదరాబాద్ లోని ప్రాంతీయ కార్యాలయం ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాలకు సంబంధించినది. (అలాగే 17 ప్రాంతీయ కార్యాలయాలు కొన్ని ఒక్క రాష్ట్రానికి, ఇంకొన్ని రెండు, అంతకన్న ఎక్కువ రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలకు సంబంధించినవి) **ఎఫ్డిఐలు వచ్చిన తీరు (మిలియన్ డాలర్లలో)**

2013-14	14-15	15-16+
హైదరాబాద్ 678	1,369	546
అపొమ్మదాబాద్ (గుజరాత్)	860	1,531
ముంబయి	3,420	6,361
	1,082	3,348

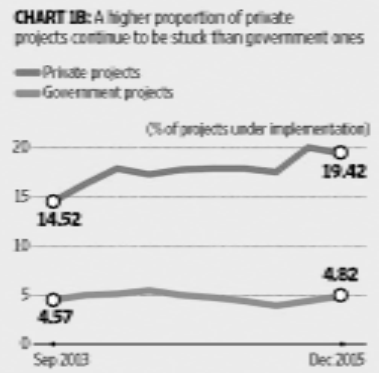
“కాబట్టి రానున్న అయిదేళ్లలో నికరంగా 50లక్షల మందికి ఉపాధి పోతుంది. అంటే పెట్టుబడులు, పరిశ్రమలూ పెరిగినా ఉపాధి మాత్రం తరుగుతుం దని చంద్రబాబుతోనహా పాలక పార్టీల నేతలకు ఇష్టమైన సంపన్న దేశాల సంస్థలే స్పష్టం చేస్తున్నాయి.”

విశాఖ ప్రాపర్టీ షో

దేశం మొత్తం 24,299 30,931 16,631 (డబ్ల్యూఇఎఫ్) ఇటీవల ప్రచురించిన ‘ఫ్యూచర్ ఆఫ్ జాబ్స్’ నివేదిక ప్రకారం రానున్న అయిదేళ్లలో ప్రపంచమంతటా 50లక్షల ఉద్యోగాలు పోనున్నాయి. ఇదేదో ఆపొమాషీ సంస్థకాదు. చంద్రబాబునాయుడుతో సహా పలువురు ప్రభుత్వాధినేతలు హాజరైన దావోస్ సదస్సు ఈ సంస్థ నిర్వహించినదే. పరిశ్రమల ఆధునికీకరణ, మెరుగైన నైపుణ్యంగలవారి పేరిట నియామకాలు చేయడం తదితర కారణాలవల్ల 2020నాటికి 71లక్షలమంది ఉద్యోగాలు కోల్పోతారని ఆ నివేదిక పేర్కొంది. అయితే అదే కాలంలో కొత్తగా 21లక్షల మందికి ఉపాధి లభిస్తుందని తెలిపింది. కాబట్టి రానున్న అయిదేళ్లలో నికరంగా 50లక్షల మందికి ఉపాధి పోతుంది. అంటే పెట్టుబడులు, పరిశ్రమలూ పెరిగినా ఉపాధి మాత్రం తరుగుతుం దని చంద్రబాబుతోనహా పాలక పార్టీల నేతలకు ఇష్టమైన సంపన్న దేశాల సంస్థలే స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఇదే నయా ఉదారవాద విధానాల వల్ల వచ్చే ‘ఉపాధి పోగొట్టే అభివృద్ధి’ (జాబ్ లెస్ గ్రోత్). కాబట్టి సదస్సులు, విదేశీ పర్యటనలతో కొన్ని పెట్టుబడులు వచ్చి నంత మాత్రాన మన యువతే యువకులకు ఉపాధి, ఉద్యోగాలు లభిస్తాయని సంబరపడరాదన్నమాట! ✨

ఇక పరిశ్రమలు వచ్చినా ఉపాధి అంతగా లభిస్తుందని చెప్పలేం. ప్రపంచ వాణిజ్య ఘోరం

అంబేద్కర్, పెరియార్లపై

సంఘ్ పరివార్ వ్యతిరేక ప్రచారం

ఇలంగోవన్ రాజశేఖరన్

సంఘ్ పరివార్ అంబేద్కర్ ను తమలో చేర్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తుండటం, కొంతమంది దళిత మేధావులు దళితుల విముక్తి కొరకు రామస్వామి పెరియార్ చేసిన సేవలు ఏమిటని ప్రశ్నిస్తున్న సమయంలో వీరిరువురు సంఘ సంస్కర్తల మధ్య చాలా భావసారూప్యతలు ఉన్నాయనే విషయం తెలియపరచటం చాలా ముఖ్యం.

ఒక విద్యాసంస్థలో జరిగిన ఒక సంఘటన దేశ వ్యాపిత చర్చకు దారి తీసి, ప్రజల అభిప్రాయాలలో ఒక విభజన తీసుకొని రాగలదా? ఐ.ఐ.టి(మద్రాస్)లోని ఎ.పి.యస్.సి. (అంబేద్కర్ పెరియార్ స్టడీ సర్కిల్)ని రద్దు చేయాలనే విషయం ద్వారా ఆ ప్రయత్నం జరిగింది.

భారత జాతీయోద్యమంలో సాంఘిక సంస్కరణల ద్వారా ప్రజలను మేల్కొల్పే ప్రయత్నం చేసినవారు డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్, ఇ.వి. రామస్వామి పెరియార్. ఎ.పి.యస్.సి పేరుతో మద్రాస్ ఐ.ఐ.టి.లో ఒక అధ్యయన కేంద్రం ఏర్పడింది. విద్యాసంస్థ యాజమాన్యం ఆ స్టడీ సర్కిల్ గుర్తింపును రద్దుచేసే ప్రయత్నం చేసింది. ఆ ప్రయత్నాన్ని అంబేద్కర్, పెరియార్, మార్క్సిస్ట్ భావాలకు మద్దతు తెలుపుతున్నవారు గమనించారు. ఇప్పుడు కేంద్రంలో అధికారంలో పాతుకుపోయిన హిందూత్వవాదులు ఈ స్టడీ సర్కిల్ కార్యకలాపాల పట్ల అసహనం ప్రదర్శిస్తున్నారు.

బాగా పాతుకుపోయిన కుల వ్యవస్థను సవాల్ చేస్తూ జరిగిన సామాజిక ఉద్యమాలకు అంబేద్కర్, పెరియార్ లు నాయకత్వం వహించారు. ఆ కుల వ్యవస్థకు పునాదులు వేసిన హిందూ మత మూలాలను గుర్తించారు. ఎ.పి.యస్.సి.ని నిషేధించాలనే నిర్ణయాన్ని నిరసిస్తూ గల్లీల నుండి టి.వి. ఛానళ్ళ దాకా అంబేద్కర్ పెరియార్ ల భావనలపై అనుకూల, వ్యతిరేక వాదనలు నడుస్తున్నాయి.

ప్రాథమికంగా అంబేద్కర్, పెరియార్ ల మద్దతుదారులకు, హిందూత్వ సిద్ధాంత వేత్తలకు

మధ్య వాదనలు జరిగాయి. సామాజికంగా అణగదొక్కబడిన వారి తరపున ప్రచారం చేయడానికి పెరియార్ కు ఉన్న యోగ్యత ఏమిటి అని దళిత మేధావులలోనే ఒక వర్గం వారు ప్రశ్నించసాగారు. ఓ.బి.సి. వారికి అనుకూలంగా దళితులకు వ్యతిరేకంగా పక్షపాతంగా వ్యవహరించినట్లు పెరియార్ పై ఆరోపణలు చేశారు.

సాంఘిక సంస్కరణోద్యమాల విషయంలో ఇరువురిని సమానంగా గౌరవిస్తారు. అంబేద్కర్, పెరియార్ లు ఇరువురిని సమానంగా పరిగణించకూడదని హిందూత్వవాదులు వాదిస్తారు. వీరికి కొంతమంది దళిత నాయకులు, రచయితలు తోడయ్యారు. హిందూత్వవాదులు అంబేద్కర్ పేరును ఇష్టానుసారంగా ఉపయోగించుకుంటున్నప్పటికీ తమిళనాడులో దళితుల కొరకు జరిగిన పోరాటంలో ఆయన పాత్ర ఏమీలేదనే విషయం గ్రహించడంలో వారు విఫలమయ్యారు.

హిందూత్వవాదులు అంబేద్కర్ ను అణగారిన వర్గాల వారసునిగా కీర్తిస్తూ, పెరియార్ దళితులకు వ్యతిరేకంగా ఓ.బి.సి.లకు అనుకూలంగా వ్యవహరించాడని ఆరోపిస్తున్నారు. దురదృష్టవశాత్తు హిందూత్వవాదుల చేతుల్లో ఉండిపోయిన కొంతమంది (తమిళనాడు) నయా దళిత మేధావులు, తమిళజాతి గ్రూపులు పెరియార్ భావాలను విమర్శించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

అంబేద్కర్, పెరియార్ లకు నిస్సందేహంగా సామాజిక సమస్యల పట్ల చాలా భావసారూప్యతలు ఉన్నాయి. హిందూత్వవాదులు వారి మధ్య ఉన్న కొన్ని స్వల్ప విభేదాలను ఆధారం చేసుకొని ఇద్దరూ పరస్పర వ్యతిరేకులని ప్రచారం చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి కులవ్యవస్థకు మూలమైన హిందూ మతాన్ని ఇరువురూ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. అంబేద్కర్ సామాజిక నిర్మాణంలో తన కులాన్ని చేర్చకపోవడంతో కోపంతో బౌద్ధమతాన్ని స్వీకరిస్తాడు. ఓ.బి.సి. అయిన పెరియార్ మాత్రం హిందూ మతాన్ని

విమర్శించే హక్కు కలిగివుండడానికి హిందూ మతంలోనే ఉండిపోతాడు.

పెరియార్ చే స్థాపించబడిన 'ద్రవిడర్ కజగమ్' నాయకుడు కె.వీరమణి ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించాడు. "హిందూత్వ శక్తుల లక్ష్యం షెడ్యూల్డ్ కులాలకు వ్యతిరేకంగా ఓ.బి.సి.లను 'విభజించు - పాలించు' సూత్రం ద్వారా విడగొట్టడం. వారు ప్రజలను మనుధర్మశాస్త్రం ప్రకారం విభజిస్తున్నారు. పలు సందర్భాలలో కొన్ని భిన్నమైన అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చిన ఈ ఇరువురు గొప్ప నాయకులను సైద్ధాంతికంగా పరస్పర విరుద్ధ వ్యక్తులుగా చిత్రికరించే ప్రయత్నం ఈ హిందూత్వ శక్తులు చేస్తున్నాయి".

వీరిద్దరినీ శత్రువులుగా పరిగణించే ఏ ప్రయత్నమైనా అది హిందూత్వవాదుల లక్ష్యం నెరవేరడానికే ఉపయోగపడుతుందని మేధావులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఒకే జాతి, ఒకే సంస్కృతిని కోరుకోవడం, భారతదేశ బహుళత్వాన్ని నిరాకరించడం వారి లక్ష్యం. ఎ.పి.యస్.సి.కి పోటీగా వ్యతిరేక వేదికను ఏర్పరిచి, పెరియార్ కు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం మొదలుపెట్టారని వీరమణి తెలిపాడు. కొద్దిమంది తమిళ రచయితలు తమ అజాగ్రత్తతో హిందూత్వవాదుల ప్రచారానికి లొంగిపోతున్నారు. వీరు దేశంలో, తమిళనాడులో జరిగిన సాంఘిక సంస్కరణోద్యమం పట్ల తప్పుడు అవగాహనతో, పెరియార్ పట్ల ద్వేషం పెంచుకుంటున్నారు.

చరిత్రకు భిన్నంగా సంఘ్ పరివార్ అంబేద్కర్ ను ఒక జాతీయ వాదిగా, ఒక హిందువుగా చూపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇంకా వారు అంబేద్కర్ తన మరణానికి ముందు బౌద్ధమతాన్ని స్వీకరించాడన్న, అదికూడా హిందూ మతంలో ఒక భాగమని అభివర్ణిస్తున్నారు. అదే పద్ధతిలో పెరియార్ ను అభివర్ణించకపోవడానికి కారణం అతడు నాయకత్వం వహించేది ఒక రాజకీయ రహిత ఉద్యమం - ద్రవిడర్ కజగానికి. సంఘ్ పరివార్ తేలికగా ప్రభావితం కాగల దళిత గ్రూపులను మాయచేస్తూ సంఘ సంస్కర్త అయిన పెరియార్ ప్రతిస్థాన మలినం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

ప్రముఖ రచయిత ఆనంద్ తెల్తుంబ్లే ఈ విధంగా అంటాడు. "రాజకీయ అధికారం అనే మాంసం రుచి మరిగిన సంఘ్ పరివార్ తన అంబేద్కర్ ను పట్టించుకోకుండా ఉండకూడదని గ్రహించింది. అంబేద్కర్ ఏదో సందర్భంలో చేసిన వ్యాఖ్యానాలను గోబెల్స్ అబద్ధాలతో మేళవించి ఆయనను కాషాయకరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నది".

అంబేద్కర్, పెరియార్ ల భావాలలో సారూప్యత ఉన్నదనడానికి ఒక నిదర్శనం 1929లో

మధ్యతరగతి, అణగారిన వర్గాల వారు బ్రిటిష్ పాలన నుండి వచ్చే స్వేచ్ఛ ద్వారా పొందే లాభాల గూర్చి భయపడిన సందర్భంలో వి.అరసు అనే ముద్రాస్ యూనివర్సిటీలో తమిళ భాష ఆచార్యుడు ఈ విధంగా చెప్పాడు” అంబేద్కర్, పెరియార్లు బ్రిటిష్వారి నుండి పొందిన స్వేచ్ఛ కేవలం ఉన్నత కులాలకు చెందిన హిందువులకే ఉపయోగపడుతుందే మోసని అభిప్రాయపడతారు. ఈ ఇరువురు నాయకులు భారతదేశ రాజకీయ స్వేచ్ఛను కుల దృష్టికోణం నుండి చూస్తారు. వీరువురు కుల అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన పోరాటంలో అందరినీ మెప్పించే విధంగా ఐక్యం అవుతారు. 1930, 1931 లలో జరిగిన రౌండ్ టేబుల్ సమావేశాలలో అంబేద్కర్ కుల సమస్యను లేవ దీసిన ఫలితంగానే అణగారిన వర్గాలకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గాలను ఏర్పాటు చేశారు. “హిందు మతమే కులతత్వాన్ని వృద్ధి చేసింది” అని నొక్కి చెప్పింది అంబేద్కర్, దానికి బలపరిచింది పెరియార్, కానీ దీనిని నేటి హిందూత్వ శక్తులు మసిపూసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి.

సిద్ధాంతం - ప్రచారం

అంబేద్కర్ స్వచ్ఛమైన సామాజిక సిద్ధాంత కర్త అయితే పెరియార్ ఒక విప్లవాత్మక ప్రచార కుడు. అంబేద్కర్ లండన్లో బారిష్టర్ చదివిన విద్యావేత్త, మంచి ఉపన్యాసకుడు, గొప్ప పార్లమెంటేరియన్, రాజ్యాంగ సంబంధిత అంశాలలో డిప్లీ. అన్నింటినీ మించి గొప్ప సామాజిక తత్వవేత్త, కార్యకర్త. జ్యోతిరావు పూలే తరువాత అందరికీ సుపరిచితుడైన బదుగుజీవుల ఆశాజ్యోతి, నాయకుడు. అతని ప్రసంగాలు, రాజ్యాంగ రచనా సమావేశాలు అతని అసాధారణ తెలివితేటలను తెలియజేస్తాయి. “ద ఎన్సైన్యల్ రైటింగ్స్ ఆఫ్ బి.ఆర్ అంబేద్కర్” సంపాదకుడైన ప్రొ|| వలేరియన్ రోడ్రీగ్స్ ఈ విధంగా అంటాడు. “అంబేద్కర్ రచనలు లోతైన, స్థాయితో కూడు కున్న మేధావితనాన్ని, సామాజిక, రాజకీయ సమస్యల పట్ల తన యొక్క వాస్తవిక అంచనాను ప్రతిబింబిస్తాయి”.

నరోంద్ర జాదవ్ అంబేద్కర్ మాట్లాడు తున్నాడు అనే రచనలో అంబేద్కర్ ఉపన్యాసాలు ఆయన తెలివితేటలు, విశాల అధ్యయనాన్ని ప్రతిబింబించడమే కాదు, వివిధ సమయాలలో తాను తీసుకున్న ఎత్తుగడల స్థితిని కూడ సూచిస్తాయి. అంబేద్కర్ కేవలం భారతదేశంలోని అణగారిన వర్గాల, దళితుల నాయకుడు మాత్రమే కాదు. అతని కృషి భారతీయులకు రాజకీయ అధికార మార్పిడికి మాత్రమే పరిమితమయిలేదు అని పేర్కొంటాడు.

“హిందూ మతమే కులతత్వాన్ని వృద్ధి చేసింది” అని నొక్కి చెప్పింది అంబేద్కర్, దానిని బలపరిచింది పెరియార్, కానీ దీనికే నేటి హిందూత్వ శక్తులు మసిపూసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. ”

ఆయన అంటరాని వారి విముక్తి కొరకు కట్టుబడి ఉన్నప్పటికీ, దేశప్రగతికి సంబంధించిన విషయంలో ఏనాడు రాజీపడలేదు. పోల్చి చూసినట్లయితే పెరియార్ రచనలు, వివరణలు నిజాయితీగా ఉపయోగపడేవిగా ఉంటాయి. పెరియార్ ఒక విధానానికి లోబడి పనిచేయలేదు, కానీ అంబేద్కర్ కొన్ని సమయాలలో ఆ విధానాలను నడిపించాడు. గాంధీజీ బలవంతం మీద పూనా సంధి పైన సంతకం చేసినందుకు పెరియార్ విమర్శించినాగాని, సిద్ధాంతాలకు, నియమాలకు కట్టుబడి ఇరువురు స్నేహితులుగా మిగిలివున్నారని అరసు అంటాడు.

“పెరియార్, అంబేద్కర్” పుస్తకాన్ని రచించిన పెరియార్ స్కాలర్ వి.అన్నముత్తు మాటల్లో “1931 సెప్టెంబర్ లో ఇంగ్లండ్లో జరిగిన రౌండ్ టేబుల్ సమావేశంలో ‘సంపూర్ణ స్వరాజ్యం’, హరిజనుల గురించి డిమాండ్ చేస్తున్న కాంగ్రెస్కు తాను ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నానని అన్న గాంధీజీని పెరియార్ వ్యతిరేకిస్తాడు. అదేవిధంగా దళితులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యం, ప్రత్యేక నియోజక వర్గాల ఏర్పాటును వ్యతిరేకించిన గాంధీని పెరియార్ నోరు మూయిస్తాడు.

చాలామంది దళిత నాయకులు అంబేద్కర్ భారతదేశంలో ఒకే ఒక దళిత నాయకుడుగా ఎదగకుండా గాంధీజీ మోసపూరితంగా అడ్డుకు న్నాడనే అభిప్రాయంలో ఉన్నారు. వాస్తవానికి అంబేద్కర్ రచనల ద్వారా ఎవరైనా గాంధీజీతో తనకున్న ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోవచ్చు. గాంధీజీ ఇతరుల కన్నా తనకే బాగా తెలుసునని అంబేద్కర్ అంటాడు. ఎందు కంటే అనేకసార్లు గాంధీజీ తనపై కోపాన్ని ప్రదర్శించాడని అంటాడు.

కానీ అంబేద్కర్ మానవత్వాన్ని మరచి పోలేదు. జనకీసింగ్ అనే జర్నలిస్ట్ తన ఒక రచనలో ఇలా అంటాడు. “అంబేద్కర్ రెండు భిన్నమైన ప్రత్యామ్నాయాలను ఎంపిక చేయవలసిన పరిస్థితి. ఒకటి తన మానవత్వాన్ని ప్రదర్శించి గాంధీని కాపాడటం, రెండు అంటరాని

వారి కొరకు బ్రిటిష్ వారిచ్చిన హక్కులను కాపాడటం. అయితే గాంధీని సంతృప్తి పరుస్తూ కమ్యూనల్ అవార్డును మార్చడానికి అంగీకారం తెలుపడం ద్వారా గాంధీని రక్షించాడు, మానవత్వాన్ని ప్రదర్శించాడు.

కానీ పెరియార్ హిందూమతానికి వ్యతిరేకంగా సృష్టించిన ‘అత్యగౌరవ ఉద్యమం’ ద్వారా తన పరిధిని పరిమితం చేసుకున్నాడు. ఖాదీ బట్టల మూట నెత్తినపెట్టుకొని వాటిని అమ్మిన కాంగ్రెస్ వాది. కుల వివక్షను విడనాడమని కాంగ్రెస్ పార్టీకి మొరపెట్టుకున్నాడు. కానీ అతన్ని చరణ్ మాదేవి సంఘటన గాయపరిచింది. తిరునల్వెల్లి దగ్గర చరణ్ మాదేవి (తమిళనాడు)లో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఒక జాతీయ శిక్షణా పాఠశాలను బ్రిటిష్వారి పాఠశాలకు ప్రత్యామ్నాయంగా నెలకొల్పింది. దాని నిర్వాహకుడు బ్రాహ్మణుడైన వి.వి.యస్. అయ్యర్, ఆ పాఠశాలలో బ్రాహ్మణేతరుల పట్ల వివక్షను ప్రదర్శించాడు. పెరియార్, కాంగ్రెస్ పార్టీలోని ఆయన అనుచరులు ఈ చర్యను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు.

1925 నవంబర్లో బెంగళూరులో పెరియార్ గాంధీని కలిసి కాంగ్రెస్ పార్టీ కుల నిర్మూలన, మతపరమైన రిజర్వేషన్ల కొరకు పోరాడాలని కోరుకుంటున్నట్లు తెలియజేస్తాడు. కానీ గాంధీజీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ తన డిమాండ్ ను పట్టించుకోలేదు. ఎప్పుడైతే గాంధీజీ అవిశ్రాంతంగా హిందూమతానికి, కుల నిర్మాణానికి, తనస్వంత స్వరాజ్య భావనకు మద్దతు తెలుపు తున్నాడని గ్రహించాడో, అప్పుడే పెరియార్ గాంధీజీకి, కాంగ్రెస్ పార్టీకి దూరమయ్యాడు.

ప్రాంతీయ నాయకునిగా రాజకీయంగా ఎదుర్కొన్న పరిమితులను గ్రహించి పెరియార్, తాను ఏ మాత్రం అంబేద్కర్ తో సమానం కాదని అణగారిన వర్గాల మహాసభలో బహిరంగంగా ప్రకటించాడు. 1947 జూలై 10న పెరియార్ ‘అత్యగౌరవ ఉద్యమ’ పత్రిక ‘విద్యుతలై’లో అంబేద్కర్ ను తన నాయకునిగా, అణగారిన

“ స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం కలిగి వున్న నాగరిక సమాజాన్ని ఉద్యమాల ద్వారా సాధించాలని వారు కోరుకున్నారు. 1927 డిశంబర్ 27న అంబేద్కర్ 'మనుస్మృతి'ని మహారాష్ట్రలో తగులబెడితే వెంటనే పెరియార్ ఆ పనిని దక్షిణ భారతంలో అమలు చేస్తాడు.”

వర్గాల జాతీయ నాయకునిగా అంగీకరిస్తున్నాడని పేర్కొంటాడు. అంబేద్కర్ ఒక్కడే పంచములకు వ్యతిరేకంగా జరిగే ఆగడాలను నిర్మూలించగలడని తాను బలంగా నమ్ముతున్నట్లు, అంబేద్కర్ మీ నాయకుడని దళితులతో ఆ మహాసభలో పెరియార్ అంటాడు.

పెరియార్ రాజకీయ కోర్కెలేమీ పెంచుకోలేదు, రాజకీయాలలో తన పాత్ర అర్థమనస్కుమే. అతడు ఒక స్వేచ్ఛా పూర్వక ప్రభుత్వంలో సంఘ సంస్కరణలు చట్టబద్ధంగా అమలు జరుగాలని కోరుకుంటాడు. పెరియార్, అంబేద్కర్ ఇరువురు కాంగ్రెస్ వారు, జాతీయవారు కూడ. ఇద్దరూ హిందూ మతాన్ని వ్యతిరేకించే హిందువులే. ఇద్దరూ వర్గరహిత సమాజం కావాలని శ్రమించిన వారే, కానీ అది కలగానే మిగులుతుందని వారికి తెలుసు. కానీ అది వీరిద్దరిని సమాజం కులం ఆధారంగా విభజింపబడిందని, సమాజంలోని చెడును గురించి సామాజికంగా వెనుకబడిన వర్గాల వారికి తెలియజెప్పే వారి లక్ష్యం మర్చిపోయేటట్లు చేయలేదు.

ఆయా సందర్భాలలో నాయకులుగా

పెరియార్, అంబేద్కర్లు విమర్శనాత్మకంగా వారు జీవించిన కాలం, ఆనాటి సామాజిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక, రాజకీయ పరిస్థితులలో అధ్యయనం చేయబడాలి. ఇద్దరు మంచి రచయితలు, మంచి ఉపన్యాసకులు. అయిదు దశాబ్దాల సంఘ సంస్కరణల పోరాటంలో తమిళంలో పెరియార్ చేసిన రచనలు, ప్రసంగాలు, కుల నిర్మూలన కొరకు అంబేద్కర్ చేసిన సేవలు సమాజ విముక్తి పట్ల వారికున్న పట్టుదలకు గుర్తులుగా నిలుస్తాయి.

స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం కలిగి వున్న నాగరిక సమాజాన్ని ఉద్యమాల ద్వారా సాధించాలని వారు కోరుకున్నారు. 1927 డిశంబర్ 27న అంబేద్కర్ 'మనుస్మృతి'ని మహారాష్ట్రలో తగులబెడితే వెంటనే పెరియార్ ఆ పనిని దక్షిణ భారతంలో అమలు చేస్తాడు. కానీ అంబేద్కర్ 1954 డిశంబర్ 5న

రంగూన్ లో హిందూమతాన్ని వదిలి బౌద్ధమతంలో చేరమని పెరియార్ ను అడుగుతాడు. కానీ అతను చాలా సున్నితంగా తిరస్కరించి, ఇతర మతంలోనికి మారితే హిందూ మతాన్ని విమర్శించే హక్కును కోల్పోతానని బదులిస్తాడు.

అణగారిన వర్గాల నుండే నాయకత్వం తయారు కావాల్సిన అవసరాన్ని అంబేద్కర్ నొక్కిచెప్పాడు. “అసమానత్వం హిందూ మతంలో పాతుకుపోయింది. ప్రజాస్వామ్యంలో సామాజిక నిర్మాణమే పాలనను నిర్ణయిస్తుంది. బలవంతులు అధికారాన్ని స్వాధీనం చేసుకుంటారు. హిందూ మతం నాశనం కాకుండా భారతదేశంలో సమానత్వం సాధ్యం కాదు. అప్పటి దాకా ఏ ఎన్నికలు ప్రజల యొక్క ప్రజల కొరకు ఏర్పడే ప్రభుత్వానికి హామీ ఇవ్వవని” అంబేద్కర్ తన రచనలో అభిప్రాయ పడతాడు.

పెరియార్, అంబేద్కర్ భావనలకు మద్దతు ఇవ్వడానికి సంకోచించేవాడు కాదు. తన విద్యుత్తల సంపాదకీయంలో గాంధీ తరహా ప్రజాస్వామ్యం కులమూలాలు, దాని గొప్పతనాన్ని కాపాడటానికి ఉపయోగపడుతుందని పేర్కొంటాడు. అలాంటి ప్రజాస్వామ్యంలో చాలామంది ప్రజలు బాధపడుతున్నారు అని అంటాడు. ఒక దేశ స్వాతంత్ర్యం మానవ విముక్తికి పూచీ ఇవ్వగలదా? అని ప్రశ్నిస్తాడు. వీరువురు రాజకీయ స్వేచ్ఛ, సామాజిక స్వేచ్ఛలను బలపరుస్తారు.

ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే భారతదేశంలో విద్యా, ఉద్యోగాల రిజర్వేషన్ల విషయానికి సంబంధించి యస్.సి., యస్.టి., బి.సి., వర్గాల ప్రజలకు అంబేద్కర్ పెరియార్లు రెండుకళ్ళు, రెండు చేతులలో సమానం, అందుకే అంబేద్కర్ రిజం, పెరియారిజంకు సరియైన దృష్టికోణంలో మనందరం మద్దతు తెలుపాలని అనైముత్తు తన రచనలలో పేర్కొంటే, వారిద్దరు నాణానికి రెండు పార్షాలుగా వీరమణి పేర్కొంటాడు.

పెరియార్ హిందూమతాన్ని విమర్శించే

క్రమంలో మత వ్యతిరేక, దైవ వ్యతిరేక, గాంధీ వ్యతిరేక, కాంగ్రెస్ వ్యతిరేక, బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక నియమాలతో ప్రారంభించిన 'అత్యగ్రహణ ఉద్యమం' బ్రాహ్మణేతరులకు విద్యా సౌకర్యం కల్పిస్తామనే పూచీ ఇచ్చిందని అంటాడు. ఇక్కడ ఆయన బ్రాహ్మణేతర హిందువులు, దళితుల మధ్య ఏ విధమైన తేడా చూపించలేదు. “మేమంతా గోతిలో పడిపోయాం పైకి రావాల్సి వుంది చివరకు నాల్గవ, ఐదవ తరగతి పౌరులు గా, అస్పృశ్యులుగా మిగిలిపోయాం. ఇది మారాలి. మంచిపాలనకు ఒక రాజ్యాంగం అవసరం. శూద్రులు, బ్రాహ్మణులు కాదు. పాలించడానికి మాకు మంచి మనుషులు కావాలి” అని పెరియార్ పేర్కొంటాడు.

మతంపైన

అంబేద్కర్ పెరియార్ల మధ్య రాజకీయ, సైద్ధాంతిక విభేదాలున్నాయని కొంతమంది చేస్తున్న ఆరోపణలు అంత బలమైనవికావు. పెరియార్ ఎంతో పట్టుదలతో మతభావనను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించడాన్ని అంబేద్కర్ తిరస్కరించలేదు. ఈ విషయంలో పెరియార్ అంబేద్కర్ కన్నా తీవ్రంగా వ్యవహరించాడని అరసు అంటాడు. అంబేద్కర్ తన “కుల నిర్మూలన” లో మతం యొక్క అవసరం గురించి నేను ఎంతో సమాధానపడ్డాను. కానీ మతం అనేది నేను సూచించిన స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం అనే సూత్రాలపై ఆధారపడి ఉండాలి” అని పేర్కొంటాడు. అతడు ముఖ్యమైన సంస్కరణలపై ఆధారపడే, నియమాలన్న హిందూ మతాన్ని కోరుకుంటాడు.

“హిందూ మతంపై ఒకే ఒక అధికారిక గ్రంథం, హిందువులందరికీ ఆమోద యోగ్యంగా, హిందువులందరిచేత ఆమోదంపడేదిగా ఉండాలి” అని అంబేద్కర్ కోరుకుంటాడు. అతడు పవిత్రవైన వేదాలు, శాస్త్రాలు, పురాణాలపైన ఆధారపడి ఉన్న మతాన్ని ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఉంచేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాడు. ఈ సందర్భంగా “పూజారిగిరి” రద్దు, కనీసం దానికి ఉన్న వారసత్వం రద్దు కావాలన్న పెరియార్ భావాలను ఆదర్శంగా తీసుకుంటాడు. “హిందువుగా వున్న ప్రతి వ్యక్తి పూజారిగా ఉండే అర్హత కలిగి ఉండాలి” అని అభిప్రాయపడతాడు.

అంబేద్కర్ హిందూమతంలో ఉన్న పూజారి విధానాన్ని విమర్శిస్తాడు. “హిందూమతంలోని పూజారివర్గం చట్టానికి, నీతికి సంబంధించింది కాదు. అది ప్రజల మానసిక, నైతిక స్థితిని దిగజార్చే చెదలు. నేను ముందు చెప్పిన విధంగా పూజారి వర్గాన్ని చట్టం అజమానుషీలో

ఉండే విధంగా మార్పు తీసుకురావాలి". ఈ విధానం ఖచ్చితంగా బ్రాహ్మణవాదం లేకుండా చేస్తుంది. అదే "కులాన్ని నిర్మూలిస్తుంది. ఫలితంగా బ్రాహ్మణవాదం మానవత్వంతో వ్యవహరిస్తుంది."

బ్రాహ్మణేతరులు, అస్పృశ్యులు ఇప్పటిదాకా మేధోపరంగా అవినీతివంతమైన, గర్వంతో కూడుకున్న మనస్తత్వం ఉన్న బ్రాహ్మణులంటే భయపడ్డారు. వారు కోరుకున్న పద్ధతిలోనే వీరు వారికి లొంగివున్నారు. ఈ రెండు కులాల ఏకమై స్వయం పాలన కొరకు పోరాడితే

ఉన్నత వర్గాల ప్రజల బానిసత్వం నుండి స్వేచ్ఛను పొందవచ్చునని అంబేద్కర్ 1926 మేలో జరిగిన మహోర్ సభ సందర్భంగా తన మరాఠీ ప్రసంగంలో పేర్కొన్నాడు. దానికి పెరియార్ మద్దతు పలుకుతాడు.

1929 అక్టోబర్ 27న పెరియార్ తన 'కుదియరసు' పత్రికలో "నేను అస్పృశ్యులను పుణ్యం కొరకు కాక, కుల విభేదాలను నిర్మూలించడానికి ఖచ్చితంగా దేవాలయ ప్రవేశం చేయాలని ఒత్తిడిచేశాను. దేవాలయాలు కుల వ్యవస్థ దెబ్బతినకుండా ఉపయోగించబడుతున్నాయి" అని పేర్కొంటాడు. ఆయన దేవాలయ ప్రవేశం దేవుడిని పూజించడానికి కాదు. తరతరాలుగా బాధలకు కారణమైన బానిస సంకీర్ణను తెంచడానికేనే విషయాన్ని దళితులకు అర్థం చేయించడంలో విఫలమై నిరాశకు గురి అవుతాడు.

నిజమే, ఆయన ఇతర కులాలకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడినట్లుగానే దళితులకు వ్యతిరేకంగా వ్యాఖ్యలు చేశాడు. ఫలితంగా దళిత వ్యతిరేకి అనేపేరు మోశాడు. కానీ అది దళితులు జనజీవన స్రవంతిలో కలవడానికి వెనుకాడుతున్నారనే అసహనంలో నుండి వచ్చిన కోపంతో జరిగింది. 1926 ఏప్రిల్ 6న తమిళనాడులోని కరైకుడి దగ్గర సిరవాయల్ అనే గ్రామంలో గాంధీజీ పథకం క్రింద ఆది ద్రవిడారలకు ప్రత్యేకమైన బావి ఒకటి ఏర్పాటు చేసినపుడు దానిని తాను సమర్థించిననే విషయం పెరియార్ చెబుతాడు.

"ఆది ద్రవిడారలకు ప్రత్యేకమైన బావి ఏర్పాటు అనేది ఒక ద్వేషపూరిత చర్య" అంటాడు. తామంతా అస్పృశ్యులమనే ఆలోచనా విధానాన్ని మార్చడానికి దళితులంతా ఏకమవ్వాలని కోరతాడు. అత్యగ్రహం లేని వారెవ్వరూ సామాజికంగా ఎదగలేరని అంటాడు పెరియార్. అందరూ మనుషులేనని

“1929 అక్టోబర్ 27న పెరియార్ తన 'కుదియరసు' పత్రికలో "నేను అస్పృశ్యులను పుణ్యం కొరకు కాక, కుల విభేదాలను నిర్మూలించడానికి ఖచ్చితంగా దేవాలయ ప్రవేశం చేయాలని ఒత్తిడిచేశాను. దేవాలయాలు కుల వ్యవస్థ దెబ్బతినకుండా ఉపయోగించబడుతున్నాయి" అని పేర్కొంటాడు. ”

జిన్నా, ఇతర నాయకులతో అంబేద్కర్, పెరియార్

అంటాడు. "నీవు గొడ్డుమాంసం తింటున్నావు కాబట్టి అస్పృశ్యునిగా పరిగణింపబడుతున్నావు. గొడ్డుమాంసం తినే చాలామంది ప్రపంచంలో పాలకులుగా ఉన్నారు. నిన్ను దానిని తినడం మానెయ్యమని నేను చెప్పను" అని అంటాడు.

అంబేద్కర్, పెరియార్ ఇరువురు హిందూ మతభావాలను విమర్శించడంలో ఐక్యంగా ఉన్నారు. 1944 అక్టోబర్ 29న కాన్పూర్లో జరిగిన (National Backward Classes People's Conference) నేషనల్ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ పీపుల్స్ కాన్ఫరెన్స్లో ఉపన్యాస కులలో ఒకరైన పెరియార్, "ఎవరైనా హిందూ మతాన్ని, శాస్త్రాలను, వేదాలను నమ్మినంత కాలం మనం అణగారిన, వెనుకబడిన ప్రజలు గానే మిగిలిపోతాం. మనకు సమాన హక్కులుండవు" అని అంటాడు.

చాలామంది పెరియార్ బలపరిచిన ద్రవిడవాద భావనలను తప్పుపడతారు. హిందూమతాన్ని విమర్శించిన వాడు కుల రహితం అవుతాడు. కాబట్టి మతంలేని, కులం లేని లేదా ద్రవిడ వ్యక్తిగా మారతాడని పెరియార్ వాదిస్తాడు. తన ఒక రచనలో 1940 లో తిరువరూర్లో జరిగిన ద్రవిడ కజగం మహోసభలో "మనకు మనం ద్రవిడులుగా ప్రకటించుకున్నాం. హిందువులం కాదు" అని

పేర్కొంటాడు. ద్రవిడ కజగం అణగారిన వర్గాల ఎదుగుదలకు ఏమీచేయలేదన్న ఆరోపణలకు 1947 జూలై 8న విద్యుత్తలై పత్రికలో ప్రతిస్పందిచారు. "ద్రవిడ ఉద్యమం ముఖ్య లక్ష్యం నిమ్మకులాల మధ్య, శూద్రులు పంచముల మధ్య తేడాలు చెరిపివేసి, సామాజిక సమానత్వం వైపు ఆ వర్గాలకు ఒక దారి చూపడం. మనలోనే ద్రవిడులు, ఆది ద్రవిడులు అనే విభజన

నను నేను వ్యతిరేకిస్తాను. మనమంతా ద్రవిడులం". పెరియార్ తనను తాను బహిరంగంగా శూద్రుడు మరియు ద్రవిడునిగా ప్రకటించుకున్నాడని వీరమణి చెప్పాడు.

ఆయన దళితులను హిందూమతం వదిలి ఇస్లాం మతం స్వీకరించమని, దానిలో సామాజిక సమానత్వం ఉంటుందని అంటాడు. అంబేద్కర్ కూడ తన గత ప్రసంగాలలో పంచములను, దళితులను ఇస్లాం మతం స్వీకరించమని చెప్పతాడు. ఆయన బౌద్ధమతం స్వీకరించడం తరువాత పరిణామం.

శూద్రుల, అస్పృశ్యుల ఐక్యత

బ్రాహ్మణేతరులైన దళితులు మరియు మహిళలంతా కలిసివున్న వర్గాన్ని కళ్ళు తెరిపించిన పెరియార్ విధానాన్ని అంబేద్కర్ అనుసరిస్తాడు. అతని రచనలలో శూద్రులు, అణగారిన వర్గాలు, బ్రాహ్మణవాదానికి వ్యతిరేకంగా ఐక్యం కావాలనే కోర్కెను వెలిబుచ్చుతాడు. "అస్పృశ్యుల ఉద్యమాలు ఎందుకు విజయవంతం కావడంలేదని" అంబేద్కర్ ప్రశ్నిస్తాడు. వాస్తవానికి ఆ విషయంలో ఇప్పటికీ దళిత, ఓ.బి.సి. నాయకులలో చర్చ జరుగుతుంది.

హిందూ మనుధర్మశాస్త్రం వైశ్యులు, శూద్రులు పాలించే దేశంలో బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు నివసించకూడదని చెబుతుందని

“హిందూ మనుధర్మశాస్త్రం వైశ్యులు, శూద్రులు పాలించే దేశంలో బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు నివసించ కూడదని చెబుతుందని అంబేద్కర్ అంటాడు. కాబట్టి శూద్రులు, గుర్తించబడని వర్గాలు, అణగారిన వర్గాలు ఐక్యం అవడానికి న్యాయమైన కారణం ఉందని అంటాడు.”

అంబేద్కర్ అంటాడు. కాబట్టి శూద్రులు, గుర్తించబడని వర్గాలు, అణగారిన వర్గాలు ఐక్యం అవడానికి న్యాయమైన కారణం ఉందని అంటాడు. “వాస్తవానికి బ్రాహ్మణ పెత్తనాన్ని బద్దలు కొట్టడానికి మూడు గ్రూపులను ఐక్యం చేసే ప్రయత్నం జరిగింది. కమ్యూనిస్టులు కూడ ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు. బ్రాహ్మణులు అస్పృశ్యులపై దాడిచేయడానికి శూద్రులను ఉపయోగించుకున్నారు. ఆ విధంగా వారు విడగొట్టబడినారు. ఈ విభజన అస్పృశ్యతను నిర్మూలించడానికి అడ్డుగా మారింది” అని “ఎవరు శూద్రులు?” అనే తన రచనలో అంబేద్కర్ పేర్కొంటాడు.

“హిందూ మత సామాజిక వ్యవస్థలో ఉన్న తప్పులను అంగీకరించని హిందూ సాంప్రదాయ వర్గం ఒకటి ఉన్నదని, హిందూ మతాన్ని సంస్కరించటమంటే వారి దృష్టిలో దేవుడు, మతాలను అగౌరవపరచినట్లే” అని అంబేద్కర్ అంటాడు. 1910 జనాభా లెక్కలను ఉడహరించి ఎవరికీ అర్థంకానీ ఒక కొత్త సామాజిక విధానం దాగివున్నదని అంటాడు. ఆ లెక్కలలో కమిషనర్ 100 శాతం హిందువులు, 100 శాతం కాని హిందువులు అని ఒక వర్గీకరణ చేస్తాడు. హిందువుల పెత్తనం, వేదాలు, మంత్రాలు, హిందూ దేవుళ్ళను అంగీకరించని అస్పృశ్యులను 100 శాతం హిందువులు కాని వర్గంలో చేర్చి, హిందువుల నుండి వేరుచేశారు. జనాభా కమిషనర్ విచారణలో బ్రాహ్మణులు అస్పృశ్యులను దూరంగా ఉంచారని తేలింది. కాని అస్పృశ్యులే బ్రాహ్మణులను దూరంగా ఉంచారనే వాస్తవాన్ని బయటికి రానియలేదని” అంబేద్కర్ అంటాడు.

1944 సెప్టెంబర్ 23న మద్రాస్లో జరిగిన ఒక సమావేశంలో అంబేద్కర్ బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమం విఫలం చెందడానికి గల కారణాలను వివరించాడు. “గ్రామీణ పేదలలో 90 శాతం గా ఉన్న బ్రాహ్మణేతరులను పట్టించుకోకపోవడం ఉద్యమం విఫలం చెందడానికి ప్రధాన కారణం.

తమిళనాడులో బ్రాహ్మణేతర పార్టీ వ్యవసాయ కార్మికుల సమస్యల గురించి ఆలోచించలేదు. కాబట్టి కాంగ్రెస్ తేలికగా అధికారంలోకి వచ్చింది. ఈ మార్పు నన్నెంతో గాయపరిచింది” అని అంటారు.

“కులానికి దైవత్వంతో కూడిన కారణం ఉంటుంది. కుల ఏర్పాటుకు మూలమైన పవిత్రత, దైవత్వాన్ని నాశనం చేయాలి” అని “కులనిర్మూలన”లో అంటాడు. “కులనిర్మూలన జరుగుకుండా నిజమైన స్వేచ్ఛలేదు” అని సామాజిక శాస్త్రవేత్త గెయిల్ ఆమ్వెత్ అంటాడు. దీనికోసమే ఇరువురు నాయకులు తమ జీవితాంతం పోరాటం చేస్తారు.

కమ్యూనిస్టులతో బంధం

తనకాలంలో ఉన్న కమ్యూనిస్టులు బ్రాహ్మణవాదానికి, కులవివక్షకు సంబంధించిన సమస్యలపై ఆలోచన చేయలేదనే కోపం పెరియార్కు ఉన్నది. ఆయన పరిశీలనలు ఈ రోజు నిజమవుతున్నాయి. శ్రామిక వర్గ ప్రజలు, సామాజిక వెనుకబాటుతనంలో ఉన్న సంఘాలను ఐక్యం చేసి వర్గ లక్ష్యం ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం కమ్యూనిస్టులకుందని అంటాడు. ఆయనకు మార్క్సిస్ట్ సూత్రాలు పరిచయం చేసిన ప్రముఖ కమ్యూనిస్టు నాయకుడు యం. సింగారవేలర్తో మంచి స్నేహం ఉంది. ఆయన సోవియట్ యూనియన్ సందర్శన తరువాత చాలా బలమైన సోషలిస్టుగా మారతాడు. సమాజంలోని అన్ని రుగ్మతలకు పరిష్కారం కమ్యూనిజమే అని ప్రచారం చేశాడు.

కానీ తరువాత బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం దాడి చేసినపుడు, తాను ఎప్పుడైతే కాంగ్రెస్ పెరుగుదలే బ్రాహ్మణుల పెరుగుదలగా గమనించాడో, రాడికల్ పంథా నుండి సంస్కరణవాదిగా మారాడు. కాంగ్రెస్ పాలనాకాలంలో కమ్యూనిస్టులు వేటాడబడిన సందర్భంలో ఆయన కాంగ్రెస్ను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించి, తన సంపాదకీయాల ద్వారా విమర్శలు కూడా చేశాడు.

1952లో జరిగిన మొదటి సాధారణ ఎన్నికలలో ద్రవిడ కజగం కమ్యూనిస్టు పార్టీ అభ్యర్థులకే మద్దతు తెలిపింది. అంబేద్కర్కు కమ్యూనిస్టులతో స్నేహ పూర్వక సంబంధాలున్నాయి. కమ్యూనిస్టుల పాత్ర ఎక్కువగా ఉన్న వర్గపోరాటాలకు సంబంధించిన విషయాలలో సూచనలు ఇచ్చాడు. 1936 మే 31న ‘మహర్ మహాసభ’లో వర్గ సంఘర్షణపై ప్రసంగిస్తూ “ఇది ఒక వర్గం ఇంకొక వర్గానికి చేసే అన్యాయం. ఈ వర్గ సంఘర్షణ సామాజిక ప్రతిష్టకు సంబంధించినది” అని అంటాడు.

అణగారిన వర్గాల ఎదుగుదల కొరకు పెరియార్ భారతీయ వ్యతిరేకిగా పరిగణించబడినాడు. స్వాతంత్ర్యానికి ముందు 1940 జనవరి 8న మహర్షి అలీజిన్నా, అంబేద్కర్తో జరిగిన సమావేశంలో తనపై చేసిన ఆరోపణలు ఎంత ఆపరిపక్వమో, ఎంత వాస్తవ విరుద్ధమో తెలియపరుస్తుంది.

సామాజిక విముక్తి సాధించినపుడే నిజమైన స్వేచ్ఛ సాధించబడుతుందని పెరియార్ అంబేద్కర్లు నమ్మారు. ఇద్దరూ స్వేచ్ఛాయుతమైన, కులరహిత భారత రాజ్యం కావాలని కోరుకుంటారు. ఉన్నత వర్గాల వారికి ఉపయోగపడే గాంధీ సూత్రాలపైన ఆధారపడని రాజ్యం కావాలని కోరుకుంటారు. జిన్నా, అంబేద్కర్, పెరియార్లు కాంగ్రేసేతర, హిందూయేతర, ముస్లింలు, మహర్షు, ద్రవిడుల కొరకు ప్రత్యేక దేశాల కొరకు శ్రమించారు. కానీ జిన్నా ఒక్కడే పాకిస్తాన్ ఏర్పాటులో కృతకృత్యుడవుతాడు. అంబేద్కర్ పెరియార్లు నిరుత్సాహానికి గురవుతారు.

1940లో భారతదేశ విభజన పాకిస్తాన్ అన్న గ్రంథంలో అంబేద్కర్ జిన్నా, పాకిస్తాన్ల గురించి వివరిస్తాడు. ఆర్.యస్.యస్ మాత్రం అంబేద్కర్ ముస్లీం వ్యతిరేకి అనే సత్యమూరమైన విషయాలను ప్రచారం చేస్తున్నది. ఇది చరిత్రను వక్రీకరించే ప్రచారం అని అంబేద్కర్ వాదులు అంటున్నారు. అంబేద్కర్ ముస్లీంలను విమర్శించిన మాట నిజమే. అయితే మతపరమైన విశ్వాసాలకు సంబంధించిన విమర్శ కాదు. జిన్నా లాంటి పెద్ద నాయకుడు అణగారిన మహర్లకు ప్రత్యేక దేశం ఏర్పాటు విషయంలో మద్దతు తెలుపలేదన్న అసహనంలో చేసిన విమర్శ అది.

పెరియార్ కోరుకున్న ప్రత్యేక ‘ద్రవిడస్తాన్’ కూడ ఒక కలగానే మిగిలింది. అప్పటి నుండి ఆయన ఒక సంఘ సంస్కర్తగానే తన పాత్రను పరిమితం చేసుకున్నాడు. అంబేద్కర్ మాత్రం మహర్లు రాజకీయాధికారం ద్వారా శక్తిపంతు

లవుతారనే ఆశతో రాజకీయాలలో కొనసాగుతాడు. పెరియార్, అంబేద్కర్ల స్నేహంలో ఏనాడు పొరపాటు ధోరణులు లేవు. అనేక రచనలు, ప్రసంగాల ద్వారా పెరియార్ గాంధీజీ ఉద్దేశ్యాలను అంబేద్కర్కు తెలియపరిచేవాడు. పూనా సంధి పత్రాలపై సంతకాలు చేయడానికి ముందు కూడ టెలిగ్రాం ద్వారా “కోట్లాది అణగారిన ప్రజల హక్కులు ఒక్క వ్యక్తి ప్రాణం కన్నా ముఖ్యం” అని తెలిపాడు.

కానీ ఈ ఇద్దరు సంఘ సంస్కర్తలు అస్పృశ్యులను అస్పృశ్యులుగానే మిగిల్చిన కాంగ్రెస్ పార్టీని, గాంధీని తీవ్రంగా విమర్శించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఒక పెద్ద మధ్య తరగతి హిందువుల పార్టీ అని, దానిలో వెనుక బడిన మహిళలకు స్థానం లేదనే విషయం గ్రహించాడు అంబేద్కర్. పెరియార్ మాత్రం కాంగ్రెస్ పార్టీ అప్పుడప్పుడు బ్రాహ్మణేతరులకు స్థానం కల్పించే బ్రాహ్మణుల పార్టీ అని గ్రహించాడు. అసహనంతో, కోపంతో అంబేద్కర్ తాను ఒక రాతగాడిగా ఉపయోగించుకోబడినానని రాజ్యాంగాన్ని వదిలేస్తాడు. దానివల్ల ఎవరికీ ఉపయోగం ఉండదని, దానిని తగలబెట్టే మొదటి వ్యక్తిని తానేనని అంటాడు. రాజ్యాంగ పరిషత్తుకు సభ్యునిగా, డ్రాఫ్టింగ్ కమిటీకి చైర్మన్ గా అంబేద్కర్ ఎన్నిక గాంధీజీ చొరవతో జరిగింది. ఆయన రాజ్యాంగంలో, హిందూ కోడ్ బిల్లులో అణగారిన వర్గాల ప్రజల హక్కులు కాపాడే ప్రయత్నం చేశాడు.

దళిత మేధావుల ఆరోపణలు

నేటి దళిత మేధావులు ప్రస్తుతం ఆర్.యస్.యస్. అంబేద్కర్కు ఏమిచేస్తుందో అయిదు దశాబ్దాల క్రితం పెరియార్ దళితులకు అది చేశాడని వాదిస్తున్నారు. వారు అయిష్టంగానే సంఘ సంస్కర్తగా అతని పాత్రను గుర్తించిస్తుంటే, ఆయనను బ్రాహ్మణుల ఎరగా పరిగణిస్తున్నారు. కొంతమంది దళిత రచయితలు పెరియార్ నాయకత్వం వహించిన బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమం చాలా బలమైన బ్రాహ్మణేతర వర్గాన్ని తయారు చేసి దళితులను, వైచిత్రికాలను వదిలేసి బ్రాహ్మణుల నుండి అధికారం గుంజుకునే లక్ష్యం

“అనేక రచనలు, ప్రసంగాల ద్వారా పెరియార్ గాంధీజీ ఉద్దేశ్యాలను అంబేద్కర్కు తెలియపరిచేవాడు. పూనా సంధి పత్రాలపై సంతకాలు చేయడానికి ముందు కూడ టెలిగ్రాం ద్వారా “కోట్లాది అణగారిన ప్రజల హక్కులు ఒక్క వ్యక్తి ప్రాణం కన్నా ముఖ్యం” అని తెలిపాడు.”

పెట్టుకున్నదని వాదిస్తున్నారు. వీరిరువురు ముఖ్యమైన సామాజిక, సాంస్కృతిక, మతపరమైన సమస్యలు చర్చించుకునే క్రమంలో పరస్పర విరుద్ధమైన భావాలు వ్యక్తం చేయటంతో ఒకరిపట్ల ఒకరికి వ్యతిరేకత ఉండేదని ఇంకొంతమంది అభిప్రాయం. భాగోళికంగా, సాంస్కృతికంగా విభిన్నమైన వీరి ఉద్యమాలను మాత్రం ఒకరినొకరు బలపర్చుకునే వారు.

కొంత మంది దళిత మేధావులు వివక్షకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేసింది పెరియార్ ఒక్కడే కాదు. ఆయన కంటే ముందు చాలా మంది దళిత నాయకులు, మేధావులు అస్పృశ్యుల హక్కుల కొరకు పోరాడారని వాదిస్తారు. పెరియార్ ఓ.బి.సి ఉద్యమాన్ని బలపర్చాడన్న వాదనతో మద్రాస్ ఐ.ఐ.టిలోని స్టడీసర్కిల్ లో ఇంకొన్ని అలాంటి వాదనలు తిరిగి చర్చించబడినాయి. అలాంటి వారిలో దళిత రచయిత, విద్యుత్తర చిరుత్రైగల్ కచ్చి(వి.సి.కె.) నాయకుడు డి.రవికుమార్ ఒకడు.

ఇలాంటి వాదనలు అనవసరం. ఈ వాదనలు దళిత ఉద్యమాన్ని బలపీన పర్చడమేకాక ఫాసిస్టు శక్తులలో మరింత పట్టుదలను పెంచుతాయి. ఇప్పటికే అంబేద్కర్ ను కాషాయీకరించే ప్రయత్నంలో అవి సఫలం అయ్యాయి అని మార్క్సిస్ట్ మేధావి ఒకరు అభిప్రాయపడతాడు. పెరియార్ కూడ తన రచనలలో ప్రసంగాలలో తాను ప్రత్యేకంగా ఒక సామాజిక గ్రూపును లేదా కులాన్ని

బలపర్చినట్లుగా చెప్పలేదు. బ్రాహ్మణులకన్నా తక్కువగా ఉన్న కులాలను మాత్రం కుల పెత్తనానికి వ్యతిరేకంగా కూడగట్టాడు. “నేటి దళిత మేధావులలో ఉన్న సమస్య ఏమిటంటే పెరియార్ ను ముందుగా అతని పట్ల వారికున్న భావాల దృష్టితో చూసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈనాడు ద్రవిడ కజగంలోని ప్రస్తుత తరం వాళ్ళు రాష్ట్రంలో రాజకీయ అధికారం అనుభవిస్తున్నారనే విషయం గమనించాల్సి ఉన్నది. వారు సామాజిక సమానత్వాన్ని కోరుకున్న పెరియార్ భావాల నుండి దూరంగా ఉన్నారు. కాబట్టి పెరియార్ ద్రవిడ కజగంతో గందరగోళంపడవద్దని, అణగారిన వర్గాల వారిని పైకి తేవడంలో, కులవివక్షను నిర్మూలించడంలో ప్రస్తుత తరానికి చెందినవారు విఫలం అవడాన్ని పెరియార్ కు ఆపాదించవద్దని” ఒక మార్క్సిస్ట్ మేధావి అభిప్రాయం.

“పెరియార్ కు చెప్పుకోదగిన ఓటుబ్యాంక్ లేదు, అంబేద్కర్ కు ఓటుబ్యాంక్ ఉంది. కాబట్టి ఫాసిస్ట్ శక్తులు పెరియార్ అంబేద్కర్లకు భిన్నమైన గుర్తింపులున్నాయనే తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఈ ప్రచారం తమిళనాడులో అసలు ఫలించదు. కానీ ఇది వారి అనుచరులలో ఉన్న భావాలను మరింత బలీకరుస్తుంది.” అని అరసు అభిప్రాయపడతాడు. హిందూమతంలో కుల సంఘర్షణలు ఉన్నంతకాలం, వాటికి సంబంధించిన చర్చలలో, వాదనలలో అంబేద్కర్ పెరియార్లు కొనసాగుతారు.

(స్వేచ్ఛానువాదం : బోడపట్ల రవీందర్)

‘మార్క్సిస్టు’కు మీ సందేహాలు రాయండి!

‘మార్క్సిస్టు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రికలో సిపిఐ(ఎం) పొలిట్ బ్యూరో సభ్యులు బివి రాఘవులు ప్రతినెలా సౌరకుల సందేహాలకు సమాధానాలిస్తున్న సంగతి మీకు తెలుసు. ప్రస్తుత అంతర్జాతీయ, జాతీయ, రాష్ట్ర రాజకీయ పరిణామాలపై మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకు నేందుకు ప్రశ్నలను రాసి పంపండి! ప్రతినెలా 20వ తేదీలోపు మీ ప్రశ్నలు మాకు చేరితే తదుపరి సంచికలో రాఘవులు సమాధానాలు లభిస్తాయి. మీ ప్రశ్నలు అందాల్సిన చిరునామా!

ఎడిటర్, ‘మార్క్సిస్టు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక,
ప్రజాశక్తి ప్రెస్, గవర్నరుపేట, విజయవాడ-2

ఎన్నికలలో పోటీ నుండి పేదల బహిష్కరణ

టి.కె. రాజాలక్ష్మి ✍️

రచయిత ప్రముఖ పాత్రికేయురాలు

“ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి మాకు అర్హతలు లేవని భావించినట్లయితే, నిరక్షరాస్యుల ఓట్లతో మాత్రం ఏం పని? ఈ చట్టం చేసిన వాళ్ళకు మేలు మనుష్యుల్లాగా కాదు, జంతు పుల్లగా కనిపిస్తున్నాయి. అందుకే వాళ్ళు, “మా ఓట్లు” విషయం సైతం మరచిపోవాలి. ఆవేదనతో, ఆగ్రహంతో అంటుంది హర్యానా రాష్ట్రంలోని మేవాత్ జిల్లాలోని “పిపాకా” గ్రామానికి చెందిన 45 సంవత్సరాల మహిళ ‘హుస్సెనీ’.

హర్యానా పంచాయతీరాజ్ చట్టంలో ఇటీవల తెచ్చిన దిద్దుబాట్లు చాలా ప్రణాళికాబద్ధంగా హుస్సెనీ లాంటి 68.65 శాతం మహిళలను ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి కనీస అర్హతలు లేనివారుగా నిరూపిస్తున్నాయి. 2016 సం॥లో జనవరి 10 నుండి జనవరి 24 వరకు మూడు దశలలో జరగవలసిన ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి అనర్హులుగా నిర్ణయిస్తూ చట్టంలో సవరణలు తీసుకోవచ్చారు.

2015 సెప్టెంబర్ 7వ తేదీన, పోటీ చేసే అభ్యర్థుల అర్హతలను సవరిస్తూ, హర్యానా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్టంలో మార్పులు తెచ్చింది. చట్ట సవరణ వలన అనర్హులుగా ప్రకటించబడబోతున్న ముగ్గురు అభ్యర్థులు ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ, ‘ఇది భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 ద్వారా సంక్రమించిన ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలిగించడమే”నంటూ భారతదేశ అత్యున్నత న్యాయస్థానం ‘సుప్రీంకోర్టు’లో ఛాలెంజ్ చేశారు. దీనిపై స్పందిస్తూ సెప్టెంబర్ 17న సుప్రీంకోర్ట్, భారతీయ జనతాపార్టీ ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్న హర్యానా ప్రభుత్వానికి ఎన్నికలు ఆపమంటూ ‘స్టే’ ఇచ్చింది. వాద ప్రతివాదనల తర్వాత ఎలక్షన్ జరపాలంటూ సూచించింది.

తదనంతర పరిణామాలలో డిసెంబర్ 12న రిట్ పిటిషన్ కొట్టేసి, నూతన చట్టాన్ని అమలు చేయవచ్చని న్యాయస్థానం తెలిపింది. దీనిపై స్పందిస్తూ, హర్యానా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, న్యాయ

స్థానానికి సమర్పించిన వివరాలన్నీ అసంబద్ధమైనవి, అసంపూర్ణమైనవి, అభ్యర్థుల అర్హతల విషయాలలో ఇచ్చిన లెక్కలు, సమర్పించిన అధికార పత్రాలలో వాస్తవాలు సంపూర్ణంగా లేవని పునఃపరిశీలించవలసిందిగా కోరుతూ అభ్యర్థులు మరలా “రివ్యూ పిటిషన్” దాఖలు చేశారు.

సవరించిన చట్టంలోని సెక్షన్ 175 ప్రకారం, స్థానిక ఎన్నికలలో సర్పంచ్ గా, లేదా గ్రామ పంచాయతీ “పంచ్”గా లేదా పంచాయతీ సమితిలో గానీ, జిల్లా పరిషత్ లో సభ్యులుగా పోటీ చేయాలంటే కనీసం 10వ తరగతి లేదా తత్సమాన విద్యార్హతలుండాలి. మహిళా అభ్యర్థినులకు లేదా షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన అభ్యర్థులకు కనీసం మిడిల్ క్లాస్ పాస్ అవ్వాలి. షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందిన మహిళా అభ్యర్థినులు “పంచ్”గా పోటీ చేయడానికి కనీస విద్యార్హత 5వ తరగతి పాస్ అవ్వాలి.

ఇవేగాక స్థానికంగా వ్యవసాయానికి సంబంధించిన సహకార సొసైటీలకు చెల్లించాల్సిన బకాయిలున్నా, జిల్లాస్థాయి సెంట్రల్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ లోగానీ, జిల్లా ప్రాథమిక సహకార సంఘాలలో వ్యవసాయ రుణాల బకాయిలున్నా, గ్రామీణాభివృద్ధి బ్యాంకులలో రుణాలున్నా, విద్యుత్ బిల్లుల బకాయిలున్నా కూడా ఎన్నికలలో పోటీచేయడానికి అనర్హులుగా నిర్ణయిస్తూ చట్టంలో మార్పులు తెచ్చారు. అంతే గాక తన నివాసంలో వ్యక్తిగత మరుగుదొడ్డి (షనిచేసేవి) ఉన్నట్లు సైతం అభ్యర్థి స్వీయ ధృవీకరణ పత్రం సమర్పించవలసి ఉంటుంది. హర్యానా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెచ్చిన ఈ మార్పుల వలన, చట్టంలోని దిద్దుబాట్ల వలన, తమ నిరక్షరాస్యత కారణంగా, “హుస్సెనీ” లాంటి వేలమంది మహిళలు స్థానిక ఎన్నికలలో పోటీ చేసే అర్హతను కోల్పోతున్నారు. హుస్సెనీకి తన నివాసంలో వ్యక్తిగత మరుగుదొడ్డి లేదు. ఆర్థిక

స్థోమత, నీళ్ళు లేకపోవటం సైతం ఆమె మరుగుదొడ్డి కట్టించుకోలేక పోవటానికి కారణాలు.

హర్యానాలోని “సెహోలా” గ్రామ పంచాయతీకి సంబంధించిన సర్పంచ్ పదవి “మహిళ”లకై కేటాయించబడింది. హుస్సెనీ, ఆ పదవికోసం పోటీలో నిలబడాలని ఆశించింది. నిరక్షరాస్యులైనప్పటికీ, సర్పంచ్ పదవి బాధ్యతలు సక్రమంగా నిర్వర్తించడానికి తనకు సమర్థత ఉందని హుస్సెనీ బలంగా విశ్వసిస్తున్నది. పోటీలో నిలబడే ఎవరికన్నా, తాను తక్కువ కాదని ఆమె భావించింది. గ్రామ పంచాయతీలోని ప్రజల అవసరాల పట్ల, తనకు సమగ్రమైన అవగాహన ఉందని ఆమె నమ్మింది. కానీ, సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన రూలింగ్ ఆమెను నిరాశకు, తీవ్ర ఆగ్రహానికి గురిచేసింది. అందుకే “ప్రభుత్వం కొన్ని సంవత్సరాల అనంతరం ఈ చట్టాన్ని అమలు చేయాలని, న్యాయస్థానం ఎందుకు సూచించలేదు? కనీసం, ఇప్పటి నుండి యినా ప్రజలు, తమ బిడ్డలను, పాఠశాలలకు పంపడం ఆరంభిస్తారు. నాలాంటి నిరక్షరాస్యులైన మహిళలు, ఈ వయస్సులో చదవగలరా? ఇప్పుడు 8వ తరగతి పాస్ అయ్యి ఎన్నికలలో నిలబడే అర్హతను సాధించగలరా? పిల్లలను పంపడానికి పాఠశాలలుండాలి కదా! మాలాంటి వారిని నిరక్షరాస్యులుగా మిగలటంలో మా బాధ్యత ఎంత?” అంటూ ప్రశ్నిస్తున్న ఆమె ఆవేదన సహేతుకమైనది.

“మేము మా గృహాలను సమర్థవంతంగా నడుపుతాం. గ్రామానికి ఏం కావాలో, గ్రామస్థుల అవసరాలేమిటో మాకు స్పష్టంగా తెలుసు. అయినప్పటికీ ఎన్నికలలో పోటీచేయడానికి మాకు అర్హత లేదంటున్నారు. అందుకే మాలాంటి నిరక్షరాస్యుల ఓట్లు అడగటానికి ఎలా అర్హత ఉంటుంది? మా ఓట్లు సైతం అనర్హమైనవిగా భావించి, అడగకూడదు” అంటుందామె. సెహోలా గ్రామ పరిధిలో ఆడపిల్లలకు

ఐదవ తరగతి తర్వాత చదవడానికి పాఠశాల లేదు. పాఠశాల భవనం లేక ఐదవ తరగతి వరకూ నడిచే తరగతులు గ్రామ పంచాయతీ కార్యాలయ భవనంలో నడుస్తున్నాయి. నూతన అర్హతలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే తమ గ్రామంలో కేవలం ఇద్దరు మహిళలకే పోటీచేసే అర్హతలున్నాయి. అంతేకాదు హుస్సేని చెప్పే మరో వాస్తవ విషయమేమిటంటే ఫిరోజ్ పురా జిర్కా బ్లాక్ లోని ఓ వ్యక్తి ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి అర్హతలున్న యువతిని వివాహమాడి “రెండవ భార్య”గా తీసుకువచ్చాడు. ఇది కేవలం ఎన్నికలలో పోటీకోసం చేసుకున్న వివాహం. ఆ వ్యక్తి ఇలా రెండవ పెళ్ళి చేసుకోవాలను కోవడానికి మూల కారణం చట్టంలోని మార్పులే అంటూ మారుతున్న గ్రామ చిత్రాలను విశదీ కరించింది.

మహిళా స్థానాల్లో అభ్యర్థులు కరువు

ఈ ఎన్నికలకు ముందు సెహ్సోలా గ్రామ సర్పంచ్ గా ఉన్న ‘అబ్దుల్ హమీద్’ ఈసారి కూడా తన కుటుంబానికే అధికారం దక్కుతుందని విశ్వసిస్తున్నాడు. ఎందుకంటే సెహ్సోలా గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలోని ఐదు గ్రామాల్లో, అర్హులైన మహిళా అభ్యర్థినులు కేవలం అతని కుటుంబంలోనే ఉన్నారు. “నేను నా కోడలిని సర్పంచ్ పదవికి అభ్యర్థినిగా నిలబెడుతున్నాను. చట్టంలోని ఈ మార్పు మా కుటుంబానికి లాభించింది. మా ప్రాంతంలోచాలా నెమ్మదిగా విద్యాభివృద్ధి జరుగుతున్నది, పోటీలో నిలబెట్టడానికి అభ్యర్థులను వెతకడం చాలా కష్టమవు తున్నది. మరి ముఖ్యంగా ‘రిజర్వ్డ్’ విభాగంలో ఎనిమిదవ తరగతి పాసయిన పురుషులుగానీ, మహిళలుగానీ కన్పించడం లేదు. మా వార్డ్ లో 300 ఓట్లున్నాయి. కానీ నూతన నిబంధనల ప్రకారం ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి ఒక్క మహిళకూ అర్హత లేదు.

కొన్ని వార్డులలో అర్హతలున్న ఒక్క మహిళ కూడా లేదు. కొన్ని వార్డుల్లో నామినేషన్లు లేనే లేవు. ఇది ఉద్దిగ్రతలకు, అసమానతలకు దారి తీస్తుంది. మా గ్రామ పంచాయతీలో 40 సంవత్సరాల దాటి, 10వ తరగతి పాసయిన వారు కేవలం ఐదు శాతం మాత్రమే ఉన్నారని చెప్పాడు.

1973-74 మధ్యకాలంలో గ్రామంలో మొత్తంలో పదవ తరగతి పాసయ్యి, కాలేజీలో చేరినవారు కేవలం ఐదుగురు మాత్రమే ఉన్నారు. గ్రాడ్యుయేషన్ చదివిన “హమీద్ అబ్దుల్ వాదనలో, 2011 అధికారిక లెక్కల ప్రకారం, విద్యార్హతల ప్రాతిపదికన 83.06 శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాల మహిళలు, 62.16 శాతం

“2011 అధికారిక లెక్కల ప్రకారం, విద్యార్హతల ప్రాతిపదికన 83.06 శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాల మహిళలు, 62.16 శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాల పురుషులు ఈ ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి అనర్హులుగా పరిగణించ బడ్డారు.”

హిస్సార్ జిల్లా భివాని రులెహాన్ గ్రామంలో మొత్తం మహిళలే సర్పంచి, సభ్యులుగా ఎన్నికయ్యారు

షెడ్యూల్డ్ కులాల పురుషులు ఈ ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి అనర్హులుగా పరిగణించ బడ్డారు.

హర్యానా రాష్ట్రంలోని “మేవాత్” ప్రాంతం లో విద్యాపరంగా అత్యంత వెనుకబడిన జిల్లా అయినప్పటికీ స్త్రీ, పురుషుల నిష్పత్తి 906:1000గా ఉంది. ఇది జాతీయ స్థాయిలో సరాసరి కన్నా తక్కువయినప్పటికీ రాష్ట్రంలో మాత్రం ఎక్కువే! మేవాత్ ప్రాంతంలో “మియో ముస్లిములు” ఎక్కువగా నివసిస్తారు. రాజస్థాన్ లోని భరత్ పూర్, ఆల్వార్ లో సైతం వీరు అక్కడక్కడా కనిపిస్తారు. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా, ఈ ప్రాంతం పూర్తిగా నిర్జిక్ష్టానికి గురయ్యింది. “నూహ్” ప్రాంతంలోని కొన్ని భాగాలలో వ్యవసాయానికి గాక, త్రాగడానికి సైతం వాటర్ ట్యాంక్ ల ద్వారా నీళ్ళు తెప్పించుకొనే పరిస్థితి ఉంది. చాలా గ్రామాలలో పైపుల ద్వారా నీటి సరఫరా అన్యమాటే లేదు. వ్యవసాయం, పశువుల ద్వారా లభించే పాల వ్యాపారం ఈ ప్రాంత ప్రజల ప్రధాన జీవనాధారం. లభించే ఫలసాయంలో ప్రాంతానికీ, ప్రాంతానికీ చాలా

వ్యత్యాసం ఉంటుంది. ఎక్కువ ప్రాంతం రాళ్ళతోనూ, బీడు బండ్లి ఉండటం కారణంగా ఈ ప్రాంతానికి రైల్వే లైను లేదు. ఈ ప్రాంతంలో అధికంగా పండే “ఉల్లి” పంటను నిల్వ చేయటానికి “కోల్డ్ స్టోరేజి” సదుపాయం లేదు. అతి దగ్గరగా ఉన్న ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి పది కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్నది. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో బ్రతుకుతున్న ప్రజలను తమ వెనుకబాటుతనానికి ఎలా నిందిస్తారు? అంటాడు సామాజిక కార్యకర్త ‘ఖలిల్ అహ్మద్’.

పంచాయతీ సెక్రటరీగా ‘సిలోమ్’ గ్రామ పంచాయతీలో రిటైరైన “మామూన్ రషీద్” మాట్లాడుతూ “ఈ ఎన్నికలలో నామినేషన్ సమర్పించాలనుకున్న నా కాతురు ఎటువంటి పోటీ లేకుండా, ఏకపక్షంగా గెలుస్తుందని విశ్వాసం, నమ్మకం నాకు బలంగా ఉంది. ఎందుకంటే ఈ ప్రాంతంలోని రెండు వార్డుల్లో, ఇప్పటి అర్హతల ప్రకారం పోటీకి నిలబడే అర్హులున్న వ్యక్తి ఎవరూ లేరు. అంతేగాదు విద్యార్హతలు ప్రక్కన పెట్టినా, తమ పేరున ఎలాటి అప్పు లేని వారెవ్వరూ, ఇక్కడ లేరు.

“ మేము నిరక్షరాస్యులం, అయినప్పటికీ, జూదం, మధ్య పాన వ్యసనం, భ్రూణ హత్యలు, ఆడపిల్లల మరణాలు తదితర ఎన్నో సామాజిక సమస్యలను నిర్మూలించడంలో విజయం సాధించాం” అంటారు జనరల్ సీట్లో పోటీచేసి, విజయం సాధించిన దళిత మహిళ “రామ్ప్యారీ”

పంచాయతీ ఎన్నికలలో నిలబడడం కోసం, ప్రజలెవ్వరూ తమ బాకీలను గానీ, విద్యుత్ బిల్లుల బకాయిలను గానీ కట్టడం లేదు. కట్టరు. అసలు ప్రజలెందుకు అప్పులు తీసుకుంటారు? అవసరం కోసం. నా సొంత బంధువులకు సైతం వారి పేరున అప్పులున్నాయి. ఎన్నికలలో పోటీచేయడానికి కావలసిన విద్యార్హతలున్నాయి. కానీ అప్పులు తీర్చడానికి ధనం లేదు. అందువలన వాళ్ళు గెలుస్తారన్న సమ్మతం లేదు. కాబట్టి, పోటీ చేయకుండా ఉండటానికే, ఎవరైనా ప్రాధాన్యత ఇస్తారు అంటారు “రవీంద్”.

అతని వాదనలో నిజముంది. ఉదాహరణకు చాలా రాష్ట్రాలలో, గ్రామాల్లోనూ, పట్టణాల్లోనూ ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి ‘అభ్యర్థికి ఇద్దరు బిడ్డలే’ ఉండాలన్న నిబంధన విధిస్తే, ప్రజలు కుటుంబ నియంత్రణ పాటించడం కన్నా కుటుంబ సంబంధాలను విచ్ఛిన్నం చేసుకోవడానికే సిద్ధపడ్డారు. భార్యభర్తలు విడిపోయి పిల్లలను పంచుకొని, జీవించాలి. అంతేగాక చాలా కుటుంబాలలో ‘మగబిడ్డే - తమ ప్రాధాన్యం’ కాబట్టి లింగ నిర్ధారణ పరీక్షలు, భ్రూణ హత్యలు జరిగి, స్త్రీల ఆరోగ్య పరిస్థితి ఎంతగానో దిగజారిపోయింది. తప్ప సమస్య పరిష్కారం దొరకలేదు. మేవాత్ ప్రాంతంలోని చాలా జిల్లాల్లో ఆరావళి మైదానంలో, రాళ్ళల్లో, బీడుతో ఉంటాయి. రాళ్ళను కొట్టడాన్ని నిషేధించడం, పరిమితమైన వ్యవసాయపను పనులుండటం వలన, ప్రజలకు రుణాలు తీసుకున్నా ఎప్పటికీ తీరకపోవడం చాలా సహజమైన విషయం. ఈ ప్రాంతాలలో త్రవ్వకాలను నిలిపి వేయడం తోపాటు, ప్రైవేటు పాఠశాలల విద్యావ్యవస్థ కూడా కారణమే. అధిక ఫీజులు చెల్లించలేని తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డల చదువులను అర్థాంత రంగా ఆపేస్తున్నారు.

హర్యానాలోని మేవాత్ ప్రాంతంలోని ఫరీదాబాద్, భవానీ జిల్లాలోని తోషమ్, రాజస్థాన్లోని అల్వార్లో త్రవ్వకాలను నిషేధించడం వలన సుమారు యాభైవేల మంది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు.

నూహ్ బాంక్లోని అక్లిమ్ పూర్ గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచ్ పదవి ‘మహిళలకై కేటాయింబడింది. ఈ ప్రాంతంలో 70 శాతం ఆడపిల్లలు బడి గుమ్మమే ఎక్కలేదు. గ్రామం మొత్తానికి ఒకే ఒక్క ప్రాథమిక పాఠశాల, ఆడపిల్లల పాఠశాల కెళ్ళాలంటే, నగినా భాక్లో ఉన్న విద్యాలయానికి ఏడు కిలోమీటర్లు దాటి వెళ్ళాలి. ఇది వాస్తవ పరిస్థితి.

గత ఎన్నికలలో గెలిచిన సర్పంచ్ ‘దీన్ మొహమ్మద్’ ఎనిమిదిమంది సంతానమున్న తండ్రి. 48 సంవత్సరాల భర్త ఒక నెల క్రితం మరో వివాహం చేసుకున్నాడు. దీనికి ప్రధాన కారణం “తన రెండవ భార్యను ఎన్నికలలో పోటీ చేయించడానికి. అతని కుటుంబం సైతం ఈ వివాహాన్ని సమర్పించడం వలన ఈ వార్త, నూతన వధువుతో, మొదటి భర్తతో దీన్ మొహమ్మద్ దిగిన ఫాటో, చాలా వార్తా పత్రికలలో మొదటి పేజీలో ప్రత్యక్షమైంది.

ఈ గొడవ ఏమీ పట్టని అతని క్రొత్త భార్య ‘సాజియా’ (21 సం||), తాను ఖచ్చితంగా గెలుస్తానన్న సమ్మతంతో ఉంది. దీన్ మొహమ్మద్ పెళ్ళికొడుకు, 12వ తరగతి పాసయిన ‘సైకూల్’ పరభాషలో ‘మా నాన్న గత రెండుసార్లు సర్పంచ్గా పనిచేశారు. ఇది కేవలం మా యింటి విషయమే కాదు... ఈ మార్పుకు మూలం చట్టంలో వచ్చిన దిద్దుబాట్లు. అందుకే ఈ ప్రాంతంలో ఇంకా 73 మంది ఇలాంటి ద్వితీయ వివాహాలు చేసుకున్నారు. ఒక తప్పుని దిద్దుకోవడానికి మరో తప్పు జరిగిపోతుంది. ఈ గ్రామంలో మా కుటుంబం చాలా పెద్దది. ఎన్నికలలో పోటీ చేయాలన్న ఒత్తిడి మా మీద ప్రజలనుండి ఉంది. నూతన చట్టమే, ఈ మార్పుకు ప్రోత్సహించింది. లేకుంటే, మా అమ్మ, లేదా మరో కుటుంబ సభ్యులో పోటీలో నిలబడి ఉండేవారు. తప్పేదైనా ఉంటే చట్టంలో ఉంది

తప్ప, మాలో కాదు”

గతంలో సర్పంచ్గా పనిచేసిన ‘అస్రద్దీన్’ సైతం తన కోడలిని పోటీలో నిలబెట్టబోతున్నాడు. అంతా కలిసి ముగ్గురు మహిళలు రంగంలో ఉన్నారు. ద్విచక్ర వాహనాలు అమ్మే షోరూమ్లో పనిచేసే మహేందర్ అనే దళితుడు “మా సొంత బంధువు ఈ ప్రాంతానికి సర్పంచ్గా ఎన్నికయ్యాడు. నూహ్ పరిధిలోని కాన్పూర్ ఘాటీ గ్రామ పంచాయతీ ఆయన హయాంలో ఏమీ మారలేదు. మా గ్రామంలో మరుగుదొడ్లు లేవు. మంచి నీటి సౌకర్యం, డ్రయినేజీ వ్యవస్థ ఏమీ లేవు. వినర్లనకై ప్రజలు దూరం ఉన్న పొలాల్లోకి వెళతారు. ఇటువంటి ప్రాంతం నుండి మా రాష్ట్రానికి ఒకరు మంత్రి మాత్రం అయ్యారు తప్ప అభివృద్ధి శూన్యం” అంటూ మారని పని పరిస్థితులను ప్రస్తావించారు.

నిరక్షరాస్యతే శిక్షకు మూలమా?

హర్యానా, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాల సరిహద్దుల్లో ఉన్న ఫిరోజ్ పూర్ ఖాక్లోని “నింఖాండా” గ్రామం ఓ ప్రత్యేక పంచాయతి. “అసూచీ” నాయకత్వంలోని ఆ గ్రామంలోని పంచాయతీ సభ్యులందరూ మహిళలే! 2005 ఎన్నికల సమయంలో పోటీచేసిన ఏడుగురు మహిళలు సంపూర్ణ నిరక్షరాస్యులే! “మహిళలే విలుతున్న పంచాయతీ”గా దేశవ్యాప్తంగా గుర్తింపు పొందింది. 2010లో జరిగిన ఎన్నికలలో “అసూచీ”తో సహా మరో ముగ్గురు మహిళలు రెండవసారి సైతం ఎన్నికైబడ్డారు. ‘మేము నిరక్షరాస్యులం, అయినప్పటికీ, జూదం, మధ్య పాన వ్యసనం, భ్రూణ హత్యలు, ఆడపిల్లల మరణాలు తదితర ఎన్నో సామాజిక సమస్యలను నిర్మూలించడంలో విజయం సాధించాం’ అంటారు జనరల్ సీట్లో పోటీచేసి, విజయం సాధించిన దళిత మహిళ “రామ్ప్యారీ”.

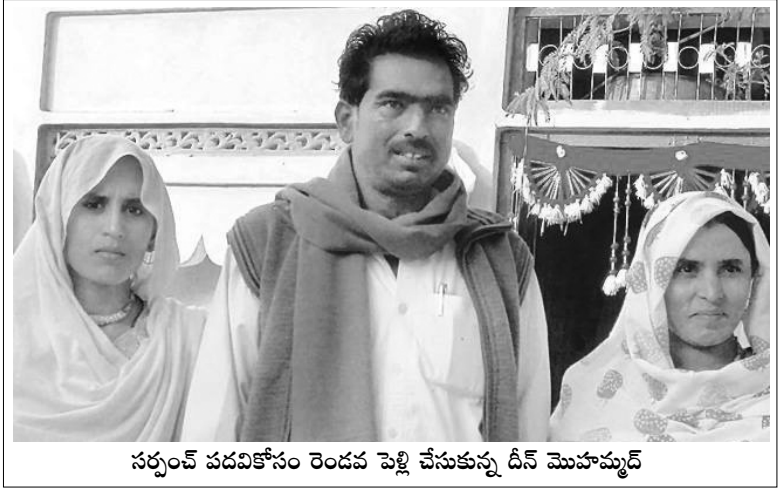
“అసూచీ” తప్ప మరెవ్వరికీ అంగుళమంత సొంత భూమి లేదు. వీరి ఆధ్వర్యంలోనే ఉన్నత పాఠశాల, గ్రామానికి రోడ్ల కోసం నిధులు సాధించారు. ఆ గ్రామంలో విద్యుత్ కేంద్రం ఏర్పాటు చేయించారు. “నాకిప్పుడు 58 సంవత్సరాలు. నా వయస్సులో ఉన్న ఏ ఒక్కరూ ఈ గ్రామంలో చదువుకున్నవారు లేరు. ఎందుకంటే? అసలూ రోజుల్లో మాకు చదువు చెప్పటానికి పాఠశాలలే లేవు కాబట్టి. మేవాత్ జిల్లాలోని 512 గ్రామాల్లో అక్షరాస్యత 36 శాతం మాత్రమే. ఈసారి ఎన్నికల్లో పోటీచేసే అర్హతలున్న యువతిని వివాహం చేసుకోమని, నా భర్త ఇస్మాయిల్ ఖాన్ కి చెప్పాను. కానీ ఆయన వద్దంటున్నారు” అనినప్పుతూ అంటుంది అసూచీ!

“మమ్ముల్ని విద్యావంతుల్ని చేయకుండా నిరక్షరాస్యులుగానే మిగల్చడం ప్రభుత్వం తప్పు. 1982 వరకూ మా గ్రామంలో ప్రాథమిక పాఠశాలే లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో న్యాయస్థానం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించడం ఏమాత్రం మంచిది కాదు. మాకెటువంటి చదువు లేకున్నా గ్రామాభివృద్ధికి ఎంతో చేశాం. ఈ రోజు మాకు పోటీచేయడానికి అనర్హత దానికి బహుమానంగా లభించిందని ఆవేదనతో అంటుంది అసూబీ!

ఈ చట్టం వలన ఈ ప్రాంతంలో విద్యాభివృద్ధికి బదులు బహు భార్యత్వం అభివృద్ధి చెందుతుందని ఈ మహిళా ప్రతినిధులంతా ముక్తకంఠంతో చెబుతున్నారు. పున్నానా” అసెంబ్లీ ప్రాంతంలోని “సింగార్” గ్రామ సర్పంచ్ విద్యావంతురాలైన 24 సంవత్సరాల యువతినీ ద్వితీయ వివాహం చేసుకున్నాడు. జుమాల్ ఘర్ గ్రామంలోనూ ఇదే పరిస్థితి. తన భార్యను అధికారంలోకి తీసుకురావాలన్న కాంక్షతో మగ వాళ్ళు భార్యలున్నా ద్వితీయ వివాహం చేసుకుంటున్నారు. హర్యానా రాష్ట్రంలోని ఈ పరిణామాల పట్ల ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నది, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేస్తూ నిరసనలతో రోడ్లెక్కింది. సిపిఐ (ఎం), వామపక్షపార్టీలే. ప్రభుత్వం తెచ్చిన ఆర్డినెన్స్, దానిలోని నూతన మార్పులను తిరస్కరిస్తూ కాంగ్రెస్ పార్టీగానీ, ఇండియన్ నేషనల్ లోకడళ్ గానీ కనీసం ఓ చిన్నపాటి కార్యక్రమం కూడా చేపట్టకపోవడం శోచనీయం. దేశంలోని అత్యుత్తమ న్యాయస్థానం ఇచ్చిన అనుమతి పట్ల తీవ్రంగా స్పందించింది బి.ఎస్. “ఈ పరిణామం, సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులపై, దళితులపై, ముఖ్యం గా స్త్రీలపై దీర్ఘకాలిక అణచివేతకు దారి తీస్తుందని జాతీయ కార్యదర్శి జగ్మతీ సంఘాన్ అంటారు “సుప్రీంకోర్టు వాస్తవ పరిస్థితులను, న్యాయమైన వాదనను సంపూర్ణంగా పరిగణించ కుండా, కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన గణాంకాల ఆధారంగా తీర్పునిచ్చిందని ఆమె చెప్పింది.

వాదల తరపున న్యాయస్థానంలో రివ్యూ పిటిషన్ వేసిన మన్నువ్ కుమార్, కృతీసింగ్ తమ వాదన వినిపిస్తూ అసర్దులుగా పరిగణించబడిన వారి సంఖ్య న్యాయస్థానానికి అందించిన నివేదిక కన్నా ఎక్కువగా ఉంటుంది. అర్దులుగా గుర్తించిన 57 శాతం అభ్యర్థులు, కేటగిరీ వారీగా వివరాలు సంపూర్ణంగా అందించలేదని, అధికార గణాంకాల ప్రకారం 55.63 శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాలేతరులు

“ఈ చట్టం వలన ఈ ప్రాంతంలో విద్యాభివృద్ధికి బదులు బహు భార్యత్వం అభివృద్ధి చెందుతుందని ఈ మహిళా ప్రతినిధులంతా ముక్తకంఠంతో చెబుతున్నారు. పున్నానా” అసెంబ్లీ ప్రాంతంలోని “సింగార్” గ్రామ సర్పంచ్ విద్యావంతురాలైన 24 సంవత్సరాల యువతినీ ద్వితీయ వివాహం చేసుకున్నాడు.”

సర్పంచ్ పదవికోసం రెండవ పెళ్లి చేసుకున్న డీన్ మొహమ్మద్

పురుషులు 10వ తరగతి కన్నా తక్కువ చదివారని, 68.65 శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాలేతర మహిళలు మిడిల్ క్లాస్ కన్నా తక్కువ చదివారని, 62.16 శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాల పురుషులు, 83.06 శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాల మహిళలు మిడిల్ క్లాస్ కన్నా తక్కువ చదివారని, 67.52 శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాల మహిళలు ప్రాథమిక విద్య చదివారని తెలుస్తున్నది. ప్రతివాదులుగా ఉన్న ప్రభుత్వం చదువుకు, పంచాయతీలను నడిపే కార్యకలాపాలకు సంబంధాన్ని నిరూపించలేకపోయింది. రివ్యూ పిటిషన్ ఫలితం ఎలా ఉన్నా, ఒక విషయం మాత్రం చాలా స్పష్టంగా అర్థమవుతున్నది. క్షేత్రస్థాయిలో ప్రజాస్వామ్యం ఎప్పటికీ ఒక్కలాగా ఉండదని, గత పంచాయతీ ఎన్నికలలో, 30.06 శాతం నిరక్షరాస్యులైన అభ్యర్థులు. 37.35 శాతం మెట్రిక్యులేషన్ కన్నా తక్కువ, 22.16 శాతం మెట్రిక్యులేషన్ ఉత్తీర్ణులు, 7.04 శాతం ఇంటర్మీడియట్ ఉత్తీర్ణులు, 3.33 శాతం డిగ్రీ, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ చదివిన వారు ఎన్నుకోబడ్డారు. హర్యానా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఇదే తరహా

నిబంధనలు పట్టణాల ఎన్నికలలో సైతం విధించి అధికశాతంపై అనర్హత వేటు వేయాలని నిర్ణయించింది. 1973లో అమలులోకి వచ్చిన హర్యానా మున్సిపల్ చట్టం సెక్షన్ 13ఎ, 1994లో అమలులోకి వచ్చిన హర్యానా మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ చట్టం సెక్షన్ 8ని సవరిస్తూ, పోటీచేసే అభ్యర్థులందరూ మెట్రిక్యులేషన్ ఉత్తీర్ణులవ్వాలని 2015 డిసెంబర్ 29న హర్యానా రాష్ట్ర మంత్రివర్గం నిర్ణయించింది. షెడ్యూల్డ్ కులాల, మహిళల కనీస విద్యా ర్హత 5వ తరగతిగా నిర్ణయించారు. దురదృష్ట కరమైన అంశమేమంటే పంచాయతీరాజ్ చట్టంలోలాగా ఇక్కడ కూడా “పనిచేసే మరుగుదొడ్డి” ఉండటం ముఖ్యమైన అవసరం. విద్యుత్ బిల్లుల బకాయిదారులు, సహకార సంఘాల రుణాల బాకీలు తీర్చలేని వారు పోటీలో పాల్గొనడానికి అసర్దులు. పోటీ చేయడానికే అనేక అవరోధాలు సృష్టిస్తూ, అనర్హతల వేటు వేస్తున్న ఈ వ్యవస్థలో ఎన్నికలు ఏ వ్యక్తుల కోసం? ఏ మంచికోసం అన్నది ఇక్కడ ప్రధానంగా తర్కించాల్సిన అంశం. అనువాదం : డాక్టర్ శమంతకమణి

చైనా సిల్క్ రోడ్ వ్యూహం భారత్ కు అవకాశాలు

గీతాంజలి నటరాజ్, రిచాసికాన్

ఒకే ప్రాంతం, ఒకే బాట (ఒక బెల్ట్-ఒక రోడ్డు) అని చైనా ప్రతిపాదించిన నూతన విధానం, ఆ దేశపు అంతర్గత ఆర్థిక, విదేశాంగ విధానంలో భాగంగానే వెలువడింది. ప్రాచీన సిల్క్ వ్యాపార మార్గాలను పునరుద్ధరించటం, తద్వారా అంతర్గతంగాను, బయట ప్రపంచంలోనూ నూతన మార్కెట్లను సృష్టించటం దీని ప్రధాన లక్ష్యం. భారత్ దేశం ముటుకు ఈ ప్రతిపాదనను ఇంకా అనుమానాస్పదంగానే చూస్తున్నది. కానీ ఈ అపోహలను, అనుమానాలను పక్కన పెట్టి భారత్ దేశం ఈ ప్రాజెక్టులో చురుకుగా పాల్గొంటే, వ్యాపారపరంగా అది ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

1978లో సంస్కరణలు చేపట్టిన తర్వాత చైనా గణనీయమైన అభివృద్ధిని సాధించింది. జపాన్ ను పక్కనే నెట్టి ఈనాడు ప్రపంచంలోనే రెండవ పెద్ద ఆర్థికవ్యవస్థగా నిలిచింది. సాధించిన అభివృద్ధిని కొనసాగించటానికి నేడు “సిల్క్ రోడ్డు” విధానాన్ని ముందుకు తెచ్చింది. అభివృద్ధి క్రమంలో ఎదురయ్యే అనేక సమాళ్ళను ఎదుర్కోవటానికి ఒకే ప్రాంతం, ఒకే రోడ్డు అని పునరుద్ధరించబడిన ఈ ప్రతిపాదన తేబడింది. ఈ మాతృరమైన ఆలోచన గత చరిత్రలోంచే తీసుకోబడింది. దానినే సిల్క్ రోడ్డు ఆర్థికబాట అన్నారు. 21వ శతాబ్దపు సముద్రాంతర సిల్క్ రోడ్డు అని కూడా అంటున్నారు (ఎం.ఎస్.ఆర్.). ఇది ప్రాచీనకాలంలో ఆసియా, యూరప్, ఆఫ్రికా ఖండాలలోని నాగరికతలను అనుసంధానం చేసేది.

సంయుక్తంగా నిర్మించబడే సిల్క్ రోడ్డు ఆర్థిక ప్రాంతం, 21వ శతాబ్దపు మారిటైమ్ సిల్క్ రోడ్డు పేరుతో అధికారికంగా విడుదల చేసిన పత్రం ప్రకారం ఈ ప్రాజెక్టు లక్ష్యంలో స్వచ్ఛాయితమైన, అంతర్గత అభివృద్ధి ఇమిడి ఉంది. ఈ మొత్తం ప్రాంతం ఒక సమాంతరమైన ఆర్థిక సమాహారంతో, ఉమ్మడి ఆలోచనలకు వేదికగా ఉండి, అందులో భాగస్వాములైన అన్ని దేశాలకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని పేర్కొంది. అంతే కాకుండా, ఇందులో భాగస్వాములయ్యే దేశాలన్నీ తమ పరిధిలో ఉన్న మేరకు వసతుల

అవాంతరాలన్నీ అధిగమించాల్సి వస్తుందని, అలాగే యూరప్, ఆసియాలోని దేశాలన్నింటితో అనుసంధానం పెరిగే విధంగా మార్పులు చేసుకోవాలని సూచించింది. చైనా స్వయం అభివృద్ధి, రక్షణకు కూడా ఇది దోహదపడుతుందని పేర్కొంది.

ఈ లక్ష్యం చేరుకోవటానికి ఈ నూతన సిల్క్ రోడ్డు ఆర్థికజోన్ల ద్వారా చైనా మధ్య ఆసియాలోని పర్వతాలను తొలచుకుంటూ సముద్రాల మీద ప్రతిపాదించిన సిల్క్ రూటును ఏర్పరిచి, చైనాలోని ఓడరేవులను ఆఫ్రికన్ తీర ప్రాంతానికి అనుసంధానం చేసి, తదనంతరం సూయజ్ కెనాల్ ద్వారా మధ్యరూ సముద్రానికి కలుపుతుంది. ఈ సముద్ర మార్గమే చైనాలోని క్యాన్ రుఫో ప్రాంతం నుండి దక్షిణంవైపు ఉన్న మలక్కా జలసంధికి వెళ్ళి, తిరిగి కౌలాలంపూర్ నుండి కొల్కతా చేరుకొని, ఉత్తర హిందూ మహాసముద్రం ద్వారా కెన్యాలోని నైరోబికి చేరుకుంటుంది.

అందువలన ముడి సరుకులు, వసతులు పుష్కలంగా ఉన్న పశ్చిమ దేశాలను మధ్య ఆసియా ప్రాంతానికి అనుసంధానం చేయటమేకాక, అభివృద్ధి చెందుతున్న దక్షిణ, దక్షిణ ఈశాన్య ఆసియా దేశాలను రోడ్డు మార్గం ద్వారా కలిపి, ఇచ్చట ఉన్న అతిపెద్ద వినియోగదారి మార్కెట్ కు అనుసంధానం అవుతుంది. దీనిని ఆచరణలోకి తేవటానికి చైనా ఇప్పటికే నలభై బిలియన్ డాలర్ల నిధిని ఈ సిల్క్ రోడ్డుకు కేటాయించింది.

ఒకే ప్రాంతం ఒకే రోడ్డు సిద్ధాంతం

ప్రధానంగా రెండు కారణాల దృష్ట్యా చైనా ఈ ప్రాజెక్టు చేపట్టింది. తన చుట్టూ ఉన్న భౌగోళిక, రాజకీయ పరిస్థితులు ఒకటైతే, అంతర్గతంగా తనకున్న అపారమైన మౌలిక వసతుల నిర్మాణ సామర్థ్యాన్ని ఎగుమతి చేసుకోవాలన్నది రెండో కారణం. అందుకే చైనా అధ్యక్షుడు సీ జిన్ పింగ్ తన విదేశాంగ విధానంతోనూ, అంతర్గత ఆర్థిక అభివృద్ధి ప్రణాళికకు దీనిని ప్రామాణికంగా చేసుకున్నాడు. 2013లో ఇండోనేషియా వచ్చినప్పుడు, చైనా అధ్యక్షుడు ఈ ప్రతిపాదన చేశాడు. ఈ ప్రాజెక్టు సమగ్రమైనదే కాకుండా,

బహుముఖమైన ప్రణాళికతో కూడుకొని, భవిష్యత్తులో చైనాను ఆసియా, పసిఫిక్ ప్రాంతంలోనే కాకుండా, ప్రపంచంలో అగ్రగామిగా నిలుపుతుందనేది వారి ఉద్దేశ్యం.

కొన్ని దశాబ్దాలుగా చైనా అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక విధానాల వలన తూర్పు చైనా, తీర ప్రాంతాలు బ్రహ్మాండంగా అభివృద్ధి సాధించాయి. భౌగోళిక పరిస్థితులు, వనరుల లేమి వలన పశ్చిమ చైనా, దీప ప్రాంతాలు అంతగా అభివృద్ధి సాధించలేదు. ఒకే ప్రాంతం, ఒకే రోడ్డు ప్రణాళిక ద్వారా “ఒక దేశానికి రెండు రెక్కలు” అనే ప్రాతిపదికన సమగ్రంగా అభివృద్ధి చేయటానికి ఇది దోహదం చేస్తుందని భావించారు. ఈ చొరవ వలన, చుట్టూ ఎటువంటి నీటి వనరులు లేని దక్షిణ, పశ్చిమ ప్రాంతాలను కూడా ఆధునికీకరించి, అభివృద్ధి చేయవచ్చు. వీటిని దక్షిణ, ఈశాన్య ఆసియా దేశాలు, పశ్చిమ ఆసియా దేశాల మార్కెట్లతో అనుసంధానం చేయవచ్చని, తద్వారా ఆర్థిక, సాంస్కృతిక, రాజకీయ విధానాల ద్వారా చైనా ప్రాంతీయ ఆధిపత్యాన్ని, పరిధిని కూడా పెంచవచ్చని భావించారు.

ఇంతేకాకుండా ముందగించిన ఆర్థిక అభివృద్ధి, మారుతున్న సమీకరణలు, నిరంతరం ఆర్థికాభివృద్ధిని కొనసాగించటానికి చైనా నాయకత్వానికి సవాలుగా మారాయి. అంతర్గతంగా మార్కెట్ లో ఉన్న ఇబ్బందులు, పరిశ్రమలలో ఉన్న అధిక మానవ వనరులు, ఋణ సమస్య, ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఉన్న పరిమితులు అడ్డంకిగా ఉన్నాయి. నిజానికి పరిశ్రమలలో ఉన్న అదనపు మానవ వనరులే ఒక పెద్ద సమస్యగా ఉంది. అందువలనే ఈ ప్రాజెక్టు ముందుకు తేవటం ద్వారా, పెట్టుబడులు పెట్టడం ద్వారా, కొత్త అవకాశాలు, కొత్త మార్కెట్లు ఏర్పడతాయి. సరుకుల ఉత్పత్తి, సేవల ద్వారా చైనా పరిశ్రమలకు బహుముఖమైన లాభాలు వస్తాయని, మరిన్ని ఉపాధి అవకాశాలు, మెరుగైన ఆదాయం లభిస్తుందని భావించారు. తనకున్న నాలుగు ట్రిలియన్ల డాలర్ల విదేశీ మారక నిల్వలు పెట్టుబడులుగా పెట్టి, కొంత మేరకైనా ఆదాయాన్ని ఆర్జించాలనేది వారి కోరిక.

అన్ని చోడక కారకాలలో వ్యూహాత్మకంగా నిర్ణయించబడిన ఒకే ప్రాంతం, ఒకే రోడ్డు చాలా ముఖ్యమైనది. పర్షియన్ గల్ఫ్, పశ్చిమ ఆసియా ప్రాంతంలో వ్యూహాత్మకంగా విస్తరించడానికి, చొచ్చుకోపోవడానికి చైనా చూపుతున్న ఉత్సాహం ఇక్కడ కనిపిస్తుంది. చైనా వ్యూహాన్ని గమనిస్తున్న విశ్లేషకులు ఇది అమెరికా బాకాలా దుతున్న “ఆసియా ప్రాధాన్యత” వ్యూహానికి

ప్రతిస్పందన అని భావిస్తున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టును జాగ్రత్తగా అమలుచేస్తే, మిలిటరీ బలం అవసరం లేకుండానే మార్కు శ్రీకారం చుట్టే అవకాశం ఉందని, తద్వారా పర్షియన్ గల్ఫ్ ప్రాంతంలో అమెరికా ఆధిపత్యాన్ని నిర్వీర్యం చేయవచ్చని కొందరు అనుభవజ్ఞులు పేర్కొంటున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో భౌగోళిక, రాజకీయ ప్రభావం సమతుల్యం చేయబడి, ఈ ప్రాంతానికే అది కీలకమైన వ్యూహంగా ఉపయోగపడుతుందని భావిస్తున్నారు.

ఓ.బి. ఓ.ఆర్. వలన సాధించే మరొక ముఖ్య ఫలితం ఆర్థిక సంగమం జరగటం. ఈ ప్రాజెక్టు వలన చైనా యువాన్ ప్రపంచీకరించబడుతుంది. దీనివలన చైనా పరిశ్రమలు యువాన్ బాండ్లను విడుదల చేసి ఈ ఓ.బి. ఓ.ఆర్. పనులకు కూడా నిధులు కేటాయించే అవకాశం ఉంది. ఈ ప్రాంతంలో ఈ క్రమంలో ఎప్పుడయితే వ్యాపార సంబంధాలు బలపడతాయో అప్పుడు యువాన్ అవసరం కూడా అంతే పెరుగుతుంది. దీనివలన అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధి సంస్థలో చైనా ప్రాముఖ్యత పెరగటమేకాక, ప్రత్యేక నిధులు విడుదల కూడా సుగమమవుతుంది. కనీసం ప్రారంభ దశలో అయినా ఈ ప్రాజెక్టుకి చైనా ఆర్థిక సంస్థలే చాలా వరకు ఋణ సదుపాయం అందించే అవకాశం ఎక్కువ. చైనా పెట్టుబడుల కార్పొరేషన్, చైనా అభివృద్ధి బ్యాంక్, చైనా ఆధిపత్యం గల ఏషియన్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ బ్యాంక్, (ఏ.ఐ.ఐ.బి.) బ్రిక్స్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ లాంటివి లాభపడతాయి. అందువలనే, చైనా ఒక వ్యూహాత్మక లక్ష్యంతోనే ఈ 'ఒకే ప్రాంతం ఒకే రోడ్డు' ప్రారంభించింది. అంతర్జాతీయంగా రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా చైనా ప్రాధాన్యత పెరగటమే అంతిమంగా దాని లక్ష్యం.

ఆర్థిక అంశాలు

ఆర్థిక, వాణిజ్య సంబంధాలను ఏర్పరుచుకోవటమే ఈ ప్రాజెక్టు ప్రధాన లక్ష్యం. ఈ కొత్త ప్రాజెక్టును నిర్వచించే దానికి చైనా అధికారులు మూడు పదాలను వాడుతున్నారు. "అనుసంధానం", "వారసత్వం", "ధృవీకరించు (రికార్డ్)". ఇది చైనా కలలుగన్న ప్రాజెక్టు. ఈ ప్రాజెక్టులో సుమారు 58 దేశాల భాగస్వామ్యంతో, ప్రపంచ వ్యాపారంలో 29 శాతానికి సమానంగా సుమారు 21 లక్షల కోట్ల డాలర్ల వాణిజ్యం జరుగుతుంది. పాత సిల్కరోడ్డు సరుకులు, సాంకేతికను మార్పిడి చేసుకుంటూ నడిస్తే, ఈ కొత్త సిల్కరోడ్డు మౌలిక వసతులను, వాణిజ్యాన్ని ఆర్థిక వనరులను, ప్రజలను కూడా కలిపే ప్రణాళికతో నిర్మించబడింది.

“ఈ ప్రాజెక్టులో ఉన్న భాగస్వామ్య దేశాలతో చైనా ఇప్పటికే పటిష్టమైన ఆర్థిక, వ్యాపార సంబంధాలను కొనసాగిస్తోంది. ఈ కొత్త ప్రాజెక్టు వలన ఈ బంధం మరింతగా బలపడి, ఈ మొత్తం ప్రాంతం అత్యద్భుతంగా అనుసంధా నించబడుతుంది. ”

భాగస్వామ్య దేశాలకు అవకాశాలు

చైనాకు, ఇతర సభ్యదేశాలకు మధ్య వాణిజ్య సంబంధాలు బలపడేందుకు ఏర్పాటు చేయబడిన వేదిక ఓ.బి. ఓ.ఆర్. ప్రాజెక్టు. చైనా ఇతర సభ్యదేశాల మధ్య రోడ్డు మార్గం ద్వారా ప్రస్తుతం జరుగుతున్న వాణిజ్య వ్యాపారాలే దీనికి ప్రధాన పునాదిగా ఉంది. చాలా భాగస్వామ్య దేశాలకు, చైనా అతిపెద్ద వాణిజ్య భాగస్వామి, ఎక్కువ ఎగుమతులకు అవకాశం ఉన్న దేశం. అలాగే పెట్టుబడుల ప్రధాన వనరు. గత పది సంవత్సరాలలో చైనా, ఈ దేశాల మధ్య జరిగిన వాణిజ్యం, విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడుల ప్రమాణం 19 నుండి 46 శాతానికి పెరిగింది. 2014లో ఈ దేశాలతో చైనా వాణిజ్యం ఏడు లక్షల కోట్ల యువాన్లకు చేరింది. ఇది చైనా ప్రపంచ విదేశీ వ్యాపార విలువలో 25 శాతంగా ఉంది. అమెరికా, యూరోజోన్, జపాన్ తో కలిపి ఉమ్మడిగా చూస్తే అది 34 శాతంగా ఉంది.

ఈ ప్రాజెక్టులో ఉన్న భాగస్వామ్య దేశాలతో చైనా ఇప్పటికే పటిష్టమైన ఆర్థిక, వ్యాపార సంబంధాలను కొనసాగిస్తోంది. ఈ కొత్త ప్రాజెక్టు వలన ఈ బంధం మరింతగా బలపడి, ఈ మొత్తం ప్రాంతం అత్యద్భుతంగా అనుసంధా నించబడుతుంది. చైనా అధ్యక్షుని అంచనా ప్రకారం రానున్న దశాబ్దంలో ఈ వాణిజ్య వ్యాపారాలు మరింత విస్తరించి, సుమారు 2,50,000 కోట్ల డాలర్లు చేరుకునే అవకాశం ఉంది. ప్రతిపాదిత సిల్కరోడ్డు ద్వారా చైనాలోని వ్యవసాయం, గనులు, పరిశ్రమలు లాభపడతాయన్నది ఒక కీలక అంశం. గనుల త్రవ్వకం అనేది పెద్దపెత్తన పెరిగే అవకాశం ఉంది.

ఈ ప్రాజెక్టు వలన చైనా ఎగుమతులు, దిగుమతు లలో అభివృద్ధికి నూతన అవకాశాలను కనుగొనాల్సిన అవసరం ఉంది. పోటీతత్వం ఉన్న పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడం ద్వారా, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వుషల్కంగా ఉపయోగించటం ద్వారా ప్రయోజనం పొందుతూ, ఖండాంతరాలలో

తన పెట్టుబడులు పెంచాలని చైనా యోచిస్తోంది. వనరులను మరింతగా వెలికి తీసేందుకు, ఎగుమతి చేసేందుకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది. ఈ ప్రణాళికలో భాగంగానే మౌలిక వసతుల నిర్మాణం, సేవలు ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతం, ఆఫ్రికా వరకు బలోపేతం చేయాలని చైనా సంకల్పించింది. ఈ ప్రణాళిక రూపొందించేటప్పుడు చైనా జాగ్రత్త పడాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ మార్గం మూడు వైపులకు విస్తరించాలి. తూర్పు, పశ్చిమ, దక్షిణాలను కలిపే మార్గం కాబట్టి, తారతమ్యాలను స్పష్టంగా గుర్తించాలి.

ఈ ప్రాజెక్టు లాభాలు కేవలం చైనాకే పరిమితం కాదు. అందులో భాగస్వామ్యమైన అన్ని దేశాలకి బృహత్తరమైన అవకాశాలను అందిస్తోంది. వారి వాణిజ్య వ్యాపారాలను పెంచుకోనేందుకు, పునరుద్ధరించుకోవటానికి, కొత్త మార్కెట్ల మీర్చుచుకోవటానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఎప్పుడయితే అనుసంధాన ప్రక్రియ మెరుగుపడుతుందో, ఓ.బి. ఓ.ఆర్.లోని అన్ని దేశాలు చైనా వాణిజ్య సంస్థల భాగస్వామ్యుల లాభాలలో కొంత ఫలితాన్ని వారూ పొందవచ్చు. ఈ నూతన సిల్కరోడ్డులో అంతిమ గమ్యమైన యూరప్ కూడా చైనా ఆర్థిక రంగానికి ఉపయోగకారిగా ఉంటుంది. మెరుగైన అనుసంధాన ప్రక్రియపల్ల, యూరోపియన్ యూనియన్, రష్యాల మధ్య సంబంధాలను పునఃసమీక్షించుకునే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. తన ఖండాంతర సంబంధాలను పటిష్టం చేసుకోవటానికి యూరప్ కు కూడా ఈ వేదిక ఉపయోగపడుతుంది.

ఓ.బి. ఓ.ఆర్. వలన వనరులు, సరుకులు సమృద్ధిగా ఉన్న పశ్చిమ ప్రాంతాన్ని, మధ్య ఆసియా ప్రాంతాన్ని, దక్షిణ, ఆగ్నేయ ఆసియా దేశాలతో అనుసంధానం చేయటం వలన ఇక్కడ ఉన్న భారీ వినిమయ మార్కెట్ వారికి లభ్యమవుతుంది. తూర్పు, దక్షిణ ఆసియా దేశాలలో వనరులు సమృద్ధిగా ఉన్నప్పటికీ, మౌలిక వసతులు లేకపోవటం, పారిశ్రామికీకరణ

“ ఆఫ్రికాలో తూర్పు తీర ప్రాంతాల నుండి, నైరుతి ఆసియా దేశాల వరకు అనేక మంది అనుభవజ్ఞులు, మేధావులు ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో భారతదేశం భాగస్వామ్య ఆవశ్యకతను, అవసరాన్ని గుర్తిస్తున్నారు. ”

తక్కువగా ఉండటం ప్రధాన సమస్యలుగా ఉన్నాయి. ఈ లోటుని భర్తీ చేయటానికి ఈ ప్రాజెక్టు ఒక వేదికగా ఉపయోగపడుతుంది. కంబోడియా, లావోస్ వంటి దేశాలలో పెను మార్పులకు ఈ ప్రాజెక్టు దారితీస్తుంది. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి పెద్దఎత్తున పెట్టుబడులే కాక నిర్మాణావసరాలు కూడా రెట్టింపు అవుతాయి. కాబట్టి ఆగ్నేయాసియా, పశ్చిమ ఆసియా, ఆఫ్రికాలో అందుబాటులో ఉన్న ముడి ఇనుప ఖనిజం నిక్షేపాల సాయంతో చైనా ఉక్కు పరిశ్రమాధిపతులు పరిశ్రమలు స్థాపించేందుకు ఉత్సాహంగా ముందుకు రావచ్చు. దీర్ఘకాలంలో చైనా సిమెంటు పరిశ్రమ కూడా లాభం పొందుతుంది. ఆసియా దేశాలలో మౌలిక వసతుల అభివృద్ధి పెరగటంతో సిమెంటు అవసరం కూడా పెరుగుతుంది. ఈ ప్రాంతంలోని ఇతర దేశాలలో కూడా చైనా సిమెంటు పరిశ్రమలు విస్తరించటానికి అవకాశం ఉంది. అదనంగా రోడ్లు మార్గం ద్వారా జరుగుతున్న సరుకు రవాణా కూడా ఈ అనుసంధానంతో ద్విగుణీకృతమౌతుంది. వాణిజ్యాన్ని, కొత్త పరిశ్రమలను, అభివృద్ధిని పెంచేదిగా ఉంది కాబట్టి ఓ.బి. ఓ.ఆర్. వలన దాదాపు అన్ని దేశాలు ప్రయోజనం పొందుతాయి.

ఓ.బి. ఓ.ఆర్. భారతదేశం

ఆఫ్రికాలో తూర్పు తీర ప్రాంతాల నుండి, నైరుతి ఆసియా దేశాల వరకు అనేక మంది అనుభవజ్ఞులు, మేధావులు ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో భారతదేశం భాగస్వామ్య ఆవశ్యకతను, అవసరాన్ని గుర్తిస్తున్నారు. చైనా వ్యూహాల అమలుకి, ఆర్థిక పురోగమనానికి హిందూ మహాసముద్రం కీలకపాత్ర పోషిస్తుంది. కాని ఆగ్నేయాసియా, దక్షిణాసియా దేశాలు స్వాగతించినట్లు భారతదేశం ఈ ప్రాజెక్టును స్వాగతించటం లేదు. భారతదేశానికి ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వ్యూహాత్మకంగా కనిపిస్తోంది. అంతేకాదు హిమాలయ ప్రాంతాలలో వాణిజ్య, సాంస్కృతిక సంబంధాలు పెంచటానికి బీజింగ్ ఖైబరాపై

ఎన్నో అనుమానాలు ఉన్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టు వలన భారతదేశానికి కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయని భావిస్తున్నారు.

రక్షణమీద ప్రభావం

దక్షిణ ఆసియా దేశాలతో, ఉత్తర, దక్షిణ ద్వారాల గుండా అనుసంధానమైన చైనాను నిలువరించటానికి భారతదేశం తూర్పు, పశ్చిమ ద్వారాలైన మయన్మార్, థాయిలాండ్, వియత్నాంల ద్వారా అనుసంధానానికి ప్రయత్నిస్తోంది. బంగ్లాదేశ్-చైనా, ఇండియా-మయన్మార్ కారిడార్ పై ఇండియాకు ఎక్కువ ఆసక్తి ఉంది.

ఓ.బి. ఓ.ఆర్. ద్వారా చైనా ఇండియా లక్ష్యాలను దెబ్బతీయటమేకాక, భారతదేశపు ఈశాన్య సరిహద్దులలో ఉన్న దేశాలలో తన ప్రభావాన్ని పెంచుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తోంది. కొంతభాగం అసలు తనదేనని కవ్వొస్తోంది కూడా. అందువలన ఈ ప్రాజెక్టు వలన దక్షిణ ఆసియాలో సమాంతర ఆర్థికాభివృద్ధి ఎలా వస్తుందని భారతదేశం అనుమానం వ్యక్తపరుస్తోంది. ఇవేకాక పాకిస్తాన్ కు ఎనిమిది క్యూ39 ఎ సబ్ మెరైన్లను సరఫరా చేస్తోంది. ఈ రకంగా చైనా, పాకిస్తాన్ కి సహాయపడటమే కాకుండా, ఈ ప్రాజెక్టు ప్రారంభించటం వలన, ఇటువంటి సబ్ మెరైన్లు మరిన్ని సరఫరా చేసే అవకాశం ఉంది. మరోవైపు భారతదేశానికి పురాతనమైన సాంప్రదాయ సబ్ మెరైన్లు పదమూడు ఉన్నాయి. దీనివలన చైనా-ఇండియాల మధ్య ఆయుధ పోటీ పెరిగి, హిందూ మహాసముద్ర ప్రాంతంలో భౌగోళిక, రాజకీయ వైరం మరింత పెరిగే అవకాశం ఉంది.

అలాగే ప్రతిపాదిత ప్రాజెక్టులో భాగంగా చైనా-పాకిస్తాన్ ఆర్థిక కారిడార్ పాకిస్తాన్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్ ద్వారా ఏర్పడుతుంది. 2015 మార్చిలో జరిగిన బి.ఎ.బి. ఫోరమ్ సదస్సులో విడుదల చేసిన డాక్యుమెంట్ల ప్రకారం, చైనా సహాయంతో ఎవరైతే సముద్ర మార్గాల ద్వారా సరఫరా వసతులు ఏర్పాటు చేసుకుంటారో, వారు ఒక బాధ్యతగా చైనా అవసరాలకు,

వ్యూహాత్మక ప్రణాళికలకు సహాయం అందించాలని పెర్కొంది. ఇది భారతదేశానికి అందో కన కలిగింపే అంశం. ఎందుకంటే అంతిమంగా అది హిందూ మహాసముద్రంలో చైనా తన సైనిక బలగాలను పెంచుకొనేందుకు దోహదపడుతుంది. ఆ ప్రాంతంలో ఆర్థిక సంబంధాలపై కూడా ప్రభావం చూపుతుంది. దీనికితోడు, బ్రిక్స్ ఒప్పందంలో భాగంగా ప్రతిపాదించిన రైల్వే లైన్ పాకిస్తాన్ ను చైనాను పి.ఓ.కె. (పాకిస్తాన్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్) ద్వారా కలుపుతుంది. ఇండియాతో విభేదాలు వచ్చినప్పుడు ఇది చైనాకి ఉపయోగపడుతుంది. పాకిస్తాన్ కి మిష్మిల్స్, విడిభాగాలు సరఫరా చేయటానికి పనికొస్తుంది. లడక్ ప్రాంతంపై చైనాతో చర్చించటానికి భారతదేశ శక్తి సామర్థ్యాలపై కూడా ఇది ప్రభావం చూపుతుంది.

వాణిజ్యంపై ప్రభావం

సిల్క రోడ్డు ఆర్థిక కారిడార్ ప్రణాళిక బి.సి.ఐ.ఎం, సి.పి.ఈ.సి. ప్రణాళికల లాంటిదే. భారతదేశం ఈ మూడు కారిడార్లలో భాగస్వామిగా ఉంది. బి.సి.ఐ.ఎమ్ లో భారతదేశానికి ఈ ప్రాంతంలో సమున్నత స్థానం ఉంది. ఆర్థిక, రాజకీయ ఫలితాలకన్నా ఎక్కువగానే ఇండియా తన అధికారాన్ని సిల్క రోడ్డు కారిడార్ లో ముందుకు తీసుకువెళ్ళవచ్చు. సి.పి.ఈ.సి ద్వారా పెద్దఎత్తున ఉన్న భారతీయ మార్కెట్ ను వెలికి తీయవచ్చు. ఈ కారిడార్ ద్వారా పాకిస్తాన్, ఇండియాల మధ్య వాణిజ్యం ద్విగుణీకృతం చేయవచ్చు. ప్రస్తుతం అది ఇతర మార్గాల ద్వారా జరుగుతోంది. నేరుగా జరగటం లేదు. సముద్రం ద్వారా వాణిజ్యం పెంచటానికి ప్రస్తుతం భారతదేశానికి అనువైన పరిస్థితులు లేవు. బలమైన నావీ, పోర్టులు ఉన్నప్పటికీ ఆశించినంతగా అనుసంధానం లేదు. ఓ.బి. ఓ.ఆర్. ద్వారా అటువంటి వ్యాపారాన్ని పెంచుకొనే అవకాశం భారతదేశానికి లభిస్తుంది. అందుకు స్నేహపూర్వక వాణిజ్య సంస్కరణలు తేవాలి ఉంటుంది.

ఓ.బి. ఓ.ఆర్.లో ఉన్న భాగస్వామ్య దేశాలతో చైనా అతి పెద్ద వాణిజ్య భాగస్వామిగా ఉన్నప్పటికీ ఆఫ్రికా, దక్షిణ ఆసియా, ఆగ్నేయ ఆసియా దేశాలతో భారతదేశం కూడా పెద్ద మొత్తంలోనే వాణిజ్యం జరుపుతోంది. ఒకసారి ఈ ప్రాజెక్టు అమలు మొదలయితే, భారతదేశానికి ఆర్థికంగా సప్టం కూడా కలగవచ్చు. మయన్మార్, బంగ్లాదేశ్, శ్రీలంక, మాల్దీవులు, పాకిస్తాన్ లలో పోర్టులు అభివృద్ధి జరిగితే, భారతదేశంతో ఉన్న సంబంధాలపై కూడా ప్రభావం కలిగించవచ్చు. ఎందుకంటే, ఇది జరిగిన

తరువాత చైనా వాణిజ్య ప్రవాహం హిందూ మహాసముద్రం గుండా నేరుగా ఆ దేశాలకి చేరవచ్చు. భారతీయ వాణిజ్య వ్యాపారాల దిశను ఇది ప్రభావితం చేస్తుంది. థాయిలాండ్, మయన్మార్, కంబోడియా, శ్రీలంక, పాకిస్తాన్, నేపాల్, పశ్చిమ యూరప్ లోని కొన్ని దేశాలకు, మధ్య ఆసియాకు చైనా, భారతదేశం దాదాపు ఒకేరకమైన సరుకులను ఎగుమతి చేస్తుంటాయి. ఒకసారి ఓ.బి.ఓ.ఆర్. నిర్మాణం జరిగిన తరువాత ఈ దేశాలన్నీ తమకు కావాల్సిన సరుకుల కోసం భారత్ కన్నా చైనావైపే మొగ్గుచూపే అవకాశం ఉంది. చైనా సరుకుల అభ్యుత, అందుబాటులో ఉన్న కరెన్సీ మార్పు దీనికి కారణమవుతుంది.

భారతదేశం ఎందుకు చేరాలి

సాంప్రదాయంగా చైనా ఎప్పుడూ ఇండియాకు చెక్ పెట్టే ప్రయత్నాలు, విధానాలు అనుసరిస్తూ ఉంటోంది. ఇప్పుడు ఏర్పడే సముద్ర మార్గాన సిల్క రోడ్డు వలన అది బంగ్లాదేశ్, శ్రీలంక, పాకిస్తాన్ లలో ఓడరేవులు అభివృద్ధి చేస్తోంది. తద్వారా అరేబియన్ సముద్రం, బంగాళాఖాతం ప్రాంతాల్లో తన పరిధిని, పరపతిని పెంచుకొనే అవకాశం ఉంది. అందువలన ఈ ప్రాజెక్టు చైనా ఆర్థిక ప్రగతికి ఒక ముత్యాలహారం లాంటిది. అందుకనే చైనా, ఇండియా చుట్టుప్రక్కల ఉన్న దేశాలన్నింటిలోనూ పెద్దఎత్తున పెట్టుబడులు పెడుతోంది. ఈ దేశాలు కూడా చైనా-భారత్ ల మధ్య ఉన్న విభేదాలను అడ్డం పెట్టుకొని వారి ఆర్థిక, రాజకీయ ఎజెండాను ముందుకు తీసుకెళ్ళే అవకాశం ఉంది. ఈశాన్య ఆసియా దేశాలన్నీ ఈ రకంగా చైనా ప్రభావంలోకి వెళ్ళిపోతే, సాంప్రదాయంగా ఈ ప్రాంతంలో పెద్దన్న పాత్ర పోషిస్తున్న భారతదేశ ప్రయోజనాలకు తీవ్ర విఘాతం కలుగుతుంది.

ఈ ప్రాజెక్టు ఇప్పటికీ అసంధికారంగానే ఉన్నా, భవిష్యత్తులో అమలు జరిగితే, అమెరికా ఆధ్వర్యంలో ఉన్న ట్రాన్స్-పసిఫిక్ భాగస్వామ్యం

“ భారత దేశానికి సముద్ర సిల్క రూటు ఒక వరంలా సంక్రమించి, ఈ ప్రాంతంలో ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు మెరుగు పడే అవకాశం ఉంది. భారతదేశానికి చైనాకు ఉన్నంత బలమైన ఆర్థిక సామర్థ్యం లేదు. అందువలన తన చుట్టూ ఉన్న బలహీన దేశాలలో పెట్టుబడులు పెట్టడం ద్వారా చైనా ప్రాబల్యానికి అడ్డుకట్ట వేయవచ్చు. ”

(టి.పి.పి.) ప్రాజెక్టుకి ప్రత్యామ్నాయంగా ముందుకు వస్తుంది. యూరోపియన్ యూనియన్, అమెరికా, ఏసియా పసిఫిక్ ట్రాన్స్ అట్లాంటిక్ వాణిజ్య ఒప్పందం, సరళీకృత వాణిజ్య ఒప్పందాలు, ప్రపంచవ్యాప్త ఒప్పందాలలో భాగంగా అమలు జరిగితే, అందరి అంగీకారంతో జరిగే ఈ వాణిజ్య వ్యాపారాలను నియంత్రించే పరిస్థితి భారత ప్రభుత్వానికి ఉండదు. దానివలన భారత ఆర్థిక, వాణిజ్యాభివృద్ధిపై ప్రభావంపడే ప్రమాదమూ ఉంది. అలాగే చైనా, భారత్ రెండూ బ్రిక్స్ బ్యాంకులో వాటాదారులు. ఈ బ్యాంక్ మౌలిక వసతుల కల్పన ప్రాజెక్టులకు ఆర్థికంగా సహాయం చేయటమేకాక నిరంతర అభివృద్ధికి తోడ్పాటుగా ఉంటుంది. ఓ.బి.ఓ.ఆర్. సభ్యునిగా కొనసాగకపోతే, భారతదేశపు మౌలిక వసతుల పెట్టుబడులపై నిర్లక్ష్య ధోరణి అవలంబించవచ్చు. దీనివలన ఆర్థిక సహకారం కోసం ఏర్పడిన బ్రిక్స్ దేశాల మధ్య సయోధ్య దెబ్బతినవచ్చు. అందువలన, ఆర్థికంగా, వ్యూహాత్మకంగా ఓ.బి.ఓ.ఆర్. వలన కలిగే ఇబ్బందులను తర్జుదృష్టితో సర్దుబాటు చేసుకొని, అందులో భాగస్వామ్య దేశంగా ఉంటేనే భారతదేశానికి అది ఉపయోగం. ఓ.బి.ఓ.ఆర్.లో పాల్గొనటం ద్వారా ఇప్పటికే జరుపుతున్న సుగంధ ద్రవ్యాల ఎగుమతులు, మోసమ్ ప్రాజెక్టును అనుసంధానించవచ్చు. ప్రత్యక్ష అనుసంధాన చర్యల వలన

భారతదేశానికి ఖచ్చితంగా అదనపు లాభాలు అందటమే కాక, ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క సంయోగం ద్వారా సభ్యదేశాల మధ్య ఉన్న సమ్మత్యాన్ని, నిలకడను పెంచి, అభివృద్ధికి శక్తినిచ్చే ప్రక్రియగా ఉంటుంది. దీనికి అదనంగా ఇరానియన్ తీరానికి సంబంధించిన ఛాబహార్ ఓడరేవు అభివృద్ధి సత్వరంగా అయ్యేట్లు చూసుకుంటే, అది ఆస్ట్రేలియా, మధ్య ఆసియాలకు భారత్ ను దగ్గర చేస్తుంది. దీనివలన భారతదేశం సిల్క రూటులో అతి పెద్ద భాగస్వామ్య దేశంగా నిలుస్తుంది.

భారతదేశం ఓ.బి.ఓ.ఆర్.లో పాల్గొనటం వలన చైనా-భారత్ ల మధ్య ఒక కొత్త అధ్యాయం, మెరుగైన సహకారం నెలకొల్పబడుతుంది. విధానాల రూపకల్పనలో, వాణిజ్యంలో, పెట్టుబడులలో, ప్రజల మధ్య నేరుగా సంబంధాలు ఏర్పడటమే కాక ఆర్థిక వ్యవస్థలు కూడా కలిసి పోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. భారత దేశానికి సముద్ర సిల్క రూటు ఒక వరంలా సంక్రమించి ఈ ప్రాంతంలో ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు మెరుగుపడే అవకాశం ఉంది. భారతదేశానికి, చైనాకున్నంత బలమైన ఆర్థిక సామర్థ్యం లేదు. అందువలన తనచుట్టూ ఉన్న బలహీన దేశాలలో పెట్టుబడులు పెట్టడం ద్వారా చైనా ప్రాబల్యానికి అడ్డుకట్ట వేయవచ్చు.

సహకృతులు

ఒకే జెట్ ఒకే రోడ్డు అనే మహాద్భుతమైన ప్రణాళిక తన గూటిలో పెరిగిపోతున్న ఆర్థిక సమస్యలను అధిగమించటానికి ప్రారంభించబడిందని చెప్పబడినా, అంతిమంగా ఈ మొత్తం ప్రాంతాన్నే ఆర్థికంగా మార్చివేయగల ప్రణాళికలా మారింది. కాని ఈ మొత్తం ప్రాజెక్టు పూర్తవటానికి దాదాపు 35 సంవత్సరాలు పట్టవచ్చని అంచనా. అంటే అప్పటికి పీపుల్స్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ చైనా ఏర్పడి వంద సంవత్సరాలు అవుతుంది. పక్కనున్న దేశాలన్నీ ఈ ప్రాజెక్టుపై అనుమానాలు, సందేహాలు వెలిబుచ్చుతున్నప్పటికీ, ఇది ఈ ప్రాంతాలలోని దేశాలకు పుష్కలమైన అవకాశాలు అందిస్తుందనేది సత్యం. చైనా

‘మార్క్సిస్టు’ పై మీ అభిప్రాయాలు తెలపండి!

‘మార్క్సిస్టు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక పైనా, పత్రికలోని నిర్దిష్ట వ్యాసాలపైనా మీ అభిప్రాయాలనూ, సూచనలనూ ఆహ్వానిస్తున్నాం. ఆయా వ్యాసాలపై మీరు చర్చించాల్సిన అంశాలున్నా, అదనపు సమాచారమున్నా క్లుప్తంగా రాసి పంపండి.

మీ లేఖలు అందాల్సిన చిరునామా!
ఎడిటర్,

‘మార్క్సిస్టు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక
 ప్రజాశక్తి ప్రెస్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ-2

“ భారత దేశం ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే చేరి ఆర్థిక, భౌగోళిక రాజకీయ లబ్ధి పొందేలా చూసుకోవాలి. ఈ ఓ.బి.ఓ.ఆర్. రూటులో ఇండియాలోని మరిన్ని ప్రాంతాలు పొందుపరిచేలా షాను మార్పించాలి. ఈ బెల్ట్ పి.ఓ.కె. ద్వారా ఉంది కాబట్టి, దానిని భారత భాగంలో ఉన్న కాశ్మీర్ ద్వారా వెళ్ళేటట్లు మార్చాలి. ”

తన ఆర్థికరంగంలో అంతర్గతంగా, బహిర్గతంగా ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్ళను ఎలా అధిగమిస్తుందన్న దానిపై ఈ ప్రాజెక్టు విజయం ఆధారపడి ఉంటుంది. ఫలితాలు చాలా త్వరగా వస్తాయని చైనీయులు ఆశిస్తున్నారు.

కానీ ఈ ప్రాజెక్టులో చాలా పెద్దఎత్తున మౌలిక వసతుల అభివృద్ధి జరగాల్సి ఉంది కాబట్టి, కనీసం పది సంవత్సరాలవరకైనా ఫలితాల కోసం ఎదురు చూడకుండా ప్రణాళికను సరిచేయాలి. ఎందుకంటే చైనా ఈ ప్రాజెక్టులో నిరంతరం మౌలిక వసతుల కల్పన కోసం పెట్టుబడులు పెట్టాలని నిర్ణయించింది. అభివృద్ధికి నోచుకోని దేశాలు, నిలకడలేని దేశాలలో ఆ పెట్టుబడులు పెట్టటం వలన వాటి నుంచి రాబడి అంతగా ఉండదు. కాబట్టి ఋణ సంక్షోభం ఏర్పడవచ్చు. అంతర్గతంగా చైనా ఇప్పటికే ఆర్థిక సంక్షోభం ఎదుర్కొంటుంది. దాని ప్రభావం ఓ.బి.ఓ.ఆర్. మీద కూడా ఉండవచ్చు. అందువలన ప్రణాళిక అనేది చాలా నిశితంగా ఉండాలి. చైనా ఈ సిల్క్ రోడ్డు నిధికి ఇప్పటికే 40 బిలియన్ డాలర్లు కేటాయించింది. అలాగే 100 బిలియన్ డాలర్ల నిధితో ఆసియా మౌలిక వసతుల బ్యాంకును ఏర్పరచింది. ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయటానికి ఇప్పుడు కేటాయించిన దానికన్నా నాలుగు నుంచి ఐదురెట్లు అదనంగా ఖర్చు అవుతుందని నిపుణులు అంచనా వేశారు.

ఈ అదనపు పెట్టుబడికి ప్రత్యేక బాండ్స్ జారీ చేయటం, చైనా డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ ద్వారా తక్కువ వడ్డీకి ఋణాలు తేవటం చేయాలి. అందువలన చైనా పెట్టుబడుల విషయంలో చాలా జాగ్రత్తగా ఉండకపోతే, ఇంత బ్రహ్మాండంగా రచించిన ఈ ప్రాజెక్టు అత్యంత ఖరీదైన గాలిబుడగలా పేలిపోయే ప్రమాదముంది.

అలాగే ఓ.బి.ఓ.ఆర్. ప్రాజెక్టుని నిశితంగా విమర్శించినవారు, అనుమానాలు వ్యక్తం చేసినవారు చుట్టుప్రక్కల దేశాలలో చాలామంది ఉన్నారు. ముఖ్యంగా ఏసియాన్ దేశాలు ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా చైనా తమ ప్రాంతంలో

అధిపత్యం పెంచుకుంటుందని, సంబంధాలు దెబ్బతింటాయనే భావిస్తున్నారు. అలాగే చైనాకు ఏసియాన్ దేశాలకు మధ్య సరిహద్దులు, ప్రాంతాల మీదా ఉన్న విభేదాలు ఈ ప్రాజెక్టుకి అడ్డంకిగా మారవచ్చు. దీనితోపాటు చైనా తనచుట్టూ ఉన్న ప్రాంతీయ రాజకీయాలను గుర్తించకపోవటం, వాటిలో జోక్యం చేసుకోకపోవటం వలన ఈ ప్రాజెక్టుపై రాజకీయ పార్టీల ప్రభావం, లేదా ఈ ప్రాంతంలో పోటీగా ఉన్న మరొక అధిపత్య దేశం యొక్క ప్రభావం పడవచ్చు. ఇంకా అభివృద్ధికాని మార్కెట్లు ఈ మార్గంలో ఉండటం ఈ ప్రాజెక్టుకి ఇంకొక ఇబ్బంది. టెర్రరిజం కూడా ప్రభావం చూపవచ్చు. అలాగే చైనాకు, అమెరికాకు మధ్య భౌగోళిక, రాజకీయ విభేదాలు, స్పర్ధలు, రష్యాకి, చైనాకి మధ్య సరియైన రీటిలో లేని వ్యాపార సంబంధాలు కూడా ప్రతిబంధకం కావచ్చు. భారతదేశం కూడా ఈ ప్రాజెక్టుని తన దేశానికి ముప్పుగా భావించే అవకాశమే ఎక్కువ. అందువలన ఈ ప్రాజెక్టు అమలు జరగాలంటే ఓ.బి.ఓ.ఆర్. సభ్యదేశాలన్నిటి మధ్య సహకారము, ఖచ్చితమైన ప్రణాళిక ఉండి అమలుచేస్తేనే సత్ఫలితాలను అందిస్తుంది.

ముగింపు

మొత్తంమీద, ఈ ఓ.బి.ఓ.ఆర్. ప్రాజెక్టు చైనా విదేశాంగ విధానం, ఆర్థిక వ్యూహాలకు ముఖ్య భూమికగా ఉంటుంది. రెండు ప్రాచీన కాలపు వాణిజ్య మార్గాలను తిరిగి పునరుద్ధరించటం, అంతర్గతంగా, చుట్టూ ఉన్న ప్రాంతాలలో కొత్త మార్కెట్లను అభివృద్ధి చేయటం దీని ప్రధాన లక్ష్యం. ఈ ఓ.బి.ఓ.ఆర్. సఫలం కావటానికి ఈ రూటులో ఉన్న దేశాలన్నింటికీ చైనా ఆర్థికంగా పూర్తి సహకారం అందించటానికి సిద్ధంగా ఉంది. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందించటానికి, మౌలిక వసతుల నిర్మాణానికి సహకరిస్తోంది. ఇప్పటికే మౌలిక వసతుల నిర్మాణం కోసం పెట్టుబడులు పెట్టి తన వంతు ప్రయత్నం ప్రారంభించింది.

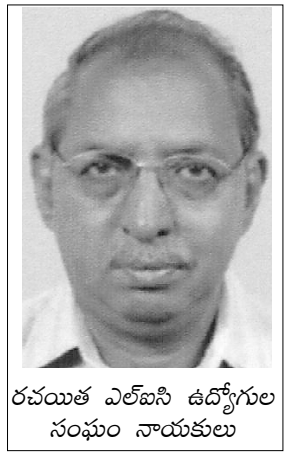
భారతదేశ కోణంలో ఓ.బి.ఓ.ఆర్. ప్రాజెక్టు వలన ప్రపంచ వాణిజ్యంలోను, వ్యాపారంలోనూ, భారతదేశ అవకాశాలను చైనా బాగా దెబ్బతీసే అవకాశం ఉంది. అందువలన ఇండియా ఈ ప్రాజెక్టుకు బయటే ఉండిపోతే ప్రస్తుతం ఉన్న మార్కెట్ల కూడా పోయే ప్రమాదం ఉంది. వివిధ దేశాల నుండి వచ్చే పెట్టుబడులు కూడా తగ్గిపోవచ్చు. ఈ విధమైన పరిస్థితులలో భారతదేశంలోని విధాన రూపకర్తలు ఓ.బి.ఓ.ఆర్. వలన ఈ దేశానికి వచ్చే ఇబ్బందులను నిలువరించటానికి, ఈ ప్రాజెక్టు నుంచి మెరుగైన ఫలితాలు అందుకోవటానికి వ్యూహాలు, ప్రణాళికలు రూపొందించాలి. ఇండియా, ఇతర దేశాలకు స్నేహ హస్తాన్ని అందించటానికి చైనా ఇప్పటికే అనేకసార్లు ప్రయత్నించింది. భారత దేశం ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే చేరి ఆర్థిక, భౌగోళిక రాజకీయ లబ్ధి పొందేలా చూసుకోవాలి. ఈ ఓ.బి.ఓ.ఆర్. రూటులో ఇండియాలోని మరిన్ని ప్రాంతాలు పొందుపరిచేలా షాను మార్పించాలి. ఈ బెల్ట్ పి.ఓ.కె ద్వారా ఉంది కాబట్టి, దానిని భారత భాగంలో ఉన్న కాశ్మీర్ ద్వారా వెళ్ళేటట్లు మార్చాలి. దీనివలన కాశ్మీర్ అభివృద్ధి సాధించటమేకాక, ఇరు దేశాల మధ్య ఉన్న ఉద్రిక్తతలను తగ్గించుకొని, సముద్రాన్ని పెంపొందించుకోవచ్చు. అలాగే సముద్ర మార్గంలో మార్పులు చేయించి, కనీసం తీరప్రాంతంలోని ఇంకొక ఓడరేవు, ముంబై లేదా కొచ్చిని అందులో చేర్చాలి. ఈ చర్య వలన ఇండియాలోని మౌలిక వసతుల నిర్మాణానికి విదేశీ పెట్టుబడులను, టెక్నాలజీని మరింతగా ఆకర్షించటానికి వీలవుతుంది.

అందువలన ఈ ప్రాజెక్టు మొదటిదశనుండే భారతదేశం భాగస్వామి కావాల్సిన అవసరం ఉంది. చైనా ఇస్తున్న పిలుపును అందుకొని, ఈ ప్రాజెక్టులో భౌగోళికంగా, రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా కీలకపాత్ర పోషించాలి. కొత్త మార్కెట్లలోకి ప్రవేశించటానికి, మౌలిక వసతులలో పెట్టుబడులు పెట్టి లాభాలు తెచ్చుకోవటానికి ఇది సరియైన అవకాశం. అలాగే అంతర్జాతీయంగా కూడా భారతదేశం మంచి పేరు తెచ్చుకొనే అవకాశం ఉంది. దుందుడుకుగా పరిగెత్తే చైనాకు, అనుమానాస్పందంగా చూసే పశ్చిమ దేశాలకు మధ్యవర్తిగా ఉండవచ్చు. అందువలన ఓ.బి.ఓ.ఆర్. వలన ఇండియాకు చాలా లాభాలు ఉన్నాయి. అది వెంటనే తన అనుమానాలను, అపోహలను, సందేహాలను పక్కన పెట్టి మారుకుగా ఇందులో పాల్గొంటే బ్రహ్మాండమైన ఫలితాలు సాధించవచ్చు.

(అనువాదం : ఎల్.ఎన్. భారవి)

భారత ద్రవ్యస్థుతి సంక్షిప్త పరిచయం

కొండముది లక్ష్మీప్రసాద్ ✍️

రచయిత ఎల్.బి.సి ఉద్యోగుల సంఘం నాయకులు

2011లో కేంద్ర ప్రభుత్వంచే జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ నేతృత్వంలో పదిమంది సభ్యులతో ఏర్పాటు చేయబడ్డ ద్రవ్యరంగ చట్ట సంస్కరణల కమిషన్ తో భారతదేశంలో ద్రవ్యరంగ సరళీకరణ కీలకదశకు చేరింది. అంతర్జాతీయ పోటీకి నిలబడగలిగే, సమర్థవంతమైన అధునాతన ఆర్థికవ్యవస్థను నిర్మించటానికి వీలుగా ద్రవ్యరంగ చట్ట సవరణల ప్రతిపాదనల కోసం ఈ కమిషన్ను నియమించినట్లు అప్పటి యుపిఎ ప్రభుత్వం తెలియజేసింది. అంతర్జాతీయ ద్రవ్య పెట్టుబడి స్వేచ్ఛా చలనానికి భారత్ లోని ద్రవ్యరంగ చట్టాలు అవరోధంగా, అసమగ్రంగా ఉన్నాయని విమర్శల నేపథ్యంలో క్షిప్రమైన ప్రభుత్వరంగ చట్టాలను రెండు సంవత్సరాలపాటు అధ్యయనం చేసి, మార్చి 2013న జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిషన్ తన నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. ఈ నివేదిక రెండు భాగాలుగా తయారు చేయబడింది. దేశ విదేశాలలోని ఆర్థికవేత్తలు, విధాన అధ్యయన కర్తలు, న్యాయ నిపుణులు, ప్రయోజనార్థులతో విస్తృతంగా చర్చలు, సంప్రదింపులు జరిపి, ద్రవ్యరంగ కమిషన్ తమ ప్రతిపాదనలను, విశ్లేషణలను మొదటి భాగంలో పొందుపరిచింది. వీటి ప్రాతిపదికన రెండవ భాగంలో ద్రవ్యరంగ పటిష్టతకు ప్రస్తుతమున్న చట్టాల స్థానంలో ప్రవేశపెట్టాల్సిన నూతన చట్ట ముసాయిదాను “భారత ద్రవ్య స్థుతి”గా రూపొందించింది.

15 ద్రవ్యరంగ చట్టాలను మార్చి తయారు చేయబడ్డ భారత ద్రవ్య స్థుతి ముసాయిదా బిల్లు 450 క్లాజులను, 6 షెడ్యూళ్ళను కలిగివుంది. భారత ఆర్థికవ్యవస్థ వచ్చే 25-30 సంవత్సరాలలో తన ప్రస్తుత పరిమాణం కంటే 8 రెట్లు, అంటే ప్రస్తుతమున్న అమెరికా ఆర్థిక వ్యవస్థ కంటే పెద్దదిగా పెరిగే అవకాశముందని, దానికి తగ్గట్టు భారత ద్రవ్యస్థుతి రూపొందించబడి, భవిష్యత్ కాల పరిక్షకు తట్టుకోగలుగుతుందని ద్రవ్యరంగ బిల్లు సవరణల కమిషన్ ఆశాభావాన్ని వ్యక్తం చేసింది. అత్యధిక

శ్రమకోర్చి ఈ చట్టాన్ని తయారు చేసినప్పటికీ కమిషన్ కొనసాగిన కాలంలో 10 మంది సభ్యుల్లో ఇద్దరు సభ్యులు మృతిచెందగా, ఒక సభ్యుడు కమిషన్ పనిలో లేడు. మిగిలిన సభ్యులలో నలుగురు కమిషన్ ప్రతిపాదించిన వివిధ అంశాలపై తమ అసమ్మతిని తెలియజేశారు. కమిషన్ ప్రతిపాదనలలో భారత రిజర్వు బ్యాంకు పరిధిని భారీగా కుదించటం ప్రధాన అంశంగా ఉండటంతో ఈ ముసాయిదా రిజర్వు బ్యాంకు పూర్వ అధినేతలు, ద్రవ్యరంగ నిపుణుల నుండి తీవ్ర వ్యతిరేకతను ఎదుర్కొన్నది. ఈ ముసాయిదాను మానసిక వైకల్యంతో (సిజోఫ్రెనిక్) రూపొందించిన ముసాయిదాగా రిజర్వు బ్యాంకు ప్రస్తుత గవర్నరు రఘురాం రాజన్ ఆనాడు వ్యాఖ్యానించారు.

భారత ద్రవ్య స్థుతి-2

భారత ద్రవ్యస్థుతిని విడుదల చేసిన రెండు సంవత్సరాల తరువాత ఆ ముసాయిదాను మరింతగా తాజాపరిచి ప్రజలు, ప్రయోజనార్థుల స్పందనల కోసం 23 జులై 2015న ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ తన వెబ్ సైట్ లో ఉంచింది. దీనినే భారత ద్రవ్యస్థుతి-2 అని అంటున్నాము. స్పందనలను స్వీకరించటానికి కేవలం రెండు వారాలే గడువుపెట్టింది. ద్రవ్యరంగ చట్ట సవరణల కమిషన్ ప్రతిపాదించిన కొన్ని మౌలికాంశాలు భారత ద్రవ్యస్థుతి-2లో తీవ్రమైన మార్పులకు గురికావటంతో తాజాపరిచిన ముసాయిదా మరింతగా వివాదాస్పదమైంది.

రిజర్వుబ్యాంకు మౌలిక అధికారాలను, విస్తృతిని కత్తిరించి, సుదీర్ఘకాలంగా భారత ఆర్థికవ్యవస్థకు ఆయువుపట్టుగా నిలిచిన భారత దేశ కేంద్ర బ్యాంకును ఒక సాధారణ ద్రవ్యరంగ నియంత్రణ సంస్థగా మార్చిన భారత ద్రవ్య స్థుతి-2పై రంగరాజన్, వై.వి. రెడ్డి, ఎస్.ఎస్. తారాపోర్ లాంటి రిజర్వుబ్యాంకు మాజీ గవర్నర్లు, ఆర్థికవేత్తలు, న్యాయ నిపుణులు, విశ్లేషకులు, మూడీస్ లాంటి అంతర్జాతీయ రేటింగ్ సంస్థల నుండి తీవ్ర వ్యతిరేకత, నిరసనలు

వ్యక్తమయ్యాయి. విశేషమేమిటంటే, జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ (కమిషన్ చైర్మన్) స్పందిస్తూ తాజాపరిచబడిన భారత ద్రవ్యస్థుతి ముసాయిదా (భారత ద్రవ్య స్థుతి-2) తనది కాని, తాను నేతృత్వం వహించిన కమిషన్ ది కాని కాదని, అది భారత ప్రభుత్వానిదని స్పష్టపరిచారు. ఆర్థికశాఖ కార్యదర్శి రాజీవ్ మెహ్రాషి ప్రకటన చేస్తూ, తమ ప్రభుత్వం కాని, ద్రవ్య రంగ చట్ట సంస్కరణల కమిషన్ కాని తాజాపరిచిన ముసాయిదాకు సొంతదారులు కాదని, భారతదేశ ప్రజలే దీని సొంతదారులని, ప్రభుత్వరంగాన్ని, కమిషన్ గాని ప్రజల అభిప్రాయాలను సంకలనం మాత్రమే చేసిందన్నారు. రాజీవ్ మెహ్రాషి, జస్టిస్ శ్రీకృష్ణలు చేసిన పై ప్రకటనల బట్టి, ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ వెబ్ సైట్ లో ప్రజా వ్యాఖ్యల కోసం ఉంచిన తాజా పరిచిన భారత ద్రవ్య స్థుతి-2 ముసాయిదాకు తల్లిదండ్రులవారో జవాబులేని ప్రశ్నగా మిగిలింది. ఈ నేపథ్యంలో వివాదాస్పదమైన భారత ద్రవ్యస్థుతి-2 ముసాయిదా బిల్లును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టాల్సిన యన్నీవ ప్రభుత్వ తీరుపై అందరి దృష్టి కేంద్రీకరింపబడింది.

రిజర్వుబ్యాంకుపై కేంద్ర ప్రభుత్వ అక్రమ

2008 ప్రపంచ ద్రవ్య సంక్షోభం తర్వాత పశ్చిమ దేశాలు వారి వారి కేంద్ర బ్యాంకులకు మరిన్ని నూతన అధికారాలనిచ్చి పటిష్టపరుస్తుంటే, మన దేశంలో ప్రతిపాదించబడ్డ నూతన ద్రవ్యస్థుతి రిజర్వుబ్యాంకు అధికారాలను బావటంగా కత్తిరించడానికి పూనుకోవడం వివిధ వర్గాల్ని విస్మయపరిచింది. ద్రవ్య పరపతి విధానంలో బిగింపు దశను ఎప్పుడు సడలించాలనేది, దీర్ఘకాలికంగా ఉన్న సంశయం. అధికారంలో ఎవరున్నారన్న అంశంతో నిమిత్తం లేకుండా వివిధ ప్రభుత్వాలు, ద్రవ్య నియంత్రణ సంస్థల మధ్య భేదాభిప్రాయాలు, ఘర్షణ సుదీర్ఘ కాలంగా ఉన్నాయి. 1935లో రిజర్వుబ్యాంకును

“కొన్ని సంవత్సరాల నుండి పెట్టుబడి ఖాతా సరళీ కరణపై రిజర్వ్ బ్యాంక్, ప్రభుత్వం మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలు కొనసాగాయి. ఫైనాన్స్ మార్కెట్ల ఒత్తిడులతోను, వారి సొంత ప్రయోజనాల దృష్ట్యా ప్రభుత్వ వర్గాలు పెట్టుబడి ఖాతాను మరింతగా సరళీకరించి ఈక్విటీ, రుణ మార్కెట్లను విస్తృత పరచాలని భావిస్తున్నాయి.”

ఏర్పరచేటప్పుడు, ఇది జాతీయోద్యమానికి కొమ్ముకాస్తుందేమోనన్న సంచయం బ్రిటీష్ ప్రభుత్వానికి ఉండేదట. 2004 సంవత్సరం వరకు కేంద్రానికి, కేంద్ర బ్యాంకుకు మధ్య ఉన్న మనస్సుర్దలు నాలుగు గోడల మధ్య పరిష్కారమౌతుండేవి. 2004 తర్వాత ఈ విభేదాలు బహిరంగంగా బయటపడి, 2008 ప్రపంచ ద్రవ్య సంక్షోభం తర్వాత రచ్చకెక్కాయి. కొన్ని సంవత్సరాల నుండి పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణపై రిజర్వ్ బ్యాంక్, ప్రభుత్వం మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలు కొనసాగాయి. ఫైనాన్స్ మార్కెట్ల ఒత్తిడులతోను, వారి సొంత ప్రయోజనాల దృష్ట్యా ప్రభుత్వ వర్గాలు పెట్టుబడి ఖాతాను మరింతగా సరళీకరించి ఈక్విటీ, రుణ మార్కెట్లను విస్తృతపరచాలని భావిస్తున్నాయి. ఈ దిశలో కేంద్ర బ్యాంకు వైఖరి భిన్నంగా ఉండడంతో, ఈక్విటీ, రుణ మార్కెట్ల విస్తరణకు రిజర్వు బ్యాంకు అడ్డుగా ఉందని భావిస్తూ ఫైనాన్స్ మార్కెట్లకు కిసుకగా ఉన్నాయి. ఫైనాన్సియల్ మార్కెట్ల సరళీకరణను అతివేగంగా జరపాలని తహతహలాడుతున్న ప్రభుత్వానికి కూడా రిజర్వు బ్యాంకు ధోరణి నచ్చలేదు.

గత కొంతకాలంగా లక్షిత ద్రవ్యోల్బణ ధ్యేయాలను సాధించాల్సిన సందర్భాలలో వడ్డీరేట్లు తగ్గించే విషయంలో రిజర్వు బ్యాంకు అనుసరించిన వైఖరిపై కేంద్ర ప్రభుత్వం, పారిశ్రామిక వర్గాలు కలసికట్టుగా దుమ్మెత్తిపోశాయి. రిజర్వు బ్యాంకు స్వయం ప్రతిపత్తిపై తీవ్ర చర్చ నడిచింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆర్థిక సంక్షోభం, తదనంతర కాలంలో లక్షిత ద్రవ్యోల్బణ భావనలోని డొల్లతనం కూడా బట్టబయలైంది. లక్షిత ద్రవ్యోల్బణం, రిజర్వు బ్యాంకు స్వయం ప్రతిపత్తి-రెండూ వేరు వేరు అంశాలు. లక్షిత ద్రవ్యోల్బణంలో ఉన్న విశ్వాసం, కేంద్ర బ్యాంకులకు ఇవ్వాలని స్వేచ్ఛకు అడ్డంకి కాకూడదనేది నిపుణుల భావన.

2010లో ఆర్థికమంత్రి చైర్మన్ గా, రిజర్వు బ్యాంకుతో సహా వివిధ ద్రవ్య నియంత్రణ

సంస్థల అధినేతలు సభ్యులుగా ద్రవ్య సుస్థిరత, అభివృద్ధి సమితిని (ఫైనాన్సియల్ స్టేబిలిటీ అండ్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్) ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సమితి నిర్వహించిన సమావేశాల్లో రిజర్వు బ్యాంకుతో సహా వివిధ నియంత్రణ సంస్థల అధినేతలు, సమితి పని విధానం తమ నియంత్రణ సంస్థల స్వయం ప్రతిపత్తిని దెబ్బతీస్తుందని ఆరోపించారు. సమితి పదే పదే ప్రస్తావించే ద్రవ్యరంగ అభివృద్ధి, విస్తరణ తమ పని కాదని తెగసి చెప్పారు. వీరితోపాటు ద్రవ్యరంగ సరళీకరణను వ్యతిరేకించే శక్తులు ప్రపంచ ద్రవ్య సంక్షోభం తర్వాత పెరిగాయి. వీరి వైఖరికి సమాధానంగానే ద్రవ్యరంగ చట్ట సంస్కరణల కమిషన్ ను రంగంలోకి దించారని కొందరు నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

ఈ పూర్వరంగంలో గత దశాబ్దకాలం నుండి ప్రణాళికాబద్ధ విధాన నిర్ణయాలతో రిజర్వు బ్యాంకు స్వయం ప్రతిపత్తిని దెబ్బతీయాలని అన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వాలు ఉద్దేశ్యపూర్వక ప్రయత్నాలను ముమ్మరం చేశాయి. అంతిమంగా కేంద్ర ప్రభుత్వ చర్యలు ద్రవ్యరంగ చట్ట సవరణల కమిటీ ఏర్పాటుకు దారితీశాయి.

మారనన్న రిజర్వు బ్యాంకు రూపం

ఆసియా ద్రవ్య సంక్షోభం, ఇటీవలి ప్రపంచ ద్రవ్య సంక్షోభం నేపథ్యంలో ప్రపంచవ్యాప్త మన్ననలు పొందిన భారత రిజర్వు బ్యాంకు పటిష్టతకు, స్వయం ప్రతిపత్తికి తగిన చర్యలు ప్రతిపాదించకుండా, భారత ద్రవ్య స్మృతి 2 ముసాయిదా రిజర్వు బ్యాంకుపై బహు ముఖాలుగా దాడిని ఎక్కుపెట్టింది. ప్రస్తుతం రిజర్వు బ్యాంకు ద్రవ్య పరపతి విధాన నిర్వహణ, ద్రవ్య సుస్థిరత, బ్యాంకులు, బ్యాంకేతర సంస్థల నియంత్రణ, అజమాయిషీ, విదేశీ మారకం యాజమాన్యం, ప్రభుత్వ బాండ్లు, డెరివేటివ్ మార్కెట్ల నిర్వహణ, ప్రభుత్వ అప్పు కరెన్సీ రేట్ల నిర్వహణ, డిపాజిట్ ఇన్స్యూరెన్స్, పరపతి గ్యారెంటీ కార్పొరేషన్ నిర్వహణలను నిర్వహిస్తూ చెల్లింపులు, పరిష్కారాల వ్యవస్థకు దేశంలోనే

అత్యున్నత అధికార సంస్థగా, ద్రవ్య పరపతి వ్యవస్థకు గుండెకాయగా వ్యవహరిస్తున్నది.

భారత ద్రవ్య స్మృతి ప్రకారం రిజర్వు బ్యాంకు భవిష్యత్ చిత్రం ఎలా ఉంటుందో చూద్దాం. భారత ద్రవ్య స్మృతి ప్రకారం రిజర్వు బ్యాంకు అధీనంలో ద్రవ్య పరపతి విధాన కమిటీ నిర్ణయాల అమలు, షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకుల నియంత్రణ-పర్యవేక్షణ. కరెన్సీ నిర్వహణ, చెల్లింపులు, పరిష్కారాల వ్యవస్థ నిర్వహణ మాత్రమే ఉంటాయి. విదేశీ మారక ద్రవ్య నిల్వల నిర్వహణపై స్పష్టమైన ప్రస్తావన లేదు. బ్యాంకింగేతర సంస్థల నియంత్రణ పర్యవేక్షణ, విదేశీ మారక ద్రవ్యం, డెరివేటివ్స్, ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీ మార్కెట్ల కార్యకలాపాలను సూతనంగా ఏర్పాటు చేయబోయే “ఫైనాన్సియల్ అథారిటీ” నియంత్రిస్తుంది. ఈ అథారిటీయే బ్యాంకింగ్, చెల్లింపు వ్యవస్థల కార్యకలాపాలు కాకుండా మిగిలిన అన్నిరకాల ద్రవ్యరంగ సేవల్ని నియంత్రిస్తుంది. దీని నిర్వహణకు ప్రభుత్వం, రిజర్వు బ్యాంకు నామినేట్ చేసిన సభ్యులుంటారు. ఇది ప్రధానంగా ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ అధీనంలో ఉంటుంది. డిపాజిట్ ఇన్స్యూరెన్స్, పరపతి గ్యారెంటీ కార్పొరేషన్ నిర్వహణను రిజల్టా షన్ కార్పొరేషన్ కు అప్పగిస్తారు. చివరకు రిజర్వు బ్యాంకు గవర్నర్ ను చైర్మన్ గాను, డిప్యూటీ గవర్నర్ ను సభ్యులుగానూ మార్పాలని కమిషన్ ప్రతిపాదించింది.

కమిషన్ ప్రతిపాదించిన సంక్షిప్త భారత ద్రవ్యస్మృతి ప్రణాళాలు

ద్రవ్యవ్యవస్థలోని వివిధ రంగాలను నియంత్రిస్తున్న చట్టాలనున్నీంటిని కలిపి, రంగాల కఠితంగా సూత్రబద్ధంగా తయారు చేయబడ్డ చట్ట ముసాయిదాయే భారత ద్రవ్య స్మృతి. ఈ ద్రవ్య రంగ చట్టం తొమ్మిది విభాగాలను కలిగిఉంది.

ద్రవ్య పరపతి విధాన కమిటీ (మానిటరింగ్ పాలసీ కమిటీ)

ద్రవ్య పరపతి విధానానికి చట్టపరమైన జవాబుదారీ యంత్రాంగాన్ని ఏర్పరచాలి. ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ పరిమాణాత్మక లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించి, పర్యవేక్షించాలి. ఈ లక్ష్యాన్ని రిజర్వు బ్యాంకు తన దగ్గర ఉన్న సాధనాలతో అమలు చేయాలి. రిజర్వు బ్యాంకు అధికారాలను ఎలా అమలు చేయాలి నిర్ణయించటానికి ద్రవ్య పరపతి విధాన కార్యవర్గ కమిటీ ఏర్పాటు చేయబడుతుంది.

పర్యవసానాలు...

ప్రస్తుతం భారతదేశంలో ద్రవ్య పరపతి విధాన నిర్వహణ బాధ్యతను రిజర్వు బ్యాంకు, ద్రవ్య విధాన బాధ్యతను ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ నిర్వహిస్తున్నాయి. ద్రవ్య పరపతి విధాన

బాధ్యతను ప్రభుత్వం రిజర్వు బ్యాంకు బోర్డుకు కట్టబెట్టినప్పటికీ, బోర్డు ఈ బాధ్యతను దాదాపుగా గవర్నర్ కు అప్పజెప్పింది. కానీ నూతన ద్రవ్య సృష్టి ఈ బాధ్యతను రిజర్వు బ్యాంకు నుండి తప్పించి, ద్రవ్య పరపతి విధాన కమిటీకి అప్పజెప్పింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ద్రవ్య పరపతి విధాన బాధ్యతను ద్రవ్య పరపతి విధాన కమిటీలే నిర్వహిస్తున్నాయన్న సెపెంత్ మన దేశంలో కూడా అదే విధానాన్ని అమలు చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వ వర్గాలు సమర్థించుకుంటున్నాయి. వివిధ దేశాల అనుభవాలలో ద్రవ్య పరపతి విధాన బాధ్యతను కమిటీలకు అప్పజెప్పినప్పటికీ, వాటి చైర్మన్ అభిప్రాయాలకే అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. భారత ద్రవ్య సృష్టి ఎనిమిది మంది సభ్యులు గల ద్రవ్య పరపతి కమిటీలో ఇద్దర్ని రిజర్వు బ్యాంకు నుండి, నలుగుర్ని ప్రభుత్వం నియమించే బయటి వ్యక్తులతో భర్తీ చేయాలన్నది. కాని కమిటీ చైర్మన్ గా పిలువబడే గవర్నర్ కు వీటో అధికారాన్ని ఇచ్చి పరిస్థితిని కొంతమేరకు రక్షించింది. ఆ అంశంపై ప్రభుత్వం నియమించిన ఉరిత్ పటిల్ కమిటీ ఐదుగురు సభ్యుల కమిటీలో ముగ్గుర్ని రిజర్వు బ్యాంకు నుండి, ఇద్దరు ప్రభుత్వం నియమించే బయటి వ్యక్తుల్ని తీసుకోవచ్చునన్నది. గవర్నర్ కు వీటో అధికారాన్ని తొలగించింది.

భారత ద్రవ్య సృష్టి -2లో పేర్కొన్న ప్రతిపాదనలో నూతన ద్రవ్య పరపతి విధాన కమిటీలో ఆరుగురు సభ్యులుంటారు. వీరిలో నలుగురిని కేంద్ర ప్రభుత్వం బయట నుండి నియమిస్తుంది. ఇద్దరిని రిజర్వుబ్యాంకు నియమిస్తుంది. గవర్నరు ఈ కమిటీకి చైర్మన్ గా ఉంటారు. ఈ నిర్మాణంతో సహజంగా ప్రభుత్వ నిర్ణయాలే కమిటీ నిర్ణయాలగా ఉంటాయి. కమిటీ నిర్ణయాలపై గవర్నర్ కు వీటో అధికారం ఉండదు. ఇంతవరకు రిజర్వుబ్యాంకు నిర్వహిస్తున్న వడ్డీ రేట్ల నిర్ణయంతో సహా ద్రవ్య పరపతి విధానానికి సంబంధించిన అన్ని అంశాలను ద్రవ్య పరపతి విధాన కమిటీ నిర్వహిస్తుంది. ఈ లక్షణాలతో భారత ద్రవ్యసృష్టి - 2 వివాదాస్పదమైంది. సహజంగా అధిక వృద్ధిరేట్లపై మోజుపడే ప్రభుత్వాలు వడ్డీరేట్లు తక్కువగా ఉండాలనుకుంటాయి. ఈ బాధ్యతను ప్రభుత్వ ఆధీనంలోని ద్రవ్య పరపతి విధాన కమిటీ నిర్వహిస్తుంది. కాని రిజర్వుబ్యాంకుకు ద్రవ్యోల్బణ నియంత్రణ బాధ్యతను అప్పజెప్పటం, పరిణామాలకు జవాబుదారీ చేయటం జరిగింది. ద్రవ్యోల్బణం పెరిగే సందర్భాలలో దానిని నియంత్రించేందుకు సహజంగా ఉపయోగించే

“ఈ పరిణామాలు స్థూల ఆర్థికవ్యవస్థ సుస్థిరతకు ప్రమాదకరం. అందువల్లే ఈ అంశాన్నే అనేకమంది ఆర్థిక వేత్తలు, బ్యాంకర్లు, కేంద్ర బ్యాంకులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాయి. వాళ్ళ దృష్టిలో ద్రవ్య పరపతి విధాన నిర్ణేతగా కేవలం కేంద్ర బ్యాంకు (రిజర్వుబ్యాంకు) మాత్రమే ఉండాలి.”

ఆర్.బి.ఐ. గవర్నర్ రఘురామ్ రాజన్

సాధనం వడ్డీ రేట్లను పెంచటం. వడ్డీరేట్ల పెంపు అనివార్యంగా వృద్ధిరేట్లపై అసనుకూల ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. దీని కారణంగా ప్రభుత్వ నామినీలతో ప్రభావితమయ్యే కమిటీతో వైరుధ్యాలు తరచూ ఉండే ప్రమాదముంది. కమిటీలో అత్యధిక శాతం సభ్యులు ప్రభుత్వ నామినీలు ఉండటంతో స్వార్థపర రాజకీయాలు కమిటీ నిర్ణయాలను ప్రభావితం చేసే అవకాశముంది. ఈ పరిణామాలు స్థూల ఆర్థికవ్యవస్థ సుస్థిరతకు ప్రమాదకరం. అందువల్లే ఈ అంశాన్నే అనేకమంది ఆర్థికవేత్తలు, బ్యాంకర్లు, కేంద్ర బ్యాంకులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాయి. వాళ్ళ దృష్టిలో ద్రవ్య పరపతి విధాన నిర్ణేతగా కేవలం కేంద్ర బ్యాంకు (రిజర్వుబ్యాంకు) మాత్రమే ఉండాలి.

కొసమెరుపు

ఈ తీవ్ర వ్యతిరేకతకు ఖంగుతిన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం రిజర్వుబ్యాంకుతో ద్రవ్య పరపతి విధాన కమిటీ ఏర్పాటుపై ఇటీవలే ఒక అవగాహనకు వచ్చినట్లు, వివరాలు పార్లమెంటు సమావేశాల్లో ప్రకటించబడతాయని తెలుస్తున్నది. ఈ ప్రతిపాదిత కమిటీలో ఐదుగురు సభ్యులుంటారు. ముగ్గుర్ని రిజర్వుబ్యాంకు నియమిస్తుంది. ఇద్దర్ని ప్రభుత్వం బయట నుండి నియమిస్తుంది. కమిటీ చైర్మన్ గా ఉండే ఏ

సభ్యుడైనా హాజరుకాని సందర్భంలో రిజర్వు బ్యాంకు గవర్నర్ క్యాస్టింగ్ ఓటు వేసే హక్కు కలిగి ఉంటాడు. లక్షిత ద్రవ్యోల్బణ ధ్యేయాన్ని ప్రభుత్వం రిజర్వుబ్యాంకుతో సంప్రదించి నిర్ణయించాలి.

ప్రభుత్వ ఋణ యాజమాన్య ఏజెన్సీ (పబ్లిక్ డెబ్ మేనేజ్మెంట్)

దీర్ఘకాలికంగా తక్కువ వ్యయంలో ద్రవ్యాన్ని అందించే వ్యూహంతో ప్రభుత్వ ఋణ యాజమాన్యాన్ని నైపుణ్యంగా నిర్వహించగల యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రభుత్వ ఋణ నిర్వహణకు ఏకైక ఏజెన్సీ ఏర్పాటు చేయాలని కమిషన్ ప్రతిపాదించింది.

ఇంతవరకు రిజర్వుబ్యాంకు నిర్వహిస్తున్న ప్రభుత్వ ఋణ యాజమాన్య ప్రక్రియను దాని నుండి విడదీసి స్వతంత్ర ఋణ యాజమాన్య ఏజెన్సీగా రూపకల్పన చేయాలని కమిషన్ ప్రతిపాదించింది. స్వతంత్ర ఋణ యాజమాన్య ఏజెన్సీ ఇన్వెస్ట్మెంట్ బ్యాంకింగ్ లక్షణాలు కలిగి ఉండాలని భావించింది. రిజర్వుబ్యాంకు ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ బాండ్లను విక్రయస్తూ, రెండు పరస్పర విరుద్ధమైన ధ్యేయాలను నిర్వర్తిస్తున్నది. ప్రభుత్వానికి తక్కువ వడ్డీకి పెట్టుబడులను సమకూర్చాల్సి వచ్చినప్పుడు కేంద్రబ్యాంకు తీసుకోవలసిన వైఖరికి, ద్రవ్యోల్బణాన్ని అదుపు చేయాల్సి వచ్చినప్పుడు కేంద్ర బ్యాంకు తీసుకునే వైఖరికి మధ్య వైరుధ్యం ఏర్పడుతున్న కారణంగా స్వతంత్ర ఋణ యాజమాన్య ఏజెన్సీ ఏర్పాటు ప్రాధాన్యతను కమిషన్ భారత ద్రవ్యసృష్టిలో నొక్కిచెప్పింది. కాని భారత ద్రవ్యసృష్టి-2లో ఈ ఋణ యాజమాన్య ఏజెన్సీ స్వతంత్రంగా కాకుండా ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలో ఉండటంపై తీవ్రమైన విమర్శలు చోటు చేసుకున్నాయి.

రిజర్వుబ్యాంకు నుండి స్వతంత్ర ప్రభుత్వ ఋణ ఏజెన్సీని వేరుచేస్తే, రిజర్వుబ్యాంకు ప్రభుత్వ బాండ్ల మార్కెట్ ను పోషించాల్సిన అవసరం ఉండదు. కేంద్ర బ్యాంకు తన బహిరంగ మార్కెట్ కలాపాలను ద్రవ్య పరపతి

“అటువంటప్పుడు ప్రజా దిపాజిట్లు స్వీకరిస్తున్న బ్యాంకింగేతర ద్రవ్య సంస్థలను బ్యాంకులుగా పరిగణించి, వాటి నియంత్రణను రిజర్వు బ్యాంకు పరిధిలో ఉంచాలి. కాని కమిషన్ బ్యాంకింగేతర ద్రవ్య సంస్థల నియంత్రణను ఉమ్మడి ఫైనాన్షియల్ అధికారికి కట్టబెట్టింది.”

విధానానికి అనుకూలంగా స్వతంత్రంగా నిర్వహించగలుగుతుంది. దీని ఫలితంగా ప్రభుత్వ ఋణబాండ్లపై చెల్లించాల్సిన వడ్డీ పెరుగుతుంది. ప్రభుత్వానికి తక్కువ వడ్డీకి తగినంత ఋణం లభించదు. అందువల్ల రిజర్వుబ్యాంకు నుండి ప్రభుత్వ ఋణ ఏజెన్సీని వేరు చేయటం జాతి ప్రయోజనాలకు శ్రేయస్కరం కాదని ఎస్ఎస్ తారాపోర్లలాంటి నిపుణులు వాదిస్తున్నారు.

భారతదేశ ఆర్థికవ్యవస్థ సుదీర్ఘకాలంగా ద్రవ్యలోటుతోనే కొనసాగుతున్నది. ఈ లోటును ప్రధానంగా ప్రభుత్వం ఋణ బాండ్ల ద్వారానే భరించేస్తున్నది. అందువల్ల రిజర్వుబ్యాంకు మాజీ గవర్నర్ ఎస్ఎస్ తారాపోర్లలాంటి నిపుణుల వాదన ఏమంటే, మన ఆర్థికవ్యవస్థ ద్రవ్యలోటు అత్యధికంగా ఉన్నంత కాలం, బ్యాంకింగ్ రంగంలో అత్యధిక లావాదేవీలు ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకుల అధీనంలో ఉన్నంతకాలం, చట్టపరమైన లిక్విడిటీ నిపుణులను బ్యాంకులు తప్పనిసరిగా అమలు చేయాల్సినంత కాలం ప్రభుత్వ ఋణ యాజమాన్యం తప్పనిసరిగా రిజర్వు బ్యాంకు ఆధిపత్యంలోనే ఉండి తీరాలి. ప్రపంచ ద్రవ్య సంక్షోభం అనంతరం అనేక దేశాల్లో ప్రభుత్వ రుణ యాజమాన్య బాధ్యతను కేంద్ర బ్యాంకులకు తరలించడం జరిగింది.

భారత ద్రవ్య స్మృతి పార్లమెంటు ఆమోదం పొందటంతో నిమిత్తం లేకుండా ఎన్నియో ప్రభుత్వం ప్రభుత్వ ఋణ ఏజెన్సీ ఏర్పాటును 2015 ద్రవ్య బిల్లులో ప్రతిపాదించారు. రిజర్వు బ్యాంకు చట్టాన్ని సవరిస్తే కాని ప్రభుత్వ ఋణ ఏజెన్సీ ఏర్పాటు ఆచరణలో సాధ్యం కాదు. ఇందుకోసం సవరణను లోక్సభ, రాజ్యసభ రెంటిలోనూ ప్రవేశపెట్టాలి. ద్రవ్య బిల్లుకు లోక్సభ ఆమోదం తెలివితే చాలు. తన తప్పిదాన్ని తెలుసుకున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం చివరి క్షణంలో ఈ అంశాన్ని ద్రవ్యబిల్లు నుండి తొలగించింది. ఉమ్మడి ఫైనాన్షియల్ అధికారి

నియంత్రణ సంస్థలకు స్వతంత్రత, జవాబు

దారీతనం ఉండాలని కమిషన్ భావిస్తున్నది. ప్రభుత్వ కంపెనీతోనైనా, ప్రైవేట్ కంపెనీతోనైనా నియంత్రణ సంస్థ నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరించాలి. ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న బహుళ రంగాల నియంత్రణల వ్యవస్థను రెండే రెండు నియంత్రణల వ్యవస్థకు మార్చాలని కమిషన్ ప్రతిపాదించింది. అందులో ఒక నియంత్రణ సంస్థగా రిజర్వు బ్యాంకు - బ్యాంకింగ్, చెల్లింపుల వ్యవస్థను నియంత్రిస్తుంది. రెండవది ఉమ్మడి ఫైనాన్షియల్ అధికారి - ప్రస్తుతం నియంత్రణ సంస్థలుగా వున్న సెబీ(సెక్యూరిటీస్ అండ్ ఇన్వెస్టింజ్ బోర్డు ఆఫ్ ఇండియా), ఐ ఆర్ డి ఎ(ఇన్సూరెన్స్ రెగ్యులేటరీ అండ్ డెవలప్ మెంట్ అధికారి), పి ఎఫ్ ఆర్ డి ఎ(పెన్షన్ ఫండ్ రెగ్యులేటరీ అధికారి), ఎఫ్ ఎం సి(ఫార్వర్డ్ మార్కెట్ కాంట్రాక్ట్) లన్నింటినీ కలిపి ఉమ్మడి ఫైనాన్షియల్ అధికారి సూపర్ నియంత్రణాధికారిగా మిగిలిన ద్రవ్య మార్కెట్లను నియంత్రిస్తుంది.

నియంత్రణ సంస్థలకు ఒక సాధికారమైన బోర్డు, తన నభ్యులను అన్వేషించి, నియమించుకోగలిగే అధికారం ఈ బోర్డుకు ఉంటుంది. నియంత్రణ సంస్థ సభ్యులను నాలుగు కేటగిరీలుగా అంటే చైర్మన్, కార్యవర్గ సభ్యులు, కార్యవర్గేతర సభ్యులు, ప్రభుత్వ నామినీలుగా విభజించారు. బోర్డుకు అనుబంధంగా సలహా మండళ్ళు ఉంటాయి. ద్రవ్య వ్యవస్థ మొత్తం నుండి పనులుచేసే ఫీజులు నియంత్రణ సంస్థల నిధులుగా ఉంటాయి. ద్రవ్య వ్యవస్థకు సంబంధించిన అన్ని రకాల అపీళ్ళను వినేందుకు, తీర్పులు చెప్పేందుకు ప్రస్తుతమున్న సెక్యూరిటీస్ అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ స్థానంలో ద్రవ్య రంగ అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ను కమిషన్ రూపొందించింది.

ఉమ్మడి ఫైనాన్షియల్ అధికారి నమూనా అనేక దేశాల్లో సరిగ్గా నిర్వహించ బడటం లేదు. ఏకైక నియంత్రణ సంస్థ నియంత్రణ/పర్యవేక్షణలలో గుణాత్మక మార్పు తీసికొని రాలేదు. భారతదేశంలో ప్రస్తుతమున్న బహుళ

నియంత్రణ వ్యవస్థ కొంత అనుభవాన్ని పుంజుకుంది. భారతదేశంలోని నియంత్రణ సంస్థలలో ఎఫ్ఎంసి (ఫార్వర్డ్ మార్కెట్ కాంట్రాక్ట్) పనితీరుపై తీవ్రమైన ఆరోపణలున్నాయి. నేషనల్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్ కంభకోణంలో అది కూరుకుపోయింది. ఇటీవలే దాన్ని సెబీ (సెక్యూరిటీస్ అండ్ ఇన్వెస్టింజ్ బోర్డు ఆఫ్ ఇండియా)లో కలిపారు. ఇంతకు మించి ఇతర నియంత్రణ సంస్థల పనితీరుపై పెద్దగా విమర్శలు లేవు. సెబీ ప్రస్తుత స్థాయిని చేరుకోవటానికి 24 సంవత్సరాలు పట్టింది. ప్రస్తుత నియంత్రణ సంస్థల సమర్థతలను ప్రపంచస్థాయి ప్రమాణాలతో అభివృద్ధి చేసుకోవడంలో ఇబ్బందిని కమిషన్ ప్రస్తావించలేదు. నియంత్రణ సంస్థ పరిమాణం మరింతగా పెరిగిన కొద్దీ కేంద్రీకరించబడ్డ అధికారాలతో, నియంత్రణ కంటే నియంతృత్వ పోకడలు పెరుగుతాయని నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

భారత ద్రవ్యస్మృతి నిర్వచనం ప్రకారం ప్రజల నుండి దిపాజిట్లు స్వీకరించే ద్రవ్య సేవా సంస్థలను బ్యాంకులుగా పరిగణించాలి. అటువంటప్పుడు ప్రజా దిపాజిట్లు స్వీకరిస్తున్న బ్యాంకింగేతర ద్రవ్య సంస్థలను బ్యాంకులుగా పరిగణించి, వాటి నియంత్రణను రిజర్వు బ్యాంకు పరిధిలో ఉంచాలి. కాని కమిషన్ బ్యాంకింగేతర ద్రవ్య సంస్థల నియంత్రణను ఉమ్మడి ఫైనాన్షియల్ అధికారికి కట్టబెట్టింది. దీని ఫలితంగా సమాంతర బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ మరింత బలోపేత మౌతుందనే ఆందోళనలు వ్యక్తమౌతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో 5-10 సంవత్సరాల తర్వాత రిజర్వు బ్యాంకు అధీనంలో ఉన్న బ్యాంకుల నియంత్రణను కూడా ఈ ఉమ్మడి ఫైనాన్షియల్ అధికారి క్రిందకు తీసికూరాలని కమిషన్ ప్రతిపాదిస్తున్నది. ఈ ప్రతిపాదన జాతి ప్రయోజనాలకు తీవ్ర ప్రమాదాన్ని కలిగించే చర్యగా భావించినా, అతిమ ఋణదాతగా (లెండర్ ఆఫ్ ది లాస్ట్ రిసార్ట్) రిజర్వుబ్యాంకు ఉన్నంత వరకు బ్యాంకింగ్ కార్యకలాపాల నియంత్రణ మొత్తం రిజర్వు బ్యాంకు ఆధీనంలోనే ఉండాలని నిపుణులు కోరుతున్నారు.

అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధి తన తాజా నివేదికలో (ద్రవ్య వ్యవస్థ సుస్థిరత అంచనా) “భారత దేశం లోని బ్యాంకులు, ఇన్సూరెన్స్, సెక్యూరిటీల నియంత్రణ/ పర్యవేక్షణ విభాగం బాగా అభివృద్ధి చెంది, దాదాపుగా అత్యున్నతమైన అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉన్నా”యని పేర్కొంది.

ద్రవ్య సుస్థిరత, అభివృద్ధి సమితి (ఫైనాన్షియల్ స్టెబిలిటీ అండ్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్)

ద్రవ్య వ్యవస్థ మొత్తానికి సంబంధించిన వ్యవస్థీకృత రిస్కును తగ్గించటానికి నియంత్రణ సంస్థలన్నీ జోక్యం చేసుకోవాలి. ఈ వ్యవస్థీకృత రిస్కును పరిమితం చేయటంలో “ద్రవ్య సుస్థిరత, అభివృద్ధి సమితి” నాయకత్వ బాధ్యతను నిర్వర్తించాలని కమిషన్ సంకల్పిస్తున్నది.

ద్రవ్యరంగ ప్రాధాన్యత గల ఆర్థిక వ్యవస్థలో చోటుచేసుకునే అనూహ్యమైన ముప్పుకు, తన ప్రాంతాన్నే కాకుండా వ్యవస్థ మొత్తాన్ని నాశనం చేసే నష్టమున్నది. 2008లో సంభవించిన ప్రపంచ ద్రవ్య సంక్షోభం, ఆ సందర్భంగా వినాశనమైన ప్రణాళి సంపదే ఇందుకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం. దీన్నే వ్యవస్థీకృత రిస్కు (అపాయం) అంటున్నారు. ఇటువంటి అపాయాన్ని ఊహించేందుకు, వాటిని అదుపు చేసి, ద్రవ్య సుస్థిరతను సాధించేందుకు వివిధ దేశాలలో ప్రత్యేక యంత్రాంగాలను ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఇటువంటి యంత్రాంగం భారత దేశంలో 2010 సంవత్సరంలో “ద్రవ్య సుస్థిరత, అభివృద్ధి సమితి” పేర ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆర్థికమంత్రి అధ్యక్షుడుగా, వివిధ ద్రవ్య రంగ నియంత్రణ సంస్థల అధిపతులు, ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ కార్యదర్శులు సభ్యులుగా ఈ సమితి ప్రస్తుతం పనిలో ఉంది. ఆర్థిక వ్యవస్థలో చోటు చేసుకుంటున్న పరిణామాలను విశ్లేషిస్తూ వ్యవస్థీకృత రిస్కును అవకాశాలను బేరీజు వేసికొని తగిన పరిష్కార చర్యలకు పూనుకోవటం, ద్రవ్యరంగ అభివృద్ధికి ప్రణాళికలు రచించటం, వివిధ నియంత్రణ సంస్థల మధ్య భేదాభిప్రాయాలను పరిష్కరించి వారి మధ్య సమన్వయాన్ని పెంచటం సమితి కర్తవ్యాలుగా ఉన్నాయి.

2010లో యూనిట్ లింక్డ్ పాలిసీలపై అంతిమ నిర్ణయం “సెబీదా లేక బిఆర్డివిదా” అన్న వివాదాన్ని రిజర్వ్ బ్యాంకు పరిష్కరించలేనప్పుడు ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ జోక్యం చేసుకొంది. ద్రవ్యరంగంలో ఇటువంటి సమస్యల పరిష్కారానికి “ద్రవ్య సుస్థిరత, అభివృద్ధి సమితి” లాంటి సంస్థ ప్రాధాన్యతను తెలియచేస్తూ కమిషన్ దానికి చట్టబద్ధతను కల్పిస్తూ తన ప్రతిపాదనలలో చేర్చింది.

ద్రవ్యరంగంలోని వ్యవస్థీకృత రిస్కును గుర్తించి ఒడిసి పట్టుకోవటం, ఆకాశాన్ని ఒడిసి పట్టుకోవటం లాంటివి ద్రవ్యరంగ సంక్షోభం సందర్భంగా అనేకమంది ఆర్థిక వేత్తలు చెప్పారు. ద్రవ్యరంగ ప్రాధాన్యతగల పెట్టుబడి విధానంలో ఇటువంటి తీవ్ర సంక్షోభాలకు సంస్థాగత మార్చే శాక్త్య పరిష్కారమని మార్పిజం చెబుతుంది.

అమెరికా, ఇంగ్లాండ్లలో వ్యవస్థీకృత రిస్కు నివారణ, ద్రవ్యరంగ సుస్థిరత బాధ్యతను కేంద్ర

“పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణను ఎప్పుడు, ఎలా చేయాలో కమిషన్ స్పష్టమైన ప్రణాళికను ప్రతిపాదించకపోయినప్పటికీ, ఏ పెట్టుబడుల నియంత్రణలైనా చట్టపరమైన పునాదులపై నిర్వహించబడాలి.”

ఆర్థికమంత్రి అరుణ్ జైట్లీ

బ్యాంకుకు అప్పు చెప్పారు. ద్రవ్య పరపతి విధాన కర్త గాను, అంతిమ ఋణదాతగాను కేంద్ర బ్యాంకుకు మించిన వ్యవస్థీకృత రిస్కు మేనేజర్ మరొకరు ఉండరని వాళ్ళు విశ్వాసం.

ద్రవ్యరంగంలో అత్యధిక వ్యవస్థీకృత రిస్కును నూతనంగా రూపొందిస్తున్న క్రెడిట్ డెరివేటివ్ స్వాప్ లాంటి నూతన ఆవిష్కరణలు తీవ్రంగా దోహద పడుతున్నాయని ఆర్థికవేత్తలు గుర్తించారు. దీనిపై బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ ప్రత్యేక పరిశోధనను చేపట్టింది. అటువంటి పరిశోధనలపై కమిషన్ దృష్టి సారించినట్లు లేదు.

పెట్టుబడి ప్రవాహం నియంత్రణ

పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణను ఎప్పుడు, ఎలా చేయాలో కమిషన్ స్పష్టమైన ప్రణాళికను ప్రతిపాదించకపోయినప్పటికీ, ఏ పెట్టుబడుల నియంత్రణలైనా చట్టపరమైన పునాదులపై నిర్వహించబడాలి. దేశంలోకి ప్రవేశించే పెట్టుబడులను ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ, దేశం నుండి నిష్క్రమించే పెట్టుబడులను రిజర్వ్ బ్యాంకు నియంత్రించాలి. పెట్టుబడుల నియంత్రణలన్నింటిని రిజర్వ్ బ్యాంకు అమలు చేయాలి. ప్రస్తుతం కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యక్ష ద్రవ్య పెట్టుబడి విధానాన్ని రూపొందిస్తున్నది. రిజర్వ్ బ్యాంకు వాటిని అమలు చేస్తుంది. పోర్ట్ ఫోలియో పెట్టుబడుల విధి విధానాలు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఇతర పెట్టుబడులకు రిజర్వ్ బ్యాంకు విధి విధానాలను రూపొందిస్తున్నది. ఈ దేశం నుండి బయటకు

తరలే ఇతర పెట్టుబడులను రిజర్వ్ బ్యాంకు పర్యవేక్షిస్తూ నియంత్రిస్తున్నది. ఈ ఏర్పాటు సజావుగా సాగిపోతుంది. 1991 విదేశీ మారక ద్రవ్య సంక్షోభాన్ని రిజర్వ్ బ్యాంకు సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొన్నదని అందరూ ప్రశంసించారు. భారత ద్రవ్యస్మృతి తన నూతన ప్రతిపాదనలతో ఈ అంశాన్ని మరింత సంక్షిప్తపరుస్తున్నది. పెట్టుబడి ఖాతా పూర్తి కన్ట్రోలబిలిటీ అధికారాన్ని రిజర్వ్ బ్యాంకు నుండి తొలగించే కుట్రలో భాగంగా ఈ ప్రతిపాదన ఉందని విశ్లేషకులు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. ఈ ప్రతిపాదనలను వ్యతిరేకిస్తూ కమిటీలోని ముగ్గురు సభ్యులు తమ అసమ్మతిని తెలియ చేశారు.

వినియోగదారుల రక్షణ (కంజ్యూమర్ ప్రాటెక్షన్)

వినియోగదారుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు అవసరమైన రక్షణలను ద్రవ్య సంస్థలు కల్పించేలా నియంత్రణ సంస్థలే చూడాల్సి ఉంటుంది. ద్రవ్య రంగ వినియోగదారులందరికీ కొన్ని ప్రాథమిక హక్కుల్ని కల్పించి, అన్ని రంగాల బాధిత వినియోగదారుల సమస్యల పరిష్కారానికి “ఏకైక ఉమ్మడి ద్రవ్య రంగ పరిష్కార ఏజెన్సీ” (సింగిల్ యూనిఫైడ్ ఫైనాన్షియల్ రిడ్రెస్ట్రల్ ఏజెన్సీ)ని ఈ చట్టం కల్పిస్తుంది. దీనితో పాటు వినియోగదారుల రక్షణలో పోటీ అన్న అంశం ముఖ్యమైనదిగా కమిషన్ పరిగణిస్తూ నియంత్రణ సంస్థలు, కాంపిటిషన్ కమిషన్కు మధ్య సహకారం పెంపొందించేందుకు అవసరమైన యంత్రాంగాన్ని రూపకల్పన చేస్తుంది.

వివేకవంతమైన లోతైన క్రమబద్ధీకరణ (మైక్రో ఫ్రూడెన్షియల్ రెగ్యులేషన్)

ద్రవ్య సంస్థల వైఖర్యాలను ముందుగానే పసిగట్టి వాటిని సమర్థవంతంగా అదుపు చేయగలిగటం నియంత్రణ సంస్థల పర్యవేక్షణ ఉండాలి. ప్రవేశంలో, రిస్కు తీసికొనే క్రమంలో, నష్టాన్ని భరించే క్రమంలో, నిర్వహణ క్రమంలో, పర్యవేక్షణ క్రమం లాంటి ఐదు సందర్భాలలో క్రమబద్ధీకరణకు చట్ట ముసాయిదా తగిన అధికారాలను

“దీనితో 10వ ప్రణాళికా సంఘం కోరినట్లు జాతీయ బ్యాంకుల్లో ప్రభుత్వ వాటాపై 51 శాతం సీలింగు తొలగింపు చర్యకు మార్గం సుగమమౌతుంది. జాతీయ వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంకు భవితవ్యం కూడా చట్టపరంగా ప్రశ్నార్థకం కానున్నది.”

కట్టబెట్టింది.

పరిష్కార కార్పొరేషన్ (రిజిస్ట్రార్షన్ కార్పొరేషన్)

ద్రవ్యసంస్థలు వైఫల్యం చెందినప్పుడు చిన్న ఖాతాదార్ల ప్రయోజనాలు త్వరితంగాను, తగినంతగా కాపాడబడేలా సంస్థల మూసి వేతలు ఉండాలి. ఒక సంస్థ వైఫల్యంతో మూత పడినట్లయితే, ఈ అంశంలో జోక్యం చేసికొనేందుకు, అనేక ద్రవ్యసంస్థలతో వ్యవహరించేందుకు ఒక ఉమ్మడి పరిష్కార కార్పొరేషన్ను ఏర్పాటు చేయాలి. వైఫల్యాల అవకాశ ప్రాతిపదికన పరిష్కార కార్పొరేషన్ అన్ని ద్రవ్య సంస్థల నుండి కొంత ఫీజును వసూలు చేయాలి.

అభివృద్ధి, పునఃపంపిణీ: మార్కెట్ మౌలిక వసతుల అభివృద్ధి, నిర్వహణా బాధ్యతను నియంత్రణ సంస్థ, పునఃపంపిణీ బాధ్యతను ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ వహించాలి.

ఒప్పందాల మార్కెట్, ఆస్థల మార్కెట్, సెక్యూరిటీ మార్కెట్లకు సంబంధించిన మౌలిక విధి విధానాలను కమిషన్ రూపొందిస్తుంది. భారత ద్రవ్యస్థుతిలో వినియోగదారుల ప్రయోజనాలను రక్షించగలిగే నూతన యంత్రాంగం ఏర్పాటుపై నిమగ్న పరిమితంగానే ఉన్నాయి. కాని నియంత్రణ వ్యవస్థ ఒకే సంస్థగా, కేంద్రీకరించబడిన అధికారాలతో ప్రభుత్వ విభాగంగా మారుతున్నప్పుడు, కంచే చేసును మేనే వినియోగదారులకు రక్షకులెవరు?

పాత ద్రవ్య చట్టాల స్ఫూర్తికి విఘాతం

భారత ద్రవ్యస్థుతి 15 చట్టాలను సవరించమని ప్రతిపాదిస్తే, భారత ద్రవ్యస్థుతి-2, 19 చట్టాలను సవరించాలన్నది. సంప్రదాయ పద్ధతుల్ని గాలికి వదిలేసి, ఒక కలం పోటుతో పాతద్రవ్య రంగ చట్టాల్ని రద్దు చేసి, వాటి స్థానంలో నూతన చట్టం చేయటానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాల్ని మేధావులు తేలిగ్గా జీర్ణించుకోలేక పోతున్నారు. పాత చట్టాల్ని రద్దు చేసి, కొత్త చట్టాల్ని చేసేటప్పుడు పాత చట్టాల మౌలిక స్ఫూర్తినిపరిరక్షించాల్సి ఉంటుంది. కాని భారత ద్రవ్య స్థుతి నిర్వహించిన చర్యలు పురిటి గుడ్డలతో పాటు

పురిటి శిశువును కూడా పాఠేసిన చందాన ఉంది.

బ్రిటీష్ ప్రభుత్వకాలంలో రిజర్వుబ్యాంకు చట్టం 1934 ద్వారా 1935లో రిజర్వుబ్యాంకు ఏర్పాటుయ్యింది. జాతీయోద్యమ స్ఫూర్తితో ఆర్థికవ్యవస్థలో బలమైన ప్రభుత్వ పాత్రకు వీలు కల్పిస్తూ 1960/1970లలో ద్రవ్యరంగ చట్ట రూపకల్పన చేయబడింది. బ్యాంకులు చట్ట పరిధిలో పనిచేయటానికి వీలుగా బ్యాంకుల నియంత్రణ చట్టం 1949 రూపకల్పన చేయబడింది. ద్రవ్య సంస్థలు దీర్ఘకాలికంగా పనిచేయటానికి వీలుగా వివిధ చట్టాలు చేయబడ్డాయి. దీనిలో భాగంగానే భారత స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా చట్టం 1955, భారత స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా (సబ్సిడరీ బ్యాంక్స్) చట్టం 1959, 1969/1980ల బ్యాంకుల జాతీయకరణ చట్టం, 1992లో సెబీ చట్టం అమలులోకి వచ్చాయి. ద్రవ్య రంగంలో ప్రత్యేక అంశాలకు సంబంధించిన వివిధ చట్టాలు అమలులో ఉన్నాయి. 1991లో సరళీకరణ విధానాలు మొదలైనప్పటి నుండి ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకులలో ప్రభుత్వ వాటాకు గండి కొట్టటం మొదలైంది. కాని అనేక మార్పు చట్ట సభలలో జాతీయ బ్యాంకుల్లో ప్రభుత్వ వాటా ఎటువంటి పరిస్థితులలో 51 శాతానికి మించి తగ్గించకూడదని వక్కాణించటంతో పాటు బ్యాంకింగ్ నియంత్రణ చట్టంలో ఈ అంశం పొందుపరచబడివుంది.

ద్రవ్యరంగ చట్టాల రద్దుతో ఆవిర్భవించే భారత ద్రవ్యస్థుతి-2లో జాతీయ బ్యాంకుల్లో ప్రభుత్వ వాటా 51 శాతానికి మించి తగ్గించకూడదన్న వక్కాణింపు తొలగించబడింది. దీనితో 10వ ప్రణాళికా సంఘం కోరినట్లు జాతీయ బ్యాంకుల్లో ప్రభుత్వ వాటాపై 51 శాతం సీలింగు తొలగింపు చర్యకు మార్గం సుగమమౌతుంది. జాతీయ వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంకు భవితవ్యం కూడా చట్టపరంగా ప్రశ్నార్థకం కానున్నది. దీనిని గూర్చిన ప్రస్తావన కూడా నూతన ద్రవ్యరంగ చట్ట ముసాయిదాలో లేదు.

ఈ అంశాల్ని పార్లమెంటు పరిశీలనలో సరిచేయాలి.

ఏకైక ఉమ్మడి ద్రవ్యరంగ పరిష్కార ఏజెన్సీ ఏర్పాటులో ఎల్.ఐ.సి, స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా లాంటి కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుగా కలిగిన సంస్థల్ని, సహకార రంగంలో ఉన్న సంస్థల్ని కంపెనీ చట్ట పరిధిలోకి తీసుకరావటం శ్రేయస్కరమని కమిషన్ వ్యాఖ్యానించింది.

ముగింపు

ద్రవ్యరంగ చట్ట సవరణల కమిషన్ ప్రతిపాదించిన భారత ద్రవ్య స్థుతి ద్రవ్య సరళీకరణ విస్తరణకు దారులు వేస్తున్నది. తాజా పరిచిన భారత ద్రవ్య స్థుతిపై మూడీన్ రేటింగ్ సంస్థ స్పందిస్తూ, రిజర్వు బ్యాంకు స్వయం ప్రతిపత్తిని హరించే చర్యలు ద్రవ్యోల్బణ ధ్యేయ సాధనను దెబ్బ తీస్తుందని, ద్రవ్యరంగ సుస్థిరతపై దీని ప్రభావం గణనీయంగా ఉంటుందని చెప్పింది.

కమిషన్ ప్రతిపాదనల ఫలితంగా నియంత్రణ అధికారాలన్నీ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కట్టబెట్టినట్లుంది. “కనిష్ట ప్రభుత్వం, గరిష్ట పాలన” అనే కేంద్ర ప్రభుత్వ నినాద స్ఫూర్తికి ఇది వ్యతిరేకం. ప్రస్తుతమున్న రిజర్వుబ్యాంకు స్వరూపాన్ని మార్చాల్సిన అవసరం లేదని, నిజ ఆర్థిక వ్యవస్థను శాసించే ద్రవ్యరంగ వ్యవస్థనే మార్చాలని కొందరు ఆర్థిక వేత్తలు అభిప్రాయబడు తున్నారు. 1934 నుండి ఉన్న చట్టాలు కాలం చెల్లినవని, వాటిని మార్చే ప్రక్రియలో కాల పరీక్షకు తట్టుకొని నిలబడ్డ చట్టాల స్ఫూర్తికి భంగం కలిగేటట్లు కమిషన్ వ్యవహరించిన దృష్టాంతాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. అందు వల్ల భారత ద్రవ్య స్థుతి ముసాయిదాను పార్లమెంట్ స్టాండింగ్ కమిటీకి నివేదించబడి, అందులోని ప్రతి క్లాజును క్షుణ్ణంగా పరిశీలిం చాలని కాల పరీక్షకు నిలబడ్డ కొన్ని చట్టాల స్ఫూర్తిని నిలబెట్టాలని కొంతమంది నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

అన్ని సంస్థలలో విధానపరమైన అంశాలలో ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోవాలనే తహతహ యొక్క ముసుగు తొలగటం మొదలైంది. భారత ఫిలిం మరియు టెలివిజన్ సంస్థ, భారతీయ చరిత్ర పరిశోధన సమితి, రిజర్వ్ బ్యాంకులలోచోటుచేసుకుంటున్న పరిణామాలను ఈ కోణంలోనే చూడాలి. దేశాభ్యుదయానికి వెన్నుదన్నుగా నిల్చిన సంస్థలను నాశనం చేయాలనుకునే బృహత్తర ప్రణాళికలో పై పరిణామాలు ఒక భాగం మాత్రమే. ప్రభుత్వా లకు చేతి వాటంగా ఉండే సంస్థలు, వాళ్ళ కార్యాలయ చక్క దిద్దుకునే వరకు బాగానే ఉంటాయి కాని జాతి సంక్షేమాన్ని నిలబెట్టలేవు. ✽

కామ్రేడ్ బర్న్

(2వ పేజీ తరువాయి)

అంశాలను అర్థం చేసుకోవడానికి, అవగాహన పెంచుకోవడానికి మార్గదర్శనం చేస్తాయి. ఈ దేశంలో వర్గంతోపాటు కుల స్వరూపాన్ని, అది నిర్వహించే భూమికను గుర్తించాల్సిన అవసరాన్ని బర్న్ చాటారు. అదే సమయంలో కులానికి ఉన్న పరిధిని, పరిమితిని ఎత్తిచూపారు. అన్నిటికీ కులమే కేంద్రం కాదన్న వాస్తవాన్ని ఎలుగితారు. భారత కార్మికవర్గ మహాజ్వల పోరాట ఘట్టాలను కూడా ఎఱబియ్యిని సంక్షిప్త చరిత్ర పేర అందించారు. బ్రిట్ యూనియన్ల నిర్మాణం, నిర్వహణలో పాటించాల్సిన ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులు, ఆఫీసులూ, కార్మిక రంగ పత్రాల నిర్వహణ, నిధుల సేకరణ, ఖర్చులు, కార్మిక రంగంలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ నిర్మాణం, కార్మిక పేటల్లో, వాడల్లో కమ్యూనిస్టుల పనివిధానం,

సమైక్యం, ఆందోళనల నిర్వహణపై అనేక మెళకువలు, సూచనలతో విజ్ఞానదాయకమైన పుస్తకాలు రచించి కార్మికోద్యమానికి గట్టి పునాది వేశారు.

వివిధ దేశాల కమ్యూనిస్టు పార్టీల ఆహ్వానంపై అనేక దేశాల్లో పర్యటించారు. కొంత కాలం కిందట చైనా, వియత్నాంల్లో విస్తృతంగా పర్యటించారు. బంగ్లాదేశ్, నేపాల్ కమ్యూనిస్టు నాయకులు వివిధ అంశాలపై ఆయనతో చర్చించేవారు. దక్షిణాఫ్రికా, లాటీన్ అమెరికా కమ్యూనిస్టు పార్టీల నాయకులతో బలమైన సంబంధాలున్నాయి.

ఆయన తన సర్వస్వాన్నీ పార్టీకే అంకితం చేశారు. పార్టీ కోసమే జీవించారు. ఆఖరి రెండు దశాబ్దాలు ఆయన సిపిఐ ప్రధాన కార్యాలయం అజయ్ భవన్ లోనే నిరాదంబర జీవితం గడిపారు. సిపిఐ కార్యక్రమ శాశ్వత చైర్మన్ గా వ్యవహరించారు. పార్టీకి ఓ కార్యక్రమం ఉండాలని భావించిన ఆయన దాన్ని రూపు దిద్దడంలో కీలకపాత్ర పోషించారు.

తన 92 సంవత్సరాల ఉదాత్త జీవితంలో..

70 ఏళ్ల ప్రజా జీవితంలో, కష్టజీవుల సేవలో అలుపెరుగని పోరాటాలు నిర్వహించారు. ఏడు పదుల ఉద్యమ ప్రస్థానంలో ఎన్నో ఎగుడు దిగుడులను, ఒడిదుడుకులను చవి చూశారు. ఉద్యమాలు ఉవ్వెత్తున ఎగిసిపడి ప్రజలు కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాన్ని బలపరిచి బ్రహ్మరథం వట్టి నప్పుడు పొంగిపోలేదు. ఉద్యమం ఆటుపోట్లకు గురయినప్పుడు కుంగిపోనూలేదు. మార్క్సిస్టు తాత్విక చింతనలోని గతితార్మిక భౌతికవాద నియమాలను అవలోకించుకుంటూ, ఆకళింపు చేసుకుంటూ సిపిఐ పథ నిర్దేశకుడుగా గొప్ప మేధావిగా రాణించారు.

బర్న్ కు కుమారుడు అశోక్, కుమార్తె అల్పా బారువ ఉన్నారు. 'మనిషి ఆస్తిలోకెల్లా ప్రియమై నది జీవితమే. అలాంటి జీవితాన్ని గడిపే అవకాశం మనిషికి ఒకసారి మాత్రమే లభిస్తుంది. మానవ జాతి విముక్తి కోసం నా జీవితాన్ని వినియోగించాను అని సంతృప్తి చెందగల జీవితాన్ని మానవుడు గడపాలి' అని లెనిన్ సూచనలను అన్న మాటలు బర్న్ జీవితానికి, కృషికి సరిపోతాయి. ✽

సామాజిక రంగంలో మధ్యతరగతికి సంధికాలం

(11వ పేజీ తరువాయి)

డం అంటే వివక్షమీద పోరాటమే. సామాజికంగా బాగా వెనుకబడ్డ తరగతులు వీరు. అంతేకాదు, దాదాపు ఎంబీసీలంతా శ్రామికులే. అందుకే ఆర్థికరంగంలో కూడా ఇది వర్గపోరాటమే. ఇది బూర్జువా రాజకీయ అవకాశవాదం మీద పోరాటం. రాజకీయ పోరాటం కూడా. ఈ నినాదాలేవీ శాశ్వత పరిష్కారాలు కాదు. అదే సమయంలో తక్షణ నినాదాలు కూడా విస్మరించటం తగదు. కేవలం దీర్ఘకాలిక నినాదాలతో ఉద్యమం ముందుకు సాగదు.

ఇవి తక్షణ పరిష్కారాలు. తాత్కాలిక ఊరట కలిగి స్తాయి. ఉపశమనం కోసం సాగే పోరాటాలు. ఇది కులాల మీద పోరాటం కాదు. కుల పోరాటం కాదు. బీసీల మధ్య చివ్యుగా చూడనవసరం లేదు. బీసీలలో ఒకరికి ఒకరిని పోటీ పెట్టి చూడనవసరం లేదు. అలా చూడటం అంటే పాలకవర్గాల ఉచ్చులో వడినట్టే. వెనుకబడిన తరగతులలోని అట్టడుగు వర్గాల ప్రయోజనాల కోసం సాగే ఉద్యమంలో క్రీమీ లేయర్ కూడా అండగా నిలవాలి. ఇది సామాజిక రంగంలోను, ఆర్థిక రంగంలోనూ వర్గ పోరాటం. ఈ పోరాటంలో క్రీమీలేయర్ ఏ

పక్షమే తేల్చుకోవాలి. పాలకవర్గాల వైపా లేక తమ సామాజిక తరగతులలోని పేదలవైపా? ఇదే క్రీమీలేయర్ ముందున్న సవాలు. క్రీమీలేయర్, బీసీ సబ్ క్లాస్, స్థానిక సంస్థల్లో బీసీ రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ వంటి నినాదాలు, పెరుగుతున్న పెట్టుబడిదారీ సంబంధాల ఫలితమే. ఆయా సామాజిక తరగతులలో పెరుగుతున్న ఆర్థిక అంతరాల ఫలితమే. సూతన అవకాశాలను అందుకోగలిగిన వారు, అందుకోలేని వారు - రిజర్వేషన్ల ఫలాల దక్కిన వారు, దక్కనివారు అన్న సమస్యలు ముందుకొచ్చాయి.

ఇక్కడే పాలకవర్గాల ఎన్నికల ప్రయోజనాలు కూడా పనిచేశాయి. పెట్టుబడిదారీ అభివృద్ధి ఫలితంగా ఒకవైపు కొద్దిమంది చేతుల్లో పోగుపడుతున్న సంపద, మరోవైపు అశేష ప్రజానీకం సమస్యల పెరుగుదల చూస్తున్నాం. ప్రజల్లో పెరుగుతున్న అసంతృప్తి పాలకవర్గాలపై తిరుగుబాటుగా వరిణమించకుండా చూసుకునే ప్రయత్నాల్లో పాలకవర్గాలు ఉన్నాయి. మరోవైపు పెట్టుబడిదారీ అభివృద్ధిలో వాటా కోసం క్రీమీలేయర్ ఆరాటపడుతున్నది. లాభాల్లో కొంత వాటా పంచి క్రీమీలేయర్ ను ఇముడ్చుకోవాలన్న ప్రయత్నంలో పాలకవర్గాలు ఉన్నాయి. ఆయా సామాజిక తరగతులలోని పేదలకు మాత్రం సంక్షేమ పథకాల పేరుతో ఆశ చూపి జోకాట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. పెట్టుబడిదారీ అభివృద్ధి ఫలాలను అందుకునే ప్రయత్నంలో క్రీమీలేయర్ ఉండగా అందనంత దూరంలో పేదలున్నారు. సామాజిక రంగంలో పనిచేస్తున్న వర్గ ప్రయోజనాల ఫలితమిది. అందుకే మధ్యతరగతికి ఇది సంధి కాలం. తాము ఎవరివైపే తేల్చుకోవాల్సిన సమయం. ✽

బూర్జువా వార్తాపత్రికలు కార్మికవర్గానికి శత్రువులు

- ఆంటోనియో గ్రాంసీ

“ఇవి వార్తాపత్రికల సర్క్యులేషన్ పెంచటం కోసం క్యాంపెయిన్ జరుగుతున్న రోజులు. బూర్జువా వార్తాపత్రికల యజమానులు, నిర్వాహకులు దారిన పోయేవారిని (అంటే పాఠకులను) ఆకర్షించే విధంగా తమ షాపులలో పత్రికను ప్రదర్శించే కిబికిలకు వార్నిష్ రాసి, చక్కగా అలంకరిస్తారు. ప్రతిరోజూ ఉదయం లేక సాయంత్రం నాలుగు, ఆరు పేజీలతో వార్తాపత్రికలు వస్తాయి. ప్రస్తుతం జరుగుతున్న రాజకీయ పరిణామాలను వార్తాపత్రికల యజమానులు, నిర్వాహకుల ప్రయోజనాలకు అనుకూలంగా వ్యాఖ్యానిస్తాయి. వాటిని పాఠకుల మెదళ్ళలోకి ఎక్కించి, వారి ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా అర్థం చేసుకొని, వ్యాఖ్యానింపజేసే విధంగా ఉంటాయి.

“మీరు చందాదారులుగా చేరే వార్తాపత్రికను ఎంచుకోవటం గురించి, మీరు అమాయకంగా చేసే ఈ పని ఎంత ముఖ్యమైనదో, ఎంత ప్రాధాన్యత కలదో మీతో, కార్మికులతో ప్రత్యేకంగా చర్చించాల్సి ఉంది. మిమ్మల్ని ఉప్పలతోకి, ప్రమాదంలోకి లాగే పరిస్థితులలో చైతన్యపంతంగా, పరిణితితో యోచించి, తగిన కొలబద్ధను వినియోగించి పత్రికను ఎంపిక చేసుకోవాలి.

“ఏ విషయంలో అయినా పెట్టుబడిదారీ పత్రికలతో ఏకాభిప్రాయంతో ఉండటాన్ని కార్మికులు తక్షణమే విడనాడాలి. పెట్టుబడిదారీ వర్గపు వార్తాపత్రికలు (అవి వారిలో ఏతరగతికి చెందినవైనప్పటికీ) తన ప్రయోజనాలకు, భావాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాన్ని సాగించే సాధనాలని అతడు ఎల్లప్పుడు, ఎల్లప్పుడు, ఎల్లప్పుడూ గుర్తుంచుకోవాలి. పత్రికలో ప్రచురించే ప్రతి విషయం ఒకే అభిప్రాయంతో ప్రభావితమై ఉంటుంది. ఆధిపత్యంలో ఉన్న వర్గానికి అనివార్యంగా సేవచేసేలా, దాన్ని వాస్తవంలోకి మార్చి కార్మికవర్గంతో పోరాటం చేసేలా ఉంటాయి. వాస్తవంగా పెట్టుబడిదారీ పత్రికలలో మొదటి వాక్యం నుండి చివరి వాక్యం వరకు ఈ లక్ష్యాలును నెరవేర్చే విధంగానే ఉంటాయి.

“వందలు, వేలాది మంది కార్మికులు ప్రతిరోజూ, క్రమబద్ధంగా తమ ధనాన్ని బూర్జువా పత్రికలకు ఇస్తూ వాటి శక్తిని పెంచుకోవటానికి తోడ్పాటునందిస్తున్నారు. ఎందుకు? తనముందు బూర్జువా వార్తాపత్రికను పెట్టుకొని రోడ్డుమీదనో, ట్రామ్లోనో ప్రయాణం చేస్తున్న వారిని దీనిని గురించి మీరు అడిగితే “ఏం జరుగుతున్నదో తెలుసుకోవటానికి నాకు అవసరం” అని చెబుతాడు. అందులోని వార్తలు, విషయాలను కళాత్మకంగా మలిచి, అతని ఆలోచనలను, మేధను తమకు కావలసిన వైపుకు మలచుకోవటానికి ఉద్దేశించినవనే విషయం ఎప్పటికీ అతని బుర్రలోకి ప్రవేశించదు. ఈ వార్తాపత్రిక అవకాశవాదంతో ఉన్నదని, ఒకటి ధనికుల కోసమని, మూడు, నాలుగు, ఐదు తన ప్రయోజనాలకు పూర్తి విరుద్ధమైన బూర్జువా రాజకీయ పార్టీలతో లంకెవేసుకొని ఉన్నాయని అతను తెలుసుకోవలసి ఉంది.

“పెట్టుబడిదారీ వార్తాపత్రికల చిన్న విషయాలను కూడా పెట్టుబడిదారీ వర్గానికి అనుకూలంగా, కార్మికవర్గానికి, వారి రాజకీయాలకు వ్యతిరేకంగా చెప్పటాన్ని ప్రతి కార్మికుడు, ప్రతిరోజూ వ్యక్తిగతంగా చూస్తున్నాడు. ఒక సమ్మె ప్రారంభమైతే ఏం జరుగుతుంది? పెట్టుబడిదారీ వార్తాపత్రికలకు సంబంధించినంత వరకు కార్మికులు ఎల్లప్పుడూ తప్పుడు దారిలోనే ఉంటారు. ఒక ప్రదర్శన జరిగితే ఏమౌతుంది? ప్రదర్శనలో పాల్గొన్నవాళ్ళు తప్పుడుదారిలో ఉన్నారని ఎప్పుడూ చెబుతాయి. కేవలం వారు కార్మికులు కాబట్టి తల పొగరు కలవారని, గొడవలు సృష్టించే వాళ్ళని, గూండాలని ప్రచారం చేస్తాయి. ప్రభుత్వం ఒక చట్టం చేస్తే ఏమి చెబుతాయి? ఆ చట్టం న్యాయమైనది, ఉపయోగకరమైనది కాకపోయినా అది మంచిదని, న్యాయమైనదని, ఉపయోగకరమైనదని చెబుతాయి. ఎన్నికలు, రాజకీయ, ఆధికార పోరాటం జరుగుతుంటే ఏమి చెబుతాయి? అన్నింటికన్నా మంచి కార్యక్రమం, అందరికన్నా మంచివారు బూర్జువా పార్టీల అభ్యర్థులేనని చెబుతాయి.

“కార్మికులను దారి తప్పించటానికి బూర్జువా వార్తాపత్రికలు మౌనంగా ఉండే, వక్రీకరించే, అసత్యాలను సత్యాలుగా చెబుతూ వారిని అజ్ఞానంలో ఉంచటానికి చేప్పే అన్ని విషయాలకు సంబంధించిన వాస్తవాలను గురించి మనం మాట్లాడం. కాబట్టి బూర్జువా వార్తాపత్రికల మోసాన్ని కార్మికులు అంగీకరించటానికి అవధులు లేకుండా ఉన్నాయి. దీనికి వ్యతిరేకంగా మనం స్పందించాలి. వాస్తవాన్ని సక్రమంగా అర్థం చేసుకొనే విధంగా కార్మికులకు మనం తోడ్పడాలి. లక్ష్యం లేకుండా వార్తాపత్రికలు అందించే యువకుల చేతుల్లో పెట్టే డబ్బులు బూర్జువా వార్తాపత్రికలకు ఇచ్చే ఆయుధాలు. తగిన సమయం చూసి వాటిని కార్మికవర్గానికి వ్యతిరేకంగా ప్రయోగిస్తారు.

“కార్మికులు అత్యంత ప్రాథమికమైన ఈ వాస్తవాలను తెలుసుకొని, బూర్జువా వర్గం ఎంత ఐక్యతతో, క్రమశిక్షణతో కార్మికవర్గ వార్తాపత్రికలను, అంటే సోషలిస్టు పత్రికలను బాయికాట్ చేస్తున్నారో అంత ఐక్యంగా, క్రమశిక్షణతో బూర్జువా పత్రికలను బాయికాట్ చేయటానికి కార్మిక వర్గాన్ని ఒప్పించాలి. ఏ విషయంలో అయినా మీ శత్రువైన బూర్జువా పత్రికా రంగానికి ఆర్థిక సహాయం అందించవద్దు. అన్ని బూర్జువా వర్గ పత్రికలు చందాదారులను పెంచుకోవటానికి క్యాంపెయిన్ నిర్వహిస్తున్న ఈ సందర్భంలో, వాటిని బాయికాట్ చేయండి, వాటిని బాయికాట్ చేయండి, వాటిని బాయికాట్ చేయండి అనేది మన యుద్ధ నినాదంగా ఉండాలి.”

(ఇటాలియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడు ఆంటోనియో గ్రాంసీ 1916లో రాసిన వార్తాపత్రికలు కార్మికులు వ్యాసం నుండి ఈ భాగం గ్రహించబడింది)